

Restaurant Supply (Wholesaler)

ਉੱਚ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ, ਪਤੀਲੇ, ਕੁੱਕਵੇਅਰ, ਸਰਵਵੇਅਰ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਜੂਸਰ, ਐਸਪਰੈਸੋ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:

1125 Howard Street, Elk Grove Village, IL 60007

Prag International
Ravi Kapoor (CEO)

Ph: 847-979-5970, 847-979-5990.
847-228-0150, pragint@aol.com

Regal Jewels
773-262-4377 www.RegalJewels.com

BUY SILVER, GET A VOUCHER!
DIWALI CLOTHING VOUCHER OFFER! GET A \$100 CLOTHING VOUCHER FOR DIWALI WITH EVERY \$100 SILVER PURCHASED.

22KT 24KT **VEER**
773-262-4377 2625 W. Devon Ave. Chicago, IL 60659 773-517-0574

(An Illinois Residential Mortgage Licensee)

Smart Mortgages, Bigger Savings

Services: Mortgage and Refinancing

- *Free Pre-Approval for First-Time Buyers
- *Fast And Easy Approvals
- *Competitive Rates
- *Personalized Service

Quick Mortgage Solution
(NMLS #2672593)

Address:- JESSE SINGH (Quick Mortgage)
7159 RFD, Long Grove, IL 60060-4256
(NMLS: 378091), CALL: 847-602-9000

Email: quickmortgage25@gmail.com / Website: quickmortgage25.com

Twenty-Sixth Year of Publication

ਮਿਡਵੇਸਟ ਐਡੀਸ਼ਨ

Price 50¢

Email: punjabtimes1@gmail.com

ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਅਤੇ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫਤਾਵਾਰ

www.punjabtimesusa.com

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Punjab Times, Vol 27, Issue 01; January 3, 2026

20451 N. Plum Grove Rd., Palatine, IL 60074

Ph: 847-359-0746, Fax: 847-705-9388

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮਗਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੇ ਬਦਲਾਅ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਪ੍ਰਵਾਨ

5 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰਤੀ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਨੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਗਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੇ ਬਦਲਾਅ ਖਿਲਾਫ ਮਤਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਵਿਧਾਇਕ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਖਿਲਾਫ ਹਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੜਾਈ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਕਿ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅੱਜ ਸਦਨ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਅਹਿਮ ਤਿੰਨ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਸਦਨ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਆਬਾਦੀ (ਮਾਲਕੀ ਰਿਕਾਰਡ) ਸੋਧ ਬਿੱਲ, ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਪ (ਪੰਜਾਬ ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ-2025 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਸਦਨ ਅਣਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਕ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਸਦਨ 'ਚ ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਕੀਦਤ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਦਨ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਮੌਕੇ ਸਦਨ 'ਚ ਹੰਗਾਮਾ ਵੀ ਹੋਇਆ। ਸੁਖਪਾਲ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਸਮਾਂ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਹੰਗਾਮੇ ਕਾਰਨ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ ਕਰੀਬ 20 ਮਿੰਟ ਵਿਘਨ ਪਿਆ ਰਿਹਾ। ਸਪੀਕਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੇ

ਖਹਿਰਾ ਨੂੰ ਸਦਨ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਖੋਹਣ ਦੇ ਰਾਹ ਪਈ ਹੈ ਅਤੇ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਗਨਰੇਗਾ 'ਚ ਕੀਤੇ

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 4 'ਤੇ)

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ: ਖਹਿਰਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 4 'ਤੇ)

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਇਹ ਆਮ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰਤੀ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ (ਡਿਪੋਰਟ) ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਦਸੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2021-2025 ਤਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਤੋਂ ਕੁੱਲ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਭਾਰਤੀ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਰਿਆਦ ਅਤੇ ਜੇਦਾ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲਿਟੀ ਵੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ

ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 7800 ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਯੂ.ਏ.ਈ. ਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਕਰੀਬ 4 ਹਜ਼ਾਰ ਭਾਰਤੀ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ।

ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਤੋਂ ਸਾਲ 2021 ਵਿਚ 8 ਹਜ਼ਾਰ 1887, ਸਾਲ 2022 ਵਿੱਚ 10 ਹਜ਼ਾਰ 277, ਸਿਰਫ

2025 'ਚ 24,600 ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰਤੀ ਭੇਜੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਸਾਲ 2023 ਵਿਚ 11 ਹਜ਼ਾਰ 486, ਸਾਲ 2024 ਵਿਚ 9 ਹਜ਼ਾਰ 206 ਅਤੇ ਸਾਲ 2025 ਵਿਚ ਰਿਆਦ ਤੋਂ 7 ਹਜ਼ਾਰ 019 ਅਤੇ ਜੇਦਾ ਤੋਂ 3 ਹਜ਼ਾਰ 865 ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਰੀਬ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਕੁੱਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ

ਗਏ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 7 ਹਜ਼ਾਰ 66 ਤੋਂ 7 ਹਜ਼ਾਰ 824 ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣਾਈਆਂ ਸਖ਼ਤ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਲ 2025 ਵਿਚ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੁੱਲ 81 ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ 24,600 ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 4 'ਤੇ)

India Palace Restaurant And Banquet Hall

Best Price Wholesale
Ph: 630-400-0996
Lakhvir S. Johal
Ph: 317-709-7800

Restaurant-Fine Indian Cuisine
(Ph: 317-298-0773)

Banquet Hall Available Up to 550 People
Amber Carmel Ph: 317-580-0828

Amber Indianapolis Ph: 317-578-4400

Royal, Indianapolis, 317-893-2633

Desi Bazar Grocery Store
Restaurant, Ph: 317-888-2040

Desi Bazar Indianapolis,
Ph: 317-709-7800

Singh Auto Group

3983 ST RD 38E
Lafayette, IN 47905
Ph: 765-607-1300
www.singhautosgroup.com

University Motors

3312 Klondike Rd, West Lafayette, IN 47906
Ph: 765-497-1100
www.universitymotors1.com

Serving Indian American community over 30 years in Midwest for their auto needs.

ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਡੀ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ:

Jaspal S. Ghotra: 765-337-5151

Bhaura Transport LLC

Noblesville, IN

ਭਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

*ਵੈਲਿਡ ਸੀ ਡੀ ਐਲ ਏ ਲਾਈਸੈਂਸ
*ਘੱਟੋ ਘੱਟ 2 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ
*ਖਾਲੀ ਅਤੇ ਲੋਡ ਸਮੇਤ ਮੀਲ .55 ਸੈਂਟ
*ਸਾਈਨ ਐਨ ਬੋਨਸ
*ਹਰ ਵੀਕਐਂਡ 'ਤੇ ਪੱਕਾ ਘਰ
*ਡਾਇਰੈਕਟ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
*ਹਫਤਾਵਾਰ ਮੀਲ 3000 ਤੋਂ 4000
*ਪ੍ਰੀ-ਪਾਸ, ਈ ਜੀ ਪਾਸ ਅਤੇ ਫਿਊਲ ਕਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
*ਇੰਡੀਆਨਾ, ਨਿਊ ਜਰਸੀ, ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਅਤੇ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਦੇ ਪੱਕੇ ਲੋਡ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਫੋਨ: 317-403-0493

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ

Regal Jewels
773-262-4377 www.RegalJewels.com

LITTLE INDIA CHICAGO
2625 W. Devon Ave. Chicago, IL 60659
www.RegalJewels.com
PH: 773-262-4377 WA: 773-517-0574

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ॥

ਚੁ ਕਾਰ ਅਜ਼ ਹਮਹ ਹੀਲਤੇ ਦਰ ਗੁਜ਼ਸ਼ਤ॥
ਹਲਾਲਸਤ ਬੁਦਨ ਬ ਸ਼ਮਸ਼ੀਰ ਦਸਤ॥

ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਸਰਬੰਸਦਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ

ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ 2026 ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਮੁਬਾਰਕ

ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂ ਕੇ ਮਨ
ਕੀ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਭਨਾਂ 'ਤੇ
ਮਿਹਰਾਂ ਦਾ ਮੇਘਲਾ ਵਰਸਾਵੇ ਅਤੇ ਸੰਗਤ
ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਰੱਖੇ। ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚੋਂ
ਜੰਗ, ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦਾ ਅੰਤ
ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਹਰ ਦੇਸ਼, ਹਰ ਘਰ ਵਿਚ
ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਵਾਸ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਨਵਾਂ ਸਾਲ
ਆਪ ਸਭ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸਿਹਤ, ਦੌਲਤ
ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕਰੇ।

ਵਲੋਂ: ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ - ਭਾਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

(ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫ਼ੀਟਨ, ਇਲੀਨਾਏ)

ਫੋਨ: 847-293-3122

ਇੰਡੀਅਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਲਈ ਫੌਰੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਅਇਓਵਾ ਸਟੇਟ ਵਿਚ ਇੰਡੀਅਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

***ਚੰਗੀ ਤਨਖਾਹ, ਖਾਣਾ ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਫਰੀ**

ਚਾਹਵਾਨ ਕਾਲ ਕਰੋ:

ਕਾਲ ਮਿ. ਸਿੰਘ

ਫੋਨ: 515-291-1961

ਐਟਲਾਂਟਾ, ਜੌਰਜੀਆ ਵਿਚ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਹੈਲਪਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਜੋੜੇ ਲਈ ਪਾਰਟ-ਟਾਈਮ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਹੈਲਪਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਣੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਮ: *ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣਾ

*** ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਹੋਰ ਛੋਟੇ ਮੋਟੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ।**

ਮੁਫਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਫਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਨਿਵਾਸ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ (ਅਰਥਾਤ, ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਤਦ ਤੱਕ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ)। ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਫੈਮਲੀ ਮੈਂਬਰ ਵਾਂਗ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਆਨ ਲਾਈਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ ਹੈ। (ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ H-1B ਵੀਜ਼ਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ) ਜਾਂ ਹੋਰ ਜੋ ਦਿਨ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਣ ਤੇ ਚੁਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸ਼ਾਮਾਂ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:

+1 678 794 1794

‘ਹਿਸਟੋਰੀਕਲ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਾਈਨਜ਼’ ਕਿਤਾਬ ਖਰੀਦੋ HISTORICAL SIKH SHRINES

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੀਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪਿੰਡ/ਨਗਰ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਅਤੇ ਰੰਗੀਨ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ-ਇਕ ਕਿਤਾਬ।

ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਸਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਹੈ।

ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਕਿਤਾਬ ਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਛਪੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਐਡੀਸ਼ਨ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਦੋਬਾਰਾ ਛਪਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਅੱਜ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਆਰਡਰ ਦਿਓ ਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬੈਠੇ ਹਾਸਿਲ ਕਰੋ।

ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਆਰਟ ਪੇਪਰ ‘ਤੇ ਚਾਰ ਰੰਗੀ ਛਪਾਈ ਵਿਚ ਛਪੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਜਿਲਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਡੱਬੇ ਵਿਚ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਏਡੀ ਵੱਡੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਕਾਪੀ ਦਾ ਭਾਰ 4 ਕਿਲੋ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਰੀਅਰ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜਣ ਦਾ ਖ਼ਰਚ 3500 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ 125 ਡਾਲਰ ਵਿਚ ਮਿਲੇਗੀ।

ਨਵਾਂ ਤੇ ਵੱਡਾ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼

ਚਾਰ ਜਿਲਦਾਂ ਵਿਚ, 2748 ਸਫ਼ੇ ਦੀ ਇਹ ਮਹਾਨ ਰਚਨਾ ਇਸ ਸਦੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਿਤਾਬ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਕ-ਇਕ ਲਫਜ਼ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਉਸ ਲਫਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤ, ਅਪਭ੍ਰੰਸ਼, ਪਾਲੀ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਫ਼ਾਰਸੀ ਤੇ ਅਰਬੀ ਬੋਲੀਆਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ 2500 ਦੇ ਕਰੀਬ ਜੀਵਨੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ 1000 ਤੋਂ ਵਧ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਮੰਦਰਾਂ, ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਹਰ ਇਕ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ (ਫ਼ਿਲਾਸਫੀ) ਬਾਰੇ ਤਫਸੀਲ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਟ ਦਾ ਭਾਰ ਸਾਢੇ 8 ਕਿਲੋ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਰੀਅਰ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜਣ ਦਾ ਖ਼ਰਚ 7000 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ 135 ਡਾਲਰ ਵਿਚ ਮਿਲੇਗੀ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਤਾਬ/ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ‘ਤੇ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ:

ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਫੋਨ: 224-422-4773

**ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
847-359-0746**

Matrimonials

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Looking for a suitable match (Green Card/Citizen only) for Lubana Sikh girl 28, 5'5", Pharmacist, USA-based. Preference for boys in business, software Engineer or medical field. Please contact Gopi at: 219-209-8724 or E-Mail: gopidilpal@gmail.com with picture and complete bio-data.

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਭੱਠਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 25 ਸਾਲਾ ਯੂ ਐਸ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਲੜਕੇ ਲਈ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਸੋਹਣੀ, ਸਿਆਣੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬੈਚੁਲਰ ਆਫ ਸਾਇੰਸ ਬਿਜਨਸ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਕਰਕੇ ਇਕ ਵਧੀਆ ਨਾਮੀ ਫਰਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੱਦ 5'-8" ਇੰਚ ਹੈ, ਲੜਕੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਯੂ ਐਸ ਵਿਚ ਵੈੱਲ ਸੈਟਲਡ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਤੇ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਦੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਚਾਹਵਾਨ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ: 847-845-4866

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਗਿੱਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 25 ਸਾਲਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਜੰਮਪਲ ਪੁੱਤਰ ਲਈ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਸੋਹਣੀ, ਸਿਆਣੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕਾ ਸਿਵਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਕਰਕੇ ਇਕ ਵਧੀਆ ਨਾਮੀ ਫਰਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੱਦ 5'-10" ਲੜਕਾ ਕੇਸ਼ਧਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਯੂ ਐਸ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਹੋਲਡਰ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਤੇ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਦੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਚਾਹਵਾਨ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ: 604-763-7068 ਜਾਂ ਈਮੇਲ gillco1977@gmail.com

Jat/Sikh Family looking for a suitable match for their U.S. Citizen 1994 born, Height 5' 10" son. He has done Bachelor's Degree in Information Systems and working as an IT analyst. We prefer a well educated girl lives in the US or Canada with good values, loving, and caring. Contact us at: 240-702-4375

51-3

Jat Sikh parents looking for a suitable match for their 28, 6'-0" , US-born son, clean-shaven, vegetarian, non-drinker. He is currently working in the IT field for a multinational with Bachelor's of Science completed and resides in Chicago. Must be a U.S. Citizen or on H1B Visa with bachelors degree completed. Please contact Paul Singh at 1-224-545-1048

Jatt, Gursikh family settled in the USA seeks an eligible Gursikh, educated, family-oriented bride from USA/Canada/India for their American-citizen son (born 1980), Gursikh, well-settled, divorced, working as an engineer in a top financial company. Please send the girl's biodata and family details via: E-mail: Amrit.Naam.2022@gmail.com WhatsApp (USA): +1-480-906-5614

SUPER TRAVEL

847-676-9090, 773-465-5566

E-mail: supertravel2003@live.com

Lowest Fares With Excellent Service

United Airlines
British Airways

Etihad, Air India,
KLM, Lufthansa,
Delta, Qatar Airlines.

For Emergency
Call anytime at
847-436-9010

EARLYBIRD SALE!!!!

Domestic fares
available

UMATRAVELS

**2541 W. Devon Ave.,
Chicago, IL 60659**

For Delhi Amritsar-Bombay Ahmedabad, Hyderabad-Madras

Call For Special Sale Fares

Call: 773-338-5603

Punjab Times

Established in 2000
26th Year in Publication

Published every Saturday
by **A B Publication Inc.**
20451 N Plum Grove Rd.
Palatine, IL 60074-2018
Ph:847-359-0746
Fax:847-705-9388

Email: punjabtimes1@gmail.com

www.punjabtimesusa.com

Founder Editor:

Amolak Singh Jammu

Managing Editor

Jaspreet Kaur

Editor

Lakhvinder S. Johal

Astt. Editor

Amrit Pal Kaur

Corrpondents

Chicago

Sukhpal Gill

Photographer

Kamaljit Singh Viridi

Ph. 847-502-2703

Our Columnists

Gurbakhsh Singh Bhandal

Buta Singh

Tarlochan Singh Dupalpur

New York

Iqbal S. Jabowalia

917-375-6395

Postmaster: Please send
address changes to Punjab Times,
20451 N. Plum Grove Rd., Palatine,
IL 60074

Distributed in:

California, Illinois, Indiana, Ohio,
Michigan, Wisconsin, Mississippi,
Iowa, Arkansas, Massachusetts,
Texas, Virginia, Nevada, Washington,
Oregon, Arizona, Georgia, Florida,
New York, New Jersey, Connecticut,
Oklahoma, Pennsylvania, Missouri,
Kentucky, Kansas.

ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ
ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ: 130 ਡਾਲਰ

ਨੋਟ: ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ
ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ
ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ
ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਠਕਾਂ
ਦੀ ਮਹਿਸ਼ਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਛਾਪੇ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਹੋਣ
ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੈ।
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ
ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ
ਟਾਈਮਜ਼ ਤਾਈਦ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਪਾਠਕ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ
ਪੁਸ਼ਟੀ ਆਪ ਕਰ ਲੈਣ।

Disclaimer

The views expressed in the
articles published in the columns
of Punjab Times are that of
their writers, and it is not
implied that Punjab Times
endorses them.

Sameway Punjab Times
does not necessarily endorses
the claim made in the
advertisement published in
Punjab Times.

All disputes subject to
Chicago jurisdiction.

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ...

(ਪਹਿਲੇ ਸਫ਼ੇ ਦਾ ਬਾਕੀ)

ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਕੀਮ ਦਾ ਨਾਮ
ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਕਾਂਗਰਸੀ
ਵਿਧਾਇਕ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ 'ਤੇ
ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਦਨ 'ਚ ਇਕੱਲੇ ਮਤੇ
ਪਾਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ, ਦਿੱਲੀ 'ਚ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੇ ਘਰ ਅੱਗੇ ਧਰਨਾ
ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਗਨਰੇਗਾ ਦੀ ਥਾਂ
ਲਿਆਂਦੇ ਜੀ ਰਾਮ ਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸੱਦੇ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਆਮ
ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਮਗਨਰੇਗਾ
ਕਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸ
ਦੌਰਾਨ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ
ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੀ ਰਾਮ ਜੀ ਕਾਨੂੰਨ
ਲਿਆ ਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
ਨਾਲ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖੋਹ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ
ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਆਪ'
ਵਿਧਾਇਕ ਮਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿਆਸਪੁਰਾ, ਦੇਵ
ਮਾਨ ਅਤੇ ਕੁਲਜੀਤ ਰੰਧਾਵਾ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦੀ ਪੰਡ
ਸਮੇਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪੁੱਜੇ ਸਨ।
ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਗਨਰੇਗਾ ਵਿੱਚ ਹੋਏ
ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲਈ
ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ
ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰ
ਨੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਇਹ ਮੁੱਦਾ
ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮਨਰੇਗਾ

ਮਗਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ 'ਚ ਬਦਲਾਅ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪੱਖੀ: ਅਸ਼ਵਨੀ ਸ਼ਰਮਾ

ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ
ਸਦਨ 'ਚ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ

7000 ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਸੋਸ਼ਲ ਆਡਿਟ ਨਹੀਂ ਕਰਾਇਆ
। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੰਤਰੀ ਤਰੁਣਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੱਦੇ ਨੇ
ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ
ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪੈਸੇ ਰੋਕ ਰੱਖੇ ਹਨ।

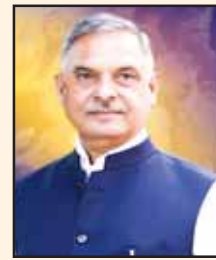
ਵਿਧਾਇਕ ਗਿਆਸਪੁਰਾ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਟਿੱਪਣੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼

ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ
ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਮਨਵਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਗਿਆਸਪੁਰਾ ਵੱਲੋਂ ਸਦਨ 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਟਿੱਪਣੀ
'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ। ਅਸ਼ਵਨੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ
ਖਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਟਿੱਪਣੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੈ। ਚੇਤੇ

ਰਹੇ ਕਿ ਗਿਆਸਪੁਰਾ ਨੇ 'ਮੋਦੀ ਦੀ ਧੋਣ' 'ਤੇ
ਗੋਡਾ ਰੱਖਾਂਗੇ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਸੀ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਖੋਹਣ
ਦੇ ਰਾਹ ਪਈ ਹੈ ਅਤੇ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ
ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਗਨਰੇਗਾ 'ਚ ਕੀਤੇ
ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ
ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਕੀਮ ਦਾ ਨਾਮ ਧਰਮ ਦੇ
ਨਾਮ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ
ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ
ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਚੁੱਕੇ
ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ
ਦੌਰਾਨ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ 'ਤੇ
ਘੱਟ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ
'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸੁੱਖੀ ਦੇ ਬੋਲਣ 'ਤੇ ਹੰਗਾਮਾ

ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ
ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ
ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ
ਸੁੱਖੀ ਕਿਸ ਪਾਰਟੀ
ਵੱਲੋਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ
। ਉਧਰ ਅਮਨ
ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਜਵਾਬੀ
ਹਮਲੇ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਸੁੱਖੀ ਦਾ ਸਟੇਟਸ
ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ
ਕਾਂਗਰਸ ਚ ਸੰਦੀਪ
ਜਾਖੜ ਦਾ ਹੈ। ਚੇਤੇ
ਰਹੇ ਕਿ ਸੁੱਖੀ
ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ
ਵਿਧਾਇਕ ਹਨ ਤੇ
ਹੁਣ 'ਆਪ' ਚ
ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ
ਰੌਲੇ ਰੱਖੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸਦਨ 'ਚ ਇੱਕ
ਦਲਿਤ ਵਿਧਾਇਕ ਦੇ ਬੋਲਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਦਫ਼ਤਰ ਅੱਗੇ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ: ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ

ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ
ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ 'ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਦਨ
'ਚ ਇਕੱਲੇ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ
ਬਣੇਗੀ, ਦਿੱਲੀ 'ਚ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ
ਦਫ਼ਤਰ ਤੇ ਘਰ
ਅੱਗੇ ਧਰਨਾ
ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਆਪ ਸਰਕਾਰ
ਅਗਵਾਈ ਕਰੇ
ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ

ਸਾਰੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸਾਥ ਦੇਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਅਸਲ 'ਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਦੇ
ਰਾਹੀਂ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ

ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੇ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ
ਸਭਾ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਮੂਲ
ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ
ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਲੋਕ
ਸਭਾ ਵਿੱਚ
ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ
ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ
ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ
ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਬਹਿਸ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ
ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ,
'ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ
ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ
ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ
ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ
ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ
ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਪਾਸ
ਕਰਨਾ ਸਾਡੇ ਸੰਘੀ
ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੈ'।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਮਾਨ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਹੰਗਾਮਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ

ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਮੌਕੇ ਸਦਨ 'ਚ ਹੰਗਾਮਾ ਹੋਇਆ।
ਸੁਖਪਾਲ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਸਮਾਂ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ
ਕੀਤਾ। ਹੰਗਾਮੇ ਕਾਰਨ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ
ਕਰੀਬ 20 ਮਿੰਟ ਵਿਧਾਨ ਪਿਆ ਰਿਹਾ। ਸਪੀਕਰ ਦੇ
ਹੁਕਮਾਂ ਤੇ ਖਹਿਰਾ ਨੂੰ ਸਦਨ ਚੋ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ
ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ
ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ
ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਸਦਨ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ
ਮਾਨ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਪਿਛਲੀਆਂ
ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਮੇਂ ਮਗਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ 'ਚ ਹੋਏ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਈ ਜਾਵੇ। ਅਰੋੜਾ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ, ਮੁਕਤਸਰ ਤੇ ਅਬੋਹਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਵੱਡੇ ਘਪਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ, ਮੱਧ
ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਬਿਹਾਰ 'ਚ ਹੋਏ ਘਪਲਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬੋਲਣ...

(ਪਹਿਲੇ ਸਫ਼ੇ ਦਾ ਬਾਕੀ)

ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੱਦੇ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ
ਲਗਾਤਾਰ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਡਾਕਾ
ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਉਸ
ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਬੋਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯਮਤ ਸੈਸ਼ਨ
ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਇੱਕ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੋਈ
ਠੋਸ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਮਤਿਆਂ ਦਾ
ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀ ਬਣਿਆ।

5 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ...

(ਪਹਿਲੇ ਸਫ਼ੇ ਦਾ ਬਾਕੀ)

ਵਿਚੋਂ ਖਾਤੀ ਸਹਿਯੋਗ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ
(ਜੀ.ਸੀ.ਸੀ.) ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ
ਹੈ। ਜੀ.ਸੀ.ਸੀ. ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚੋਂ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਤੋਂ
ਇਲਾਵਾ ਯੂ.ਏ.ਈ. ਤੋਂ 1,469, ਬਹਿਰੀਨ ਤੋਂ
764 ਅਤੇ ਓਮਾਨ ਤੋਂ 16 ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਪਸ
ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ। ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਯੂ. ਏ. ਈ.
ਵਿਚੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੁੱਲ 3979
ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ
ਇਲਾਵਾ 2025 'ਚ ਮਿਆਮਾਰ ਤੋਂ 1,591,
ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਤੋਂ 1,485, ਬਹਿਰੀਨ ਤੋਂ 764
ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਅਤੇ
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ
ਹੈ, ਨੇ ਫਰਜ਼ੀ ਏਜੰਟਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਤੇਜ਼
ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਅੰਬੈਸੀਆਂ ਵੀ ਕਾਫੀ

ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ
ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ
ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰ ਸਥਾਨਕ ਦੇਸ਼ਾਂ
(ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਉਹ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ) ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ
ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਵੀਜ਼ਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ
ਰੱਖਣ।

ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਉਤਰ ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ

ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਵਾਪਸ
ਭੇਜੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਉੱਤਰੀ ਅਤੇ
ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ
ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਗੁਜਰਾਤ ਅਤੇ
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਗਿਣਤੀ
ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਕੁੱਲ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ
90 ਫੀਸਦੀ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ
ਖਾਤੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਗਏ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ
ਲੋਕ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਤੇਲੰਗਾਨਾ, ਕੇਰਲ,

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ
ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ

ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦੇ ਮੁੱਖ
ਕਾਰਨਾਂ ਵਿਚ ਵੀਜ਼ਾ ਓਵਰਸਟੇਅ (ਵੀਜ਼ੇ ਦੀ
ਮਿਆਦ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਰੁਕਣਾ), ਬਿਨਾਂ
ਜਾਇਜ਼ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ, ਦੇਸ਼ ਦੇ
ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਵਿਚ
ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣਾ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਕੰਮ
ਕਰਨ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਹੱਦ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਨੌਕਰੀ
ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ, ਫਰਜ਼ੀ ਏਜੰਟਾਂ ਵੱਲੋਂ
ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਭੇਜੇ ਲੋਕ, ਖਾਤੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ
ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ
ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ
ਤਰੀਕਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਚੌਕੀ ਆਦਿ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ
ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ

(ਡਾ.) ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ
ਬਲਵਿੰਦਰ (ਨਿੱਕੀ) ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ
ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ
ਡਾ. ਇਨਕਲਾਬੀ ਥਾਂਦੀ
ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ
ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ
ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ
ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ

ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ
ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ
ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ
ਡਾ. ਹਰਗੁਰਮੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਡਾ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ
ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ
ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਨ
ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰਤ

ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ
ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾ
ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ
ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ
ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ
ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ (ਅਮਰ ਕਾਰਪੇਟ)

ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ
ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਹਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲੈਲ
ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੀਡਸਾ
ਸੁਖਮੇਲ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ
ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ (ਹੈਪੀ ਹੀਰ)
ਆਗਿਆਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਠ
ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ
ਮਨਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰ
ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਜੱਸੀ) ਗਿੱਲ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਚੁ ਕਾਰ ਅਜ ਹਮਹ ਹੀਲਤੇ ਦਰ ਗੁਜ਼ਸਤ॥ ਹਲਾਲ ਅਸਤ ਬੁਰਦਨ ਬ ਸ਼ਮਸ਼ੀਰ ਦਸਤ॥

‘ਏਕ ਪਿਤਾ ਏਕਸ ਕੇ ਹਮ ਬਾਰਿਕ’ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ
ਅਤੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਲੜ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਸਮੇਸ਼
ਪਿਤਾ ਸਰਬੰਸ ਦਾਨੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ
ਦੀ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ

ਕੋਟਾਨਿ ਕੋਟਿ ਵਧਾਈ

ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2026 ਮੁਬਾਰਕ !

ਸਾਡੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਲਈ
ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਖੇਡੇ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭ ਨੂੰ
ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਰੱਖਣ।

ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਦਾਸ: **ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਮਿਲਵਾਕੀ ਦੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ**

Sikh Temple Of Wisconsin

7512 South Howell Ave. Oak Creek, WI 53154

Ph. 414-764-7454 Fax: 414-764-7512 Web Site: sikhtemplewi.org

ਸ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੇਖਾ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਨਾਲ ਸੇਖਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾ ਸਦਮਾ

ਟੋਰਾਂਟੋ: ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਾਕਾਰ ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸੇਖਾ ਤੇ ਲਾਇਨਮੈਨ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸੇਖਾ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਸਹਿ ਸਦਮਾ ਪੁੱਜਾ ਜਦ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਰਾ (ਫੌਜੀ) ਅਚਾਨਕ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ। ਉਹ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਨਾਵਲਕਾਰ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸੇਖਾ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਕਾਰ, ਨਾਵਲਕਾਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸੇਖਾ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸੇਖਾ ਤੇ ਨਵਨੀਤ ਸੇਖਾ ਦੇ ਚਾਚਾ ਜੀ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਹਾਂਤ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਰੁਬੀ ਸਹੋਤਾ, ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸੋਨੀਆ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅਮਰਜੀਤ ਗਿੱਲ, ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਮੱਲੂ, ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ

ਮੰਤਰੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸੋਹੀ ਅਤੇ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸੰਘਾ, ਏਕਮ ਟੀਵੀ ਤੋਂ ਅਮਰਜੀਤ ਰਾਏ, ਰੈੱਡ ਐਫ ਐਮ ਤੋਂ ਸ਼ਮੀਲ ਜਸ਼ਵੀਰ, ਪ੍ਰਾਇਮ ਏਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਸਵਰਨ ਟਹਿਣਾ ਤੇ ਹਰਮਨ ਬਿੰਦ ਪੰਜਾਬੀ ਲਹਿਰਾਂ ਤੇ ਸਤਿਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘਵਾਂ, ਅਜੀਤ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਸਤਪਾਲ ਜੌਹਲ, ਹਰਜੀਤ ਬਾਜਵਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਗਿੰਦਰ ਬਾਸੀ, ਅਮਰ ਪੱਤਾ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਗਿੱਲ ਮੁੱਲਾਪੁਰ, ਹਰਬੰਸ ਬੁੱਟਰ, ਸੁਖਨੈਥ ਸਿੰਘ, ਵਿੱਕੀ ਢਿੱਲੋਂ, ਜੀਵਨ ਗਿੱਲ, ਕੌਂਸਲਰ ਨਵਜੀਤ ਬਰਾੜ, ਆਪ ਆਗੂ ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ ਬਲਤੇਜ ਪੰਨੂ, ਪੰਜਾਬ ਬੀ ਸੀ ਵਿੰਗ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾਕਟਰ ਮਲਕੀਤ ਬਿੰਦ, ਮੋਗਾ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹੋਕੇ, ਕਮਲਜੀਤ ਬਰਾੜ ਖੋਟੇ, ਹਰਦੀਪ ਸੇਖਾ, ਗਾਇਕ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘੂ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੰਵਲ, ਦਿਲਖੁਸ਼ ਬਿੰਦ, ਗਿੱਲ ਹਰਦੀਪ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਲੀਣਾ, ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਗੁਰਭਜਨ ਗਿੱਲ, ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਕ ਡਾ. ਨਿਰਮਲ ਜੌਤਾ, ਪੰਜਾਬ ਆਰਟਸ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਵੰਤ ਜਫਰ, ਲੇਖਕ ਨਿੰਦਰ ਘੁਗਿਆਣਵੀ, ਨਾਵਲਕਾਰ ਸ਼ਿਵਚਰਨ ਜੱਗੀ ਕੁੱਸਾ, ਗੀਤਕਾਰ ਮੱਖਣ ਬਰਾੜ ਮੱਲਕੇ, ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਗੁਰਦਿਲਬਾਗ ਬਾਘਾ, ਡਾਕਟਰ ਰਾਜਦੁਲਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ ਸੇਖਾ ਕਲਾਂ, ਸਰਪੰਚ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਗੂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਰਨਾਲਾ, ਡਾਕਟਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਮੇਤ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੀਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਤੇ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬਾਂ ਨੇ ਸੇਖਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨਮਿਤ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਤੇ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ।

GoldenKey LENDING

Grow your business with our Strategic

COMERCIAL LOAN SOLUTIONS

Partner with us for expert guidance and support

Contact Us at

317-620-4100

www.goldenkeylending.com

We speak your Language

English • ਪੰਜਾਬੀ • ਹਿੰਦੀ • اردو

325 S. College Avenue, Indianapolis, Indiana 46202

NMLS 147421

Mortgage Loans

Residential & Commercial

(Licensed Mortgage Originator)

Call: Amrik P. Singh

Serving Community from Last 14 Years

312-608-0006

asingh@gosfmc.com www.gosfmc.com

2700 Patriot Blvd., Suite 110 Glenview IL 60026

NMLS #232904

Sistar Mortgage

A Nationwide Lender

Over 2 Decades of experience providing high level servicing for new and experienced borrowers!

Residential and Commercial Loans

Available in Most States!

Special loan programs for:

- Jumbo Loans
- Self Employed and with a work permit
- Business loans with or without property

(734) 330-8859

balbir.grewal@sistarmortgage.com

balbirgrewal.sistarmortgage.com

https://www.nmlsconsumeraccess.org

Balbir (Bill) Grewal
MORTGAGE LOAN OFFICER
NMLS# 353442

Corporate NMLS# 68434
AZ License# BK-0945946

Singh Tax & Accounting Services LLC.

SINGH AUTO & HOME INSURANCE

Individual & Business Tax related Services

ਸੇਵਾਵਾਂ: *ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰੇਕ ਸੇਵਾ ਜਿਵੇਂ, ਟੈਕਸ ਫਾਈਲਿੰਗ, ਟੈਕਸ ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਤੇ ਆਈਆਰਐਸ ਐਂਡਿਟ (ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਬਿਜ਼ਨਸ) ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

* ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਭਰ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

Ph: 248-982-2036

Office Locations

Michigan:
36167 Ford Rd. Westland, MI 48185

Minnesota:
6043 Hudson Rd, Suite#399A
Woodbury, Minnesota 55125

Email: STS2021@SinghTaxServices.com;
www.SinghTaxServices.com

Mohan Singh MST
IRS Enrolled agent,
Insurance Agent-
Casualty & Property
Notary Public

FedEx Linehaul Contractor ਨੂੰ CDL Class A ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

Immediate Openings - 0.72 cents to 0.75 cents per mile for Solo runs, 0.85 cents for Team runs!

We are hiring experienced CDL Class A drivers immediately for a FedEx Linehaul contractor.

This is a great opportunity for professional drivers looking for steady work and consistent routes.

Requirements:

- * Valid CDL Class A License
- * Minimum 1 year of verifiable driving experience (FedEx requirement)
- * Clean background check
- * Clean driving record
- * Strong work ethic and reliability
- * References required

What We Offer:

- Competitive pay based on experience
- Consistent routes,
- Well-maintained equipment
- Benefits

FedEx Linehaul Contractor needing driver at following locations:

Hagerstown, MD (Night Solo runs), Lehigh PA (team runs), Carlisle, PA (Night Solo runs)

* Mutechen NJ (team runs), * Scranton PA (Solo runs), * Baltimore MD (Solo runs)

Apply Today – Positions Available Immediately!

Call or text: A Patel 678-576-9037 or AK at 936-777-5967

Email: lotushotelsgroup@gmail.com

ਨਵੇਂ ਸਾਲ 2026 ਦੀ ਆਮਦ 'ਤੇ ਗਾਖਲ ਪਰਿਵਾਰ ਕਰਵਾਏਗਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ

ਵਾਟਸਨਵਿੱਲ (ਐੱਸ.ਐਸ.ਕੇ. ਭੋਰਾ): ਗਾਖਲ ਪਰਿਵਾਰ (ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ) ਵਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਲ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਹਿਣ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਿਤੀ 30 ਦਸੰਬਰ 2025 ਦਿਨ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਅਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਗ 1 ਜਨਵਰੀ 2026 ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚੱਲੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਛੋਲੇ ਪੂਰੀਆਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਛੋਲੇ ਪੂਰੀਆਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਸਵੀਟਸ (ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ) ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਗੁਰੂਪੁਰ ਪੁੱਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਉ ਸਾਰਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਮਿਲ ਕੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ 'ਚ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀਏ।

ਰੋਜ਼ੇ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਹਰ ਥਾਂ ਜਾਂਦੀ ਹਾਂ: ਮਮਤਾ

ਕੋਲਕਾਤਾ: ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲਾਂ, ਖਾਸਕਰ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ 'ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਤੁਸ਼ਟੀਕਰਨ' ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦਾ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਿਮ, ਸਿੱਖ, ਈਸਾਈ ਗੱਲ ਕੀ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹਾਂ, ਫਿਰ ਸਿਰਫ਼ ਰੋਜ਼ੇ 'ਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਹੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿਉਂ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਿਰਫ਼ ਚੋਣਾਂ ਲਾਗੇ ਦੇਖ ਕੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸ. ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। 'ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕੋਲਕਾਤਾ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਨਿਊਟਾਉਨ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ 'ਦੁਰਗਾ ਆਗਨ' ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਣ ਮਗਰੋਂ 1 ਮਮਤਾ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਭਾਜਪਾਈ ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਵੇਂਧੂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 1 ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੂੰ 'ਨਕਲੀ ਹਿੰਦੂ' ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਚੋਣਾਂ ਤੇ ਲਾਗੇ ਦੇਖ ਕੇ ਮੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਨੋਟੀਫੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 5 ਤੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਿਆਸੀ ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵਰਗ ਇਸ ਨੂੰ ਮਮਤਾ ਦੀ ਸਾਫਟ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ 1 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਜਗਨ ਨਾਥ ਮੰਦਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਮਮਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਰਗਾ ਆਗਨ ਨਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮੰਦਰ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁਰਗਾ ਮੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸੇਵਾ

2026

GAKHAL GROUP

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ਗਾਖਲ ਪਰਿਵਾਰ (ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ) ਵਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਹਿਣ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ 1 ਜਨਵਰੀ 2026 ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਛੋਲੇ ਪੂਰੀਆਂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਛੋਲੇ ਪੂਰੀਆਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ 'ਚ
ਰਾਜਾ ਸਵੀਟਸ (ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ) ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

SIKH GURDWARA SAHIB, SAN JOSE
3636 Gurdwara Ave., San Jose, CA 95148

Arambh Sri Akhand Path Sahib
30 December 2025, Tuesday

Bhog Sri Akhand Path Sahib
1 January 2026, Thursday

Chhole Poorina Langar
1 January 2026, Thursday

You all are cordially Invited With families
From: Gakhal Family, USA

ਵਲੋਂ:
ਡਾ. ਵਿਕਰਮ ਗਿੱਲ ਅਤੇ
ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ।

ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ
ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ,
ਸਰਬੰਸਦਾਨੀ, ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਸਾਲ 2026
ਮੁਬਾਰਕ

ਮੇਜਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਝੱਜ ਨੂੰ ਸਦਮਾ: ਪਤਨੀ ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਵਰਗਵਾਸ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਇਥੋਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਅਤੇ ਉਘੇ ਬਿਜ਼ਨਸਮੈਨ ਮੇਜਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਝੱਜ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਡੂੰਘਾ ਸਦਮਾ ਪੁਜਿਆ, ਜਦੋਂ ਸ. ਝੱਜ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਸਰਦਾਰਨੀ ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਆਪਣੇ ਸਵਾਸਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪੂਰੀ ਕਰਕੇ 30 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ। ਉਹ 85 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਿਮਾਰ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਪਤੀ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਝੱਜ, ਪੁੱਤਰ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੱਜ, ਭਰਾ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ ਅਤੇ ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ ਅਤੇ ਭੈਣ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ (ਸੱਤੀ ਭੱਠਲ) ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਵਡੇ ਭਰਾ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭੈਣ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਇੰਡੀਆ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਆਉਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

Rd, Lake Zurich, IL 60047) ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਪਰੰਤ 3 ਤੋਂ 5 ਵਜੇ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਮਿਤ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਮੇਜਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਝੱਜ ਦੀ ਵਡੇ ਦਾਨੀ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਨੇਕ ਕਮਾਈ ਵਿਚੋਂ ਦਸਵੇਂ ਕੱਢਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਉਹ ਨਿਰੰਤਰ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਘਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਰ ਨੈਤਿਕ ਕੰਮ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਵਿਚੋਂ ਦਸਵੇਂ ਕੱਢਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਬੜ੍ਹਾ ਸਾਹਿਬ ਕਲਗੀਧਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ 35 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭਰਵਾਂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਵੀ ਅੱਜ ਜਿਸ ਮੁਕਾਮ 'ਤੇ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਅਦਾਰਾ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਤੇ ਇਸਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਝੱਜ ਸਾਹਿਬ, ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ ਅਤੇ ਸੁਖ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦੁਖ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹਨ। ਝੱਜ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਦੁਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 847-330-1421 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੀਬੀ ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦਾ ਜਨਮ ਕੈਪਟਨ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁਖੋਂ ਸੰਨ 1940 ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਭਨੌੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸਹੁਰਾ ਪਿੰਡ ਅਮੋਦਪੁਰ ਸੀ। ਮੁਢਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀ.ਐਡ. ਸਿੱਧਾਂ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਕੀਤੀ। 1966 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਮੇਜਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਝੱਜ ਨਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ 1972 ਵਿਚ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਆ ਗਏ। ਬੀਬੀ ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗੁਰਮਤਿ ਖਿਆਲਾਂ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਸਨ। ਹਰ ਲੋੜਵੰਦ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਾਈਚਾਰਕ, ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਕ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਵਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿੱਘੇ ਅਤੇ ਮਿੱਠੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਪੁਰਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵੀ ਯਾਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਸਕਾਰ 4 ਜਨਵਰੀ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ 12 ਤੋਂ 2 ਵਜੇ ਤਕ ਡੇਵਨਪੋਰਟ ਫਿਊਨਰਲ ਹੋਮ (941 S Old Rand

ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ 2026 ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਬੋਰਡ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਡਾ. ਪ੍ਰਿਮਲ ਕੌਰ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਅਤੇ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਸ਼ਿਕਾਗੋਲੈਂਡ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਭਾਸ਼ਾ, ਸਿੱਖਿਆ, ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਪਰਫਾਰਮਿੰਗ ਆਰਟਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੈਰ-ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਸੰਸਥਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਪੀਸੀਐਸ), ਨੇ ਸਾਲ 2026 ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਬੋਰਡ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਪ੍ਰਿਮਲ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਐਮ.ਡੀ., ਐਮ.ਬੀ.ਏ., 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਾਇਓਟੈਕ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ, ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਐਬੀਵੀ ਵਿਖੇ ਇਮਯੂਨੋਲੋਜੀ, ਨਿਊਰੋਸਾਇੰਸ, ਆਈ ਕੋਅਰ ਅਤੇ ਸਪੈਸਲਿਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਪੀਸੀਐਸ ਬੋਰਡ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ, ਪੀਸੀਐਸ ਦੇ ਅਨੁਭਵੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਗੁਣ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵੀ ਹਨ। ਸ. ਸੋਹੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀਸੀਐਸ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਈ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਬਣਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਉਹ ਫਾਮਪਲਾਈਡ ਫੁਫਾ ਫੰਡਮੈਂਟੇਲ ਵਿਚ ਚੀਫ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਆਫਸਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ। ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਹਾਂ।

2026 ਲਈ ਪੀਸੀਐਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ

ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: ਚੇਅਰਪਰਸਨ: ਡਾ: ਪ੍ਰਿਮਲ ਕੌਰ ਐਮ.ਡੀ., ਐਮ.ਬੀ.ਏ., ਪ੍ਰਧਾਨ: ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ ਬੀ.ਐਸ.ਐਮ.ਈ.,

ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ: ਗੁਰਲਾਲ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਕੱਤਰ: ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਫਾਈਨਾਂਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ: ਜਿਗਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਂਡ ਲਾਰਜ: ਪਰਮਜੋਤ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ, ਆਈ.ਟੀ. ਡਾਇਰੈਕਟਰ: ਅਮਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਯੂਥ ਡਾਇਰੈਕਟਰ: ਤੇਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੂਦਨ, ਮਹਿਲਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ: ਪਰਮਵੀਰ ਕੌਰ, ਐਂਤਰ-ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ: ਕੇਵਿਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਤਤਕਾਲੀ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ: ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ।

ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਗੋ, ਮੈਂਬਰ ਪੀਸੀਐਸ ਬੋਰਡ ਆਫ ਗਵਰਨਰਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਅਸੀਂ ਸਾਲ 2025 ਦੌਰਾਨ ਪੀਸੀਐਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਪਰਮ ਪੁਨੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਗਵਾਈ, ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ।

ਪੀਸੀਐਸ ਦੇ ਆਗਾਮੀ ਸਮਾਗਮ:

“ਪੀਸੀਐਸ ਡਰਾਇੰਗ ਆਰਟਸ ਮੁਕਾਬਲਾ,” 18 ਜਨਵਰੀ, 2026, ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਡੀਆ ਹੱਬ, ਸ਼ੌਮਬਰਗ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ। ‘ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ 2026’, ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ, 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2026 ਨੂੰ ਗੇਟਵੇ ਥੀਏਟਰ, ਕੋਪਰਨਿਕਸ ਸੈਂਟਰ, 5216 ਡਬਲਯੂ. ਲਾਰੈਂਸ ਐਵੇਨਿਊ, ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਆਈ.ਐਲ.ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੁਲਦੀਪ ਸੇਂਗਰ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਰੋਕ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਉੱਨਾਵ ਜਬਰ- ਜਨਾਹ ਕਾਂਡ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੇਂਗਰ ਫਿਲਹਾਲ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਸੇਂਗਰ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੇਂਗਰ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ

ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੇਂਗਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ 20 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸੂਰਿਆਕਾਂਤ, ਜਸਟਿਸ ਜੇਕੇ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਤੇ ਆਗਸਟੀਨ ਜਾਰਜ ਮਸੀਹ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸੇਂਗਰ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼

ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਉੱਠਿਆ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਜੱਜ ਸਰਬੋਤਮ ਹਨ। ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਲੋਚਨਾ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਜੇਆਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੱਜ ਤੋਂ ਵੀ ਗਲਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਮਨਾਇਆ ਸਫ਼ਰ-ਏ-ਸ਼ਹਾਦਤ

ਕਰਾਊਨ ਪੁਆਇੰਟ (ਇੰਡਿਆਨਾ): ਲੰਘੇ ਐਤਵਾਰ 28 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂਘਰ ਕਰਾਊਨ ਪੁਆਇੰਟ ਵਿਖੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ, ਚਾਰੇ

ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਾਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਸਿਫਤ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਫਿਰ

ਸਰਸਾ ਤੇ ਪਿਆ ਵਿਛੋੜਾ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਮਜ਼ਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਵਿਚ, ਕੀ ਦਰਦ ਜੋ ਲੁਕਿਆ ਬੋਝੂ ਸੀ?

ਕਹਿਰ ਹੀ ਬਹੁਤ ਕਮਾਏ ਸੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਤੋਂ ਅਮਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੰਦੇਸ਼ਾ, ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ ਅਤੇ ਡਾ. ਪਰਦੀਪ

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸਫ਼ਰ-ਏ-ਸ਼ਹਾਦਤ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਛੇ ਪੋਹ ਤੋਂ 14 ਪੋਹ (20 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ 28 ਦਸੰਬਰ) ਤੱਕ ਹੋਈਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਬਾਰੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਜਥੇ ਨੇ ਭਾਵਪੂਰਤ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦਾ ਜੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦਾ ਨੀਂਹਾਂ ਵਿਚ ਚਿਣਵਾਏ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜਲਾਦਾਂ ਵਲੋਂ ਖੰਜਰ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਕਾ ਸੁਣ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਪਸੀਜੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ

ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਦੇ ਬੋਲ ਸਨ:

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੋਹ ਦੀਆਂ ਠੰਡੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਵਿਚ,

ਵੱਡੇ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ, ਛੋਟੇ ਨੀਂਹਾਂ ਵਿਚ ਚਿਣਵਾਏ ਸੀ,

ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਵੀ ਸੀ ਗੁਜਰ ਗਈ, ਸੂਬੇ

ਸਿੰਘ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸ. ਬੰਦੇਸ਼ਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ, ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸਿੰਘਾਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਡਾ. ਪਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵੀ ਲਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਛਪੇ ਕੈਲੰਡਰ ਵੀ ਰੱਖੇ ਗਏ। ਜੋ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਧੜਧੜ ਖਰੀਦ ਲਏ।

**-ਰਿਪੋਰਟ:
ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਹਿਰਾਅ
ਇੰਚਾਰਜ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ**

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਨੂੰ ਢਾਲ ਬਣਾ ਰਹੇ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ: ਮਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ) ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਢਾਲ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 328 ਗਾਇਬ ਹੋਏ ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਸੰਗਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਗਾਇਬ ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਚਿਹਰੇ ਬੇਨਕਾਬ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਇਸ ਪਾਪ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਪਣੇ ਆਕਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰੀਬੀ ਧਨਾਡਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅੱਡੀ-ਚੋਟੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੰਮੇਲਨ 'ਚ ਕਹੀ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਡੂੰਘੇ ਸਦਮੇ 'ਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 328

ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਸੰਗਤ ਨਾਰਾਜ਼

ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਤੇ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐੱਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ (ਐੱਸਆਈਟੀ)

ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਭਾਵੇਂ ਲਾਪਤਾ ਸਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ 'ਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ

ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ ਕਿ ਇਸ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਕਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਦਖ਼ਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ

ਜ਼ਹਿਰ ਉਗਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਨੇ

ਸਾਲ 2020 'ਚ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ 'ਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ, ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਧਨਾਡਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਪਰਾਧਕ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕਰਨ, ਐੱਸਐੱਸ ਕੋਹਲੀ ਐਂਡ ਐਸੋਸੀਏਟਸ (ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਫਰਮ) ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੋਹਲੀ ਦੀ ਫਰਮ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੀ.ਏ. ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਵੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅੱਜ ਤੱਕ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਹੁਣ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰੂਪਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਘਿਨਾਉਣਾ ਅਪਰਾਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਰੰਗ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਟਰੰਪ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਯੁੱਧ ਰੋਕਣ ਦਾ ਫਿਰ ਦਾਅਵਾ

ਨਿਊਯਾਰਕ/ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਯੁੱਧ ਰੋਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਫ਼ੌਜ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਕ ਕਰੋੜ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਈਆਂ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੋਰ ਵੀ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਫਲੋਰੀਡਾ ਦੇ ਮਾਰ-ਏ-ਲਾਗੋ ਵਿਖੇ

ਰੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਪੀਟ ਹੇਗਸੇਥ, ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜੌਹਨ ਫੇਲਨ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕੋ ਰੂਬੀਓ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ 'ਚ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਟਕਰਾਅ ਦੌਰਾਨ ਅੱਠ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਟਰੰਪ 10 ਮਈ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 60 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਅ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਸੀ.ਐੱਮ: ਧਾਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੰਘੇ ਕੱਲ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਆਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੁਤਾਹੀ ਨਾ ਕਰੇ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਕਾਰਵਾਈ ਤੱਥਾਂ ਸਹਿਤ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਰੱਖਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਚੀਨ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿਰੁੱਧ ਡਬਲਿਯੂ. ਟੀ.ਓ. ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਚੀਨ ਨੇ ਸੌਰ ਉਰਜਾ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਉਪਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਸੰਗਠਨ

(ਡਬਲਿਯੂ) ਕੋਲ ਭਾਰਤ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਟੈਰਿਫ ਜਾਂ ਦਰਮਦ ਡਿਊਟੀ ਇਲਾਜ, ਅਤੇ

ਦਰਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਘਰੇਲੂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਉਪਾਅ, ਚੀਨੀ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੀਜਿੰਗ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਅਧੀਨ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬਰਾਮਦਕਾਰ ਹੈ। ਡਬਲਿਯੂ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਚੀਨ ਨੇ ਡਬਲਿਯੂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਹਾਇਤਾ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਡਬਲਿਯੂ ਦੇ ਟੈਰਿਫ ਅਤੇ ਵਪਾਰ 1994 'ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਮਝੌਤਾ, ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਊਂਟਰਵੇਲਿੰਗ ਉਪਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਉਪਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ ਝੋਨਾ ਖ਼ਰੀਦ 'ਚ ਵੱਡਾ ਘੁਟਾਲਾ

ਕਰਨਾਲ: ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ ਘਰੋਂ ਘਰੋਂ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ 'ਚ ਝੋਨਾ ਖ਼ਰੀਦ 'ਚ ਵੱਡਾ ਘੁਟਾਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਪੋਂਟੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਐਂਟੀ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਰਜ਼ੀ ਗੇਟ ਪਾਸ ਕੱਟ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਝੋਨਾ ਆਏ ਹੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕੁਇੰਟਲ ਦੀ ਆਮਦ ਤੇ ਰਾਈਸ ਮਿੱਲਾਂ 'ਚ ਪਹੁੰਚ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਤਤਕਾਲੀਨ ਘਰੋਂ ਘਰੋਂ

ਮੰਡੀ ਸਕੱਤਰ ਨਰੇਸ਼ ਮਾਨ, ਡੀਐੱਫਐੱਸਸੀ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਲੇਬਰ ਨੋਕੋਦਾਰ ਸੁਖਦੇਵ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਰਿਪੀ- ਸਿਧੀ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਦੇ ਮਾਲਿਕ, ਗਿਰੀਰਾਜ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਰਾਈਸ ਮਿੱਲ ਦੇ ਮਾਲਿਕ, ਨੰਦਲਾਲ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਰਾਈਸ ਮਿੱਲ ਤੇ ਲਕਸ਼ਮੀ ਰਾਈਸ ਮਿੱਲ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਹਾਦਸਾ, ਦੋ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਹੈਦਰਾਬਾਦ: ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਪੁਲਕਖੰਡਮ ਮੇਘਨਾ ਰਾਣੀ (25) ਤੇ ਕਤਿਆਲਾ ਭਾਵਨਾ (24) ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਾਦਸਾ

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਅਲਾਬਾਮਾ ਹਿਲਜ਼ ਰੋਡ 'ਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਘੁੰਮਣ ਵਾਲੇ ਮੋੜ 'ਤੇ ਕਟਰੋਲ ਗੁਆ ਕੇ ਖੱਡ 'ਚ ਡਿੱਗ ਗਈ।

ਦੋਵੇਂ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਦੇ ਮਹਿਬੂਬਾਬਾਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ। ਬੀਆਰਐੱਸ ਦੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਵਡਿਰਾਜੂ ਰਵੀਚੰਦਰ ਨੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰ ਕੇ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਲਿਆਉਣ 'ਚ ਹਰਸੰਭਵ ਮਦਦ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਰਾਕਟ 'ਪਿਨਾਕ' ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਫਲ ਪ੍ਰੀਖਣ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਰੱਖਿਆ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਿਨਾਕ ਲਾਂਚ ਰੇਂਜ ਗਾਇਡਡ ਰਾਕਟ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਉਡਾਣ ਪ੍ਰੀਖਣ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਣ ਓਡੀਸ਼ਾ ਦੇ ਚਾਂਦੀਪੁਰ ਸਥਿਤ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਿਡ ਟੈਸਟ ਰੇਂਜ 'ਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਰਾਕਟ ਨੇ 120 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੂਰੀ ਤੱਕ ਉਡਾਣ ਭਰਦੇ ਹੋਏ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਸਟੀਕਤਾ ਨਾਲ ਟਿੱਕਿਆ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਮੁਤਾਬਕ ਪ੍ਰੀਖਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਰਾਕਟ ਨੇ ਯੋਜਨਾ ਮੁਤਾਬਕ ਉਡਾਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਾਅ-ਪੇਚਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।

ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਮੌਤ

ਬਰਨਾਲਾ: ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪਿੰਡ ਫੀਨੀਵਾਲ ਵਾਸੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਪੁੱਤਰ 24 ਸਾਲਾ ਬਲਤੇਜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਰੀ 'ਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸਾਈਲੈਂਟ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ

ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਖ਼ਬਰ ਨੇ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਸੋਗ ਦੀ ਲਹਿਰ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹੁਣ, ਪਰਿਵਾਰ ਬਲਤੇਜ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਭਾਰਤ ਲਿਆਉਣਾ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਦੇ 17 ਡੱਬੇ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਉਤਰੇ, 10 ਨਦੀ 'ਚ ਡਿੱਗੇ

ਪਟਨਾ: ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਜਮੁਈ 'ਚ ਝਾੜਾ-ਜਸੀਦੀਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 'ਤੇ ਤੇਲਵਾ ਹਾਲਟ ਨੇੜੇ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਇੱਕ ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 17 ਡੱਬੇ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਉਤਰ ਗਏ ਅਤੇ 10 ਬੁੜਾਅ ਨਦੀ 'ਚ ਡਿੱਗ ਗਏ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਵਤਾ-ਪਟਨਾ ਮੁੱਖ ਲਾਈਨ ਦੀਆਂ ਅੱਧ ਅਤੇ ਡਾਉਨ ਲਾਈਨਾਂ ਦੇਵਾਂ 'ਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ

ਹੋਈ, 12 ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੇਲਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋੜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 11 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੇਲਗੱਡੀ ਸੀਮਿੰਟ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੁਰੰਮਤ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰੇਨ ਦੇ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਉਤਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੜੀ 'ਤੇ ਲੋਡ ਹੇਠਾਂ ਦਰਾਰ ਪੈ ਗਈ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

3 ਜਨਵਰੀ, ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ

ਜੀ ਰਾਮ ਜੀ ਯੋਜਨਾ, ਕੇਂਦਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ

ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਮਗਨਰੇਗਾ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਸਰੂਪ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਵਿਵਾਦ ਉਦੋਂ ਹੋਰ ਗਹਿਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਉਪਰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦੇਣ ਵਿਚ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ। ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਮਤਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹਿਸ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, 'ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਸਾਡੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ।'

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਇਹ ਟਕਰਾਅ ਕਿਸ ਕਰਵਟ ਬੈਨੇਗਾ ਇਹ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ ਪਰ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨਰੇਗਾ (ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗਾਰੰਟੀ ਐਕਟ 2005, ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਐਕਟ 2005 ਅਤੇ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ ਗਾਰੰਟੀ ਫਾਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਐਂਡ ਅਜੀਵੀਕਾ ਮਿਸ਼ਨ (ਗ੍ਰਾਮੀਣ, ਐਕਟ 2025) ਪੇਂਡੂ ਗਰੀਬ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਗਠਨ (ਐਮ.ਕੇ.ਐਸ.ਐਸ. ਜੋ 1 ਮਈ 1990 ਨੂੰ ਦੇਵ ਡੂੰਗਰੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਵਰਗੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਵਿਚ ਹਨ। ਜਿਸ ਨੇ 1990ਵਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਅਰੁਣਾ ਰਾਏ, ਨਿਖਿਲ ਡੋ, ਸੰਕਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜੀਨ ਡਰੇਜ਼ ਵਰਗੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ 'ਹਮਰਾ ਪੈਸਾ, ਹਮਰਾ ਹਿਸਾਬ' ਵਰਗੇ ਨਾਅਰੇ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਉਠਾਈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਰੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨ 2005 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜੋ ਪੇਂਡੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸਾਲਾਨਾ 100 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੀਮ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਸਦ ਵੱਲੋਂ 2005 ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗਾਰੰਟੀ ਐਕਟ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਅਦ 'ਚ 2009 'ਚ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ, ਸੋਸ਼ਲ ਆਡਿਟ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲ ਬਲੋਅਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਗਰੀਬੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਐਕਟ 2005 ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਨਰੇਗਾ। ਇਹ ਫਰਵਰੀ 2006 ਨੂੰ 200 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 2007 ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ 130 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ।

ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 2025 ਵਿਚ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀਬੀ-ਜੀ ਆਰ ਏ ਐੱਮ ਜੀ (ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ ਗਾਰੰਟੀ ਫਾਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਐਂਡ ਅਜੀਵੀਕਾ ਮਿਸ਼ਨ (ਗ੍ਰਾਮੀਣ) ਐਕਟ 2025 ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿਚ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸਾਲ ਵਿਚ 100 ਦਿਨ ਵਧਾ ਕੇ 125 ਦਿਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਰਾਖਵਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਕੱਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ (ਬੇਵਾ, ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਆਦਿ) ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਫੰਡਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ 60:40 (ਕੇਂਦਰ ਰਾਜ) ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਲ 2023-24 ਵਿਚ ਇਸ ਨੇ 309 ਕਰੋੜ ਵਿਅਕਤੀ-ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ। ਸਾਲ 2014 -15 ਵਿਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ। ਸੰਨ 2009-10 ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਅਤੇ 2020-22 ਦੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਨਰੇਗਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ 50% ਵਧੇਰੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਦਿਹਾਤੀ/ਵੇਸ਼ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਵਿਚ ਦੌਰੀ, ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਹੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ-ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ ਗਾਰੰਟੀ ਫਾਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਐਂਡ ਅਜੀਵੀਕਾ ਮਿਸ਼ਨ (ਗ੍ਰਾਮੀਣ, ਐਕਟ 2025) ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਹੀਂ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਐਕਟ 2005 ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ 2047 ਦੇ ਵਿਜ਼ਨ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ 2047 ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਖਾਹਿਸ਼ੀ ਵਿਜ਼ਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ 2047 ਤੱਕ (ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ 100ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ) ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਵਿਕਸਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਐਕਟ 2005 ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਐਕਟ 2005 ਭਾਵ ਮਨਰੇਗਾ ਨੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ, ਫਰਜ਼ੀ ਮਸ਼ਟਰੋਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ, ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣਾ, ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਮੁਕੰਮਲ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਆਦਿ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਸੱਦਣ ਦੀ ਥਾਂ ਨਿਯਮਤ ਇਜਲਾਸ ਸੱਦਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰ ਵਿਧਾਇਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ। ਉਧਰ ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਇਸ ਇਜਲਾਸ 'ਤੇ ਹੀ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਬਦਲਾਅ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਮਗਨਰੇਗਾ 'ਚ ਕਈ ਖਾਮੀਆਂ ਵੀ ਸਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨਵੀਂ ਯੋਜਨਾ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ। ਵੇਲੇ ਦਾ ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਹ ਮਤਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਨਵੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ।

ਠਾਹ-ਸੋਟਾ

-ਚਾਚਾ ਬੇਲਿਹਾਜ਼

ਜੀ ਆਇਆਂ ਛੱਬੀ ਨੂੰ

ਚੜ੍ਹੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਪੈਣ ਪੱਤੇ ਅਤੇ 'ਫੁੱਲ-ਫਲ', ਪਈ ਹੋਈ ਭਾਵਨਾ ਕੋਈ ਦਿਲ ਵਿਚ ਦੱਬੀ ਨੂੰ। ਛੱਡ ਕੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਸਦਾ ਆਸਵੰਦ ਰਹੀਏ ਯਾਰੇ, ਰੀੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਾਣੀਏ ਜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਕੋਈ 'ਲੱਭੀ' ਨੂੰ। ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਕੇ ਸੋਚੀਏ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਆਖੀਏ ਨਾ, ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਖੀ ਗੱਲ ਕੌੜੀ-ਕੱਬੀ ਨੂੰ। ਹੌਂਸਲਾ ਭਰੇਸਾ ਦੇਵੇਂ ਗਹਿਣੇ ਹਨ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ, ਲਈਏ ਝੱਲ ਹੌਂਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ 'ਹਬੀ-ਨਬੀ' ਨੂੰ। ਸੁਣ ਕੇ ਸਿਆਣਿਆਂ ਤੋਂ ਪੱਲੇ ਘੁੱਟ ਬੰਨ੍ਹੀਏਂ ਜੀ, ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੱਲ ਸਿਆਣੀ ਛੱਬੀ ਨੂੰ। 'ਪੱਚੀ' ਵਾਂਗ ਹਫਤੇ ਮਹੀਨੇ ਆਈ-ਜਾਈ ਜਾਣੇ, ਤਦ ਵੀ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਹੀਏ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਛੱਬੀ ਨੂੰ!

ਨਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਪੌਣੀ ਸਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਸਵਾ ਤਿੰਨ ਵਰ੍ਹੇ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ
ਫੋਨ: 9815802070

ਬੁਤ੍ਰਾਂ ਮਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਰਿਦਰਤਾ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਲੜਦਿਆਂ ਸਦੀਆਂ ਬੀਤ ਗਈਆਂ। ਸਾਧਨ-ਵਿਹੂਣੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਾਧਨ-ਭਰਪੂਰ ਹੈਂਕੜਬਾਜ਼ ਹਾਕਮਾਂ ਨਾਲ ਜੰਗ-ਯੁੱਧ ਲੜਦੇ ਰਹੇ, ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਚੰਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਸੰਜੋਅ ਕੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ, ਪਰ ਇਹ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਚਤੁਰ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਝੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਅੱਗੇ ਢਿੱਕੀਆਂ ਪੈਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਸਾਜ਼ਸ਼ੀ, ਸਵਾਰਥੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਤਾੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਕਾਬਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ।

ਇਹੋ ਕੁਝ ਲਗਾਤਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਵਾਪਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਅੱਜ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਕਾਬਜ਼ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਮਾਸਾ-ਤੋਲਾ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ, ਪਰ ਉਹ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਅੱਜ ਦੇ ਸਭਿਅਕ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਕਮ ਪੱਖਾਂ ਭਾਰ ਹਨ, ਲੇਕਿਨ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਝਾਕੀਆਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਂਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਯੋਗੀ ਅਦਿਤਿਆਨਾਥ ਮਾਣ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 'ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਬਾਬਾ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਲੇਕਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਕਦੇ ਹਿੰਦੂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਤੋੜਦੇ। ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਟੁੱਟਦੇ ਹਨ—ਬਿਨਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਪਰਾਧ ਸਾਬਤ ਕੀਤਿਆਂ। ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਉਲਟੀ-ਪੁਲਟੀ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਹਾਕਮਾਂ ਵੱਲੋਂ, ਜਿੱਥੇ ਧਰਮ ਦੇਖ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਦੇਖ ਕੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਜ਼ੋਰ ਫੜ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 'ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਇਨਸਾਫ਼' ਨੂੰ ਸਰਾਸਰ ਗਲਤ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਪਰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰੰਗ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੋਗਰ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਇਸ ਵਿਧਾਇਕ ਨੂੰ 2017 ਵਿਚ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਉਨਾਵ ਵਿਚ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੋਕਸੋ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਧਾਇਕ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੋਗਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਬੱਚੀ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਵੀ ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪੌਣੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਰਸਾ ਬੀਤਣ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਨ ਵੱਲ

ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਬਹੁਲਵਾਦ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਥਾਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ? ਹਾਕਮਾਂ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਸਿੱਧਾ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇਸ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੰਝ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਰਾਜਕਤਾ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ, ਜਿਹੋ-ਜਿਹੀ ਅੱਜ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਨਫਰਤ ਦੇ ਆਸਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਦੈਂਤ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਫਨ ਫੈਲਾਈ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਹੰਢ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰਵਾਸ ਝੱਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਡਿਗਰੀਆਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹਨ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਨਾ-ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਕਮ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਵੱਡੇ ਲਾਰੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਰੋੜਾਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀ

ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ—ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ। ਅੱਜ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਪੰਜ-ਸਟਾਰ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਗਏ-ਗੁਜ਼ਰੇ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਲੱਖਾਂ ਬੱਚੇ ਅੱਜ ਵੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ। ਲੱਖਾਂ ਬੱਚੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਤੱਕ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲ-ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵਿਚ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਸਿਰਾਂ 'ਤੇ ਛੱਤ, ਨਾ ਪਹਿਨਣ ਲਈ ਕੱਪੜੇ।

ਤਾਂ ਫਿਰ 78 ਸਾਲ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਆਖਰ ਕਿਹੜੇ ਲੋਧੇ ਲੱਗੇ ਹਨ? ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਮੁਬਾਰਕ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਭ ਨੂੰ, ਤਾਂ ਆਓ ਵੇਖੀਏ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ।

* ਭੁੱਖਮਰੀ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ 123 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਥਾਂ 102ਵੀਂ ਹੈ।

ਬਰਕਤ ਲੋਕਾਂ ਪੱਲੇ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਘੁਰਨਿਆਂ 'ਚ ਵੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਮੁਫ਼ਤ ਰਾਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਢਿੱਡ ਨੂੰ ਝੁਲਕਾ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਚਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਜਲੋਅ ਹੈ। ਪੌਣੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਸਵਾ ਤਿੰਨ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਵ 78 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ 140 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚੋਂ 80 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਮੁਫ਼ਤ ਅਨਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 'ਸਭ ਦਾ ਵਿਕਾਸ' ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਗਤ ਦਾ ਢਿੱਡ ਭਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਦਾ ਅਸਲ ਫਾਇਦਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਹੈ? ਕਿਸ ਵਰਗ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ? ਕਿਹੜਾ ਵਰਗ ਇਸ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਕਿਸ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ?

ਆਖਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਹੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ? ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਕਿਹੜੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ? ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਅਤੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦਾ ਗੱਠਜੋੜ ਪੌਣੀ ਸਦੀ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਰਾਹ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਕਾਰਪੋਰੇਟਿਵ ਵਿਕਾਸ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਢਿੱਡ ਪਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਪਾਸੇ ਕਚਰਾ ਹੀ ਕਚਰਾ, ਗੰਦਗੀ ਦੇ ਢੇਰ ਹਨ। ਅੱਜ ਦਰਿਆਵਾਂ, ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਸੋਹਣੀ ਧਰਤੀ ਗੰਦਗੀ ਦਾ ਢੇਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਿੱਟਾ ਹੜ੍ਹਾਂ 'ਚ ਨਿਕਲਿਆ। ਵਾਤਾਵਰਨ 'ਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਧਿਆ। ਬਿਮਾਰੀਆਂ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ।

ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ 'ਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ। ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਹੋਈ। ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਹੋ ਗਏ, ਪਰ ਇਹ ਸਧਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੇ। ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਕਿ ਭਾਰਤ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੁਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੌਣੀ

* ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਆਮਦਨ 2.15 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਹੈ।

* ਸਿਹਤ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਥਾਨ 195 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ 145ਵਾਂ ਹੈ।

* ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ 100 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

* ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੁਧਾਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤ 180 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ 176ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ 10 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਗ੍ਰੀਨ-ਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਲੋੜ ਸਾਫ਼ ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਚੰਗੀ ਖੁਰਾਕ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ ਹਨ। ਪਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਾਕਮ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੱਕ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਬੈਠੇ। ਅੱਜ ਦੇ ਹਾਕਮ ਤਾਂ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਰਗੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾਉਂਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਹਿਮੇ-ਕਰਮ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਜ਼ਿਸਮਾਨੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ ਨਾਲ ਪਰ੍ਹੇ ਪਏ ਹਨ, ਇਹੋ-ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ ਕਿਵੇਂ ਰਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ 147 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ 118ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ। ਖੁਸ਼ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪਰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਿਚ ਅਜੇ ਵੀ ਚੰਗੀ ਹੈ—ਉਹ ਗਮੀ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ, ਦੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਸੁੱਖ ਅਤੇ ਪੀੜਾ ਵਿਚ ਰਾਹਤ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮੀ ਵੇਲੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਫਿਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਪੈਰਾਮ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਆਸ ਨਾਲ ਖਿੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਗਵੇਂ ਹਾਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਮਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਗੋਡਣੀਆਂ ਲਵਾਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਮੱਕਾਰੀ ਨਾਲ ਲੋਕ-ਹਿੱਤਾਂ 'ਤੇ ਡਾਕਾ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਸਾਰੇ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ। ਮੁੜ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਅਰੰਭੀ ਮੁਹਿੰਮ ਲਈ ਢੇਰ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ।

ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ 'ਰਖਵਾਲਿਆਂ' ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦੇ ਸਾਢੇ ਹੇਠ ਕ੍ਰਿਸਮਸ

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਮੁਲਕ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾ ਕੇ ਈਸਾਈ ਅਕੀਦੇ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ, ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਹਤਯੰਗ ਮਚਾਉਣ, ਗਿਰਜਾਘਰਾਂ ਵਿਚ ਭੰਨਤੋੜ ਕਰਨ, ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ-ਧਮਕਾਉਣ ਅਤੇ 'ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਧਰਮ-ਬਦਲੀ' ਰੋਕਣ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਕਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੇ ਦਿਨ ਵੀ ਕਈ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਆਦਿਵਾਸੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਅੰਦਰ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਇਲਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਈਸਾਈ ਪਾਦਰੀ ਗ੍ਰਾਹਮ ਸਟੇਨਜ਼ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ

ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਮੁਜਰਿਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੇਹੱਦ ਕਰੂਰਤਾ ਨਾਲ ਜਿਉਂਦੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮ-ਬਦਲੀ ਰੋਕਣ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਫਿਰਕੂ ਅੱਗ ਵਿਚ ਝੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਉਥੇ ਮੁਸਲਮਾਨ, ਈਸਾਈ ਤੇ ਹੋਰ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦੀ ਫਿਰਕੂ ਧੌਸ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਭਗਵਾ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਰਾਜਕੀ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੁਸ਼ਤ-ਪਨਾਹੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਹਿਸ਼ਤਪਾਊ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੋਲੀ-ਹੋਲੀ ਆਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਸਾਲ ਹੀ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੇ ਦਿਨੀਂ ਈਸਾਈਆਂ ਉੱਪਰ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਖਾਸ ਤੇਜ਼ੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸਾਂਝਾ ਪੈਟਰਨ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਤੀਸ਼ਾ ਤੋਂ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੀਆਂ ਟੋਪੀਆਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਟੋਪੀਆਂ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹਨ। ਨਿਊਜ਼ਐਕਸ ਵਰਲਡ, ਦੇਸ਼ਅਭਿਆਨੀ, ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਇੰਡੀਆ ਟੂਡੇ ਆਦਿ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਛਾਪੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਪਰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਇਰਲ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਧੌਸਬਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਕ ਗਰੁੱਪ ਟੋਪੀਆਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੜਕ ਉੱਪਰ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 'ਹਿੰਦੂ ਹੋ ਕੇ' ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੀਆਂ ਟੋਪੀਆਂ ਕਿਉਂ ਵੇਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲਾਜਪਤ ਨਗਰ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬਦਤਮੀਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਰਾਵਾ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਰਾਇਪੁਰ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੇ ਦਿਨ ਫਿਰਕੂ ਕੱਟਤਪੰਥੀ ਕਾਰਕੁਨ ਮੈਗਨੈਟੋ ਮਾਲ ਵਿਚ ਜਾ ਵੜੇ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੀ ਸਜਾਵਟ ਤੋੜੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਤੇ ਜਾਤ ਪੁੱਛੀ—ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮਾਲ ਕਾਂਕੇਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਹੋਈ ਅਜਿਹੀ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬੰਦ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੰਦ ਸੀ। ਵੀਡੀਓ ਅਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੀੜ ਨੇ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਰਾਡਾਂ ਅਤੇ ਡੰਡਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਤੇ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤਜ਼ਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਕਨਾਮਿਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਤਵ ਵਾਦ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸਾਮ ਦੇ ਨਲਬਾੜੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਸ਼ਦ-ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਉੱਪਰ ਛਾਪੇ ਮਾਰੇ, ਸਜਾਵਟ ਦਾ ਸਮਾਨ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਆਰਜ਼ੀ ਸਟਾਲਾਂ ਦੀ ਭੰਨ-ਤੋੜ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੇਂਟ ਮੇਰੀਜ਼ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੀ ਸਜਾਵਟ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ 'ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ' ਦਾ ਗੁਣਗੁਣ ਕਰਦੇ ਨਾਅਰੇ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ।

ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਨਗੌਰ ਵਿਚ, ਫਿਰਕੂ ਕੱਟਤਪੰਥੀ ਕਾਰਕੁਨ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਜਾ ਘੁਸੇ, ਫਰਨੀਚਰ ਖਿਲਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਸਜਾਵਟ ਤਬਾਹ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਧਾਰਮਿਕ ਧਰਮ-ਬਦਲੀ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਕੱਲੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਈਸਾਈ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਮੌਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਈਸਾਈ ਵਿਰੋਧੀ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਬੇਹੱਦ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਕੁਝ ਮੁੱਖ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। - ਸੰਪਾਦਕ॥

ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ। ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਰੇਲੀ ਵਿਚ, ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਕੈਥੇਡਰਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਹਤਯੰਗ ਮਚਾਇਆ ਅਤੇ 'ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ' ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਯੋਜਕਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਥੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨੂਮਾਨ ਚਾਲੀਸਾ ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਹਿਸਾਰ ਵਿਚ, ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਗਿਰਜਾਘਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਹਮਣੇ ਹਿੰਦੂ ਰਸਮਾਂ ਅਤੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ, ਗਿਰਜਾਘਰ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਘਟ ਗਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਈ।

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਜਬਲਪੁਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅੰਜੂ ਭਾਰਗਵ 'ਹਿੰਦੂ ਰਕਸ਼ਾ ਦਲ' ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਹਵਾਬਾਜ਼ ਚਰਚ ਵਿਚ ਜਾ ਵਤੀ ਅਤੇ ਉਥੇ ਇਕ ਨੇਤਰਹੀਣ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਧੱਕਾ-ਮੁੱਕੀ ਤੇ ਧੌਸਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੀ ਦੇਖੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਲੜਕੀ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਆਈ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਈਸਾਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹੋਸਟਲ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇਤਰਹੀਣ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਥੇ ਧਰਮ-ਬਦਲੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਯੂਪੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਈਸਾਈ ਅਕੀਦੇ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਮਨਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦਾ ਜਨਮ-ਦਿਨ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਿਆਪਕ ਵਿਰੋਧ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੋਏ ਹਨ।

ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਪਲਕਡ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾ ਰਹੇ 10-15 ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਟੋਲੀ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਜ਼ ਤੋੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਅਖ਼ਬਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਇਕ ਵਰਕਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਦੀ ਹੱਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂਤਵ ਪੱਖੀ ਤਾਕਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਵਾਜਬ ਦੱਸਣ ਦੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸਦਾ ਵਿਆਪਕ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕੇਰਲਾ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਖੜ੍ਹਾ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਡਾਕਖਾਨਿਆਂ ਵਿਚ 18 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੀ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ 'ਭਾਰਤੀਆ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘ' ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਭਾਰਤੀਆ ਪੋਸਟਲ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਟਿਵ ਆਫ਼ਿਸਿਜ਼ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦਿਨ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ 'ਸੋਇਮ ਸੇਵਕਾਂ' ਵੱਲੋਂ ਗਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ 'ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਗਣਗੀਤ' ਗਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਇਹ ਗੀਤ ਗਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸੀਪੀਐੱਮ ਦੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਵੱਲੋਂ ਕੇਦਰੀ ਸੰਚਾਰ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਬਾਕਾਇਦਾ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖਕੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਆਖ਼ਿਰਕਾਰ ਡਾਕ ਮਹਿਕਮੇ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਗਮ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਸੰਘੀਆਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਸਜ਼ਾ!

ਇਹ ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ-ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਥੇ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖੱਬੇਪੱਖੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਧੌਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਧਰਮ-ਬਦਲੀ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਤਰੱਕ ਹਨ। ਇਹ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦੀ ਅਨਸਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਦ ਹਨ। ਗੱਲ ਹਿੰਦੂਤਵ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਲਵ-ਜਹਾਦ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਈਸਾਈ ਫਿਰਕੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਖੋਜ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਪਰਦੇ ਹੇਠ 'ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਧਰਮ ਬਦਲੀ' ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਇਹ ਝੂਠਾ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਕੇ ਈਸਾਈ ਸਮਾਗਮਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਇਕੱਠਾਂ ਵਿਚ ਖਲਲ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਵਰਗਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦਾਨਾ ਛਾਣਬੀਣ ਦੀਆਂ ਅਣਗਿਣਤ ਮਿਸਾਲਾਂ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਚਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤਾਂ ਮਹਿਜ਼ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦੀ ਧੌਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਆਦਿਵਾਸੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਹਿੰਦੂਤਵ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਫਿਰਕੂ ਜ਼ਹਿਰ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਅਪਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀਅ ਦੀ ਮੌਤ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵੱਡਾ ਟਕਰਾਅ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 2024 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ 40 ਘਟਨਾਵਾਂ (30 ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਵਿਚ) ਵਾਪਰੀਆਂ ਸਨ। 2025 'ਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ 23 ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਵਾਰ 15 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਕਾਂਕੇਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਾਜ਼ਿੰਦੇ ਚਮਰਾ ਰਾਮ ਸਲਮ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਅੰਤਮ ਸੰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਝਗੜਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਚਮਰਾ ਰਾਮ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੇ ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਹਿੰਦੂ ਰਸਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਗ਼ੈਰਈਸਾਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਈਸਾਈ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਹ ਰਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਉਸਨੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਈਸਾਈ ਰਸਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਸਪੁਰਦੇ-ਖਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ। ਉਸਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਅਤੇ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤੂਲ ਦੇ ਕੇ ਮਾਹੌਲ ਭੜਕਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਤਾਂ ਸਥਾਨਕ ਦੇਵਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਥੇ ਈਸਾਈ ਮੁਰਦੇ ਦਫ਼ਨਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਜ਼ੂਮ ਨੇ ਕਬਰ ਪੱਟਕੇ ਲਾਸ਼ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਲਾਸ਼ ਉਥੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਅੰਟਾਗੜ੍ਹ ਦੇ ਈਸਾਈ ਕਬਰਸਤਾਨ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਦਫ਼ਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਮਾਹੌਲ ਐਨਾ ਭੜਕ ਗਿਆ ਕਿ ਭੀੜ ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਈਸਾਈ ਅਕੀਦੇ ਵਾਲੇ ਘਰਾਂ ਉੱਪਰ ਹਮਲੇ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਇਕ ਪਾਦਰੀ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ, ਚਰਚਾਂ ਦੀ ਭੰਨਤੋੜ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਈਸਾਈ ਆਦਿਵਾਸੀ ਉਜਾੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਪੱਥਰਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ 20 ਪੁਲਸੀਏ ਵੀ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਦੱਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਈਸਾਈ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਈਸਾਈਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਾ ਵਿਚ 500% ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ 2025 ਦਰਮਿਆਨ 22 ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਈਸਾਈਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਗਿਣ-ਮਿੱਥਕੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ 334 ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅੱਧੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਰਫ਼ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਧਮਕੀਆਂ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਭੀੜ ਵੱਲੋਂ ਹਿੰਸਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਦਰਜਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਧਰਮ-ਬਦਲੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਆੜ੍ਹ ਹੇਠ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਹਿੰਸਾ ਆਪਮੁਹਾਰਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਗਿਣੇ-ਮਿੱਥੇ ਨਫ਼ਰਤੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਿੱਟਾ ਹੈ।

ਮਿਸਟਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕੈਬਨੇਟਰਲ ਚਰਚ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੇ ਜਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਪਰ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੇ

ਦਿਨ ਮੁਲਕ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਈਸਾਈ ਵਿਰੋਧੀ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮਰਾਨ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਵਰਤਾਰਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਸਿਲਸਿਲੇਵਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਰਾਜ-ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤੀਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਡੁੱਘੇ ਰੂਪ 'ਚ ਫਿਰਕੂਕਰਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ, ਪੁਲਿਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁਕ-ਦਰਸ਼ਕ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂਤਵ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਮਜ਼ਲੂਮ ਧਿਰ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਉਲਝਾ ਕੇ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ ਕਿ ਆਰਐੱਸਐੱਸ-ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਕੇ ਸੱਤਾ ਦੀ ਤਾਕਤ ਤੇ ਧੌਸ ਨਾਲ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਅਕੀਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਖੋਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਉਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਸਟੇਟ ਵੱਲੋਂ ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਕੋਈ ਰਿਆਇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਕੱਟੜ-ਮੁਲਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਸਦੀਆਂ ਲੰਮੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਕਿਹੜੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਦੇ ਆਪੇ ਬਣੇ ਠੋਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਨਾਗਰਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਤਿਉਹਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਨਾ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਹੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਜਾਂ ਡਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤਾਂ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 11 ਸਾਲ ਦੇ ਭਾਜਪਾ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹਾਲਤ ਕਿੰਨੇ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਸਟੇਟ ਦੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਜਮਾਤ ਹੁੱਥ-ਹੁੱਥਕੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ 'ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਲੋਕਤੰਤਰ' ਹੈ ਉਥੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁਣ ਇਕ ਹੋਰ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਈਸਾਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਕੀਦੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦੀ ਧੌਸ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਸ਼ਦ-ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਵਰਗੇ ਆਪੇ ਬਣੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਰਖਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦੀ ਹਿੰਸਾ ਵਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਗਰੋਹ ਰਾਜਕੀ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਥਾਪਤੋ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਰਾਜ-ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖਾਮੋਸ਼ ਰਹਿਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਟ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦ ਦਾ ਹਮਾਇਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਧਰਮਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਿਰਾ ਪਾਖੰਡ ਹੈ।

ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਨਿਆਂਪਸੰਦ ਅਤੇ ਧਰਮਨਿਰਪੱਖ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਐੱਸਐੱਸ-ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕੀ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਹਿਤ ਵਿਚ ਹੈ? ਕੀ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਆਦਿਵਾਸੀ, ਦਲਿਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਜ਼ਲੂਮ ਹਿੱਸੇ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਰਮ ਨੂੰ ਤਿਲਾਂਜਲੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤ ਮਾਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਿੱਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ ਹਿੰਦੂਤਵ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਮੰਨਣ ਦਾ ਭਰਮ ਪਾਲੀ ਬੈਠੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਸਮਝ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਨਿਰੋਲ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੈ ਯਾਨੀ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਫਿਰਕੂ ਪਾਲਾਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਸੱਤਾ 'ਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦੀ ਧੌਸ ਜਮਾਉਣਾ। ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਨਾਲ ਨੁਝਕੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਧਰਮਨਿਰਪੱਖ ਸੋਚ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਕੀਦੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਡੱਟਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਾ ਸ਼ੇਰ ਦਿਲ ਇਨਸਾਨ-ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਅਖਬਾਰ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਨੇ ਛੱਬੀ ਵਰ੍ਹੇ ਪੂਰੇ ਕਰ ਲਏ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਨਿਰੰਤਰ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜੁੜੇ ਇਸ ਦੇ ਸੂਭ ਚਿੰਤਕ, ਕਾਲਮ ਨਵੀਸ ਅਤੇ ਪਾਠਕ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਸੂਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ। ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਾਲ 2010 ਤੋਂ ਜੁੜੇ ਲੇਖਕ ਤੇ ਸਾਡੇ ਅਜੀਜ਼ ਸ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਬੋਵਾਲੀਆ ਨੇ 27ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ 'ਚ ਪੁੱਜੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸੰਪਾਦਕ ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੇ ਵਲਵਲੇ ਇਸ ਲੇਖ ਰਾਹੀਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਤੋਂ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸੰਪਾਦਕ ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ 2021 ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਰੁਖ਼ਸਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਅਖਬਾਰ ਨਿਰੰਤਰ ਫੁੱਫ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਨ 2000 ਵਿੱਚ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਜੰਮੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਧੜੱਲੇ ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਤੀ

ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਬੋਵਾਲੀਆ

'ਤੇ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤਾ। ਉਹਨੇਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੱਚ ਲਿਖਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਔਕੜਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਪਰ ਉਸ ਦਲੇਰ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਕਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕੀਤੀ। ਕਦੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਲਾਲਚ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਨਫ਼ਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਦੇ ਨਾ ਸੋਚਿਆ। ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੱਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿਤਾ। ਸੱਚ ਲਿਖਣ ਦੀ ਜੁਅਰਤ ਰੱਖੀ। ਸੱਚ ਪਰੋਸ ਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਸੱਜਣ ਸਾਬੀ ਵੀ ਚਟਾਨ ਵਾਂਗ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹੇ।

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੀ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਨੂੰ ਛੱਡੀ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਚਲਦਿਆਂ। ਜੰਮੂ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਤੁਰ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ

ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੋਚ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਨਿਰੰਤਰ ਚੱਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਭੈਣ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਖਬਾਰ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਦਾ ਰੰਗ ਮੱਧਮ ਨਹੀਂ ਪੈਣ ਦਿਤਾ। ਉਹਦੇ ਬੁਲੰਦ ਹੌਸਲੇ ਨੂੰ ਦਾਦ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਹਨੂੰ ਆਸਾਂ ਸਨ ਉਹ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਬਦਲ ਗਏ, ਆਸਾਂ ਚਕਨਾਚੂਰ ਕਰ ਗਏ। ਵਕਤ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਡਗਮਗਾ ਗਏ।

ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਲੋਕੀ ਐਸੇ ਮਿਲੇ ਜੋ ਦਿਲ ਦੀ ਉਤਰ ਗਏ।

ਕੁਝ ਐਸੇ ਮਿਲੇ ਜੋ ਦਿਲ ਤੋਂ ਹੀ ਉਤਰ ਗਏ। ਹੱਸ ਕੇ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਅਣਜਾਣਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਾਸ ਤਾਂ ਪਾਸੇ ਸਰਕ ਗਏ।

ਭੈਣ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਇਕੱਲੀ ਸਵਾ ਲੱਖ ਸ਼ੀਰੀ ਵਾਂਗ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ ਅਡੋਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਬੀ ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨਕਲਾਬੀ ਰੰਗਤ ਚਾੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਤ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਖਬਾਰ ਕੱਢਣੀ ਕੋਈ ਖਾਲਾ ਜੀ ਦਾ ਵਾਤਾ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਨੇ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਖੜੋਤ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿਤੀ। 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਕ ਡਾਹ ਕੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਡਟੇ ਰਹਿਣਗੇ ਵੀ ਨਾਲ ਹੀ ਆਖਰੀ ਸਾਹਾਂ ਤੱਕ। ਮੈਨੂੰ ਕਈਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ,

'ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਤੂੰ ਲਿਖ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਲੈਨਾਂ, ਅਖਬਾਰ ਕੱਢਣ ਲੱਗ ਪੈ।' ਮੇਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹੀ ਜਵਾਬ ਹੁੰਦਾ, 'ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਚਲਦੀ ਹੈ, ਉਨਾ ਚਿਰ ਆਪਣੀ ਅਖਬਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕੱਢਣੀ।' ਮੈਂ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ, ਗਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਪਲੇਟ-ਫਾਰਮ ਹੈ।' ਬੜੇ ਸੂਝਵਾਨ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ, ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਮਿਆਰੀ ਤੇ ਵਧੀਆ ਲੇਖਕ ਹਨ। 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਵੈੱਬ-ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੜੀ ਰੀਝ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ।

ਬੜੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਕਰਦੇ ਵੀ ਰਹਿਣਗੇ ਪਰ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਬਣਨਾ ਬੜਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਸ਼ੌਕ ਪਾਲਣੇ ਬੜੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੇ। ਸ਼ੌਕ ਪਾਲਣੇ ਲਈ ਘਰ ਫੂਕ ਤਮਾਸ਼ਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਏ। ਘਰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਨੇ। ਜਿਹੜੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਜੋ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਨੇ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ।

2010 'ਚ ਮੈਂ ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਸਾਂ। ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਇਸ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣਦੇ। ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਸਬੱਬ ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਰਾ ਰਾਹੀਂ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਜੋ ਬੜੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਕਈ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਆਫ਼ਰਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ, 'ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾ। ਪੈਸੇ ਵੀ ਦੇਵਾਂਗੇ।' ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ-

'ਜੇ ਸੋ-ਪੰਜਾਹ ਮੈਂ ਲੈ ਵੀ ਲੈਨਾਂ, ਕਿੰਨਾਂ ਕੁ ਅਮੀਰ ਬਣ ਜਾਵਾਂਗਾ।' ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨਹੀਂ ਵੇਚਣੀ ਨਾ ਹੀ ਵੇਚਾਂਗਾ। ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਾਂ, ਜੁੜੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਉਹਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਨਾਲ ਹਾਂ। ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਾਂਗੇ।

'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਾਈਟ' 'ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਾਰੇ ਕਾਲਮ-ਨਵੀਸ ਤੇ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਿਗਰੀ-ਯਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਲ ਦੀ ਸਾਲ ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੱਜਣ ਬੋਲੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਦੇ ਹਨ। 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਾਈਟ' ਨੇ ਮੇਲੇ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ। ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਕੂਨ ਮਿਲਦਾ।

'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' 'ਚ ਛਪਣ ਕਰਕੇ ਪਾਠਕ ਪ੍ਰੇਮੀ ਮੇਰੇ ਖੇਡ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗੂੜ੍ਹੀ ਪਹਿਚਾਣ ਮੈਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਤੋਰੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਮਿਆਰ ਵਾਲੀ ਅਖਬਾਰ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਭੈਣ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਜੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਦਾ ਘਾਟਾ ਤਾਂ ਵੱਡਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਉਹਦੀ ਇਕ

ਸਿਫਤ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਮਿਲਣੀ 'ਚ ਅਗਲੇ ਨੂੰ ਕੀਲ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਕਹਿਣੀ ਤੇ ਕਰਨੀ ਦਾ ਪੂਰਾ। ਬੜਾ ਮੱਦਦਗਾਰ ਤੇ ਯਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਨਸਾਨ। ਉਹਨੇਂ ਹਰ ਇਕ ਦਾ ਭਲਾ ਸੋਚਿਆ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਡੋਲਣ ਨਾ ਦਿੰਦਾ। ਉਹਦੀ ਚੰਗੀ ਸੋਚ ਤੇ ਉਚੇ-ਸੁੱਚੇ ਵਿਚਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦਿਲਾਂ 'ਚ ਵਸੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਆਖਰ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਕਹਾਂਗਾ, 'ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ, ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ...'

'ਸੱਜਣ ਦਲੇਰ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਦੁਖਾਂ ਤੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਨੂੰ ਜਰ ਹੱਸ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਯਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਵਾਰਾਂ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ 'ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ'

ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸੇ ਤਾਂਗੀਓਂ ਸੱਜਣਾਂ ਦੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਧਸ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

ਦੁਖ-ਸੁੱਖ ਦਾ ਨਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ

ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਨਾਮ ਤਾਂ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਰਣ ਵਿੱਚੋਂ ਹਾਰ ਗਈ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਿਆਣੀ ਸੋਹਣੀ ਤੇ ਕੱਦਾਵਰ ਸੀ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕੇ ਉਸ ਲਈ ਵਰ ਲੱਭਿਆ ਸੀ। ਵਧੀਆ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ। ਸਹੁਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਹਰਦੇਵ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਜੇਠਾ ਪੁੱਤ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਦੋ ਛੋਟੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਸਨ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਇੱਕ ਭਰਾ ਗੁਰਦੇਵ, ਪੰਜ ਕਿੱਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਘਰ ਦੀ ਸੀ ਪੰਜ ਸੌਤ ਕਿੱਲੇ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਹੋਰ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਸੀ, ਡੰਗਰ ਪਸ਼ੂ ਰੱਖ ਕੇ ਵਧੀਆ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਹਰਦੇਵ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਵੀ ਰੱਬ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਗੁਰਦੇਵ ਹਰਦੇਵ ਨਾਲੋਂ ਅੱਠ ਸਾਲ ਛੋਟਾ ਸੀ। ਰਣਜੀਤ ਤੇ

ਮੇਜਰ ਕੁਲਾਰ ਬੋਪਾਰਾਏ ਕਲਾਂ
ਫੋਨ: 916-273-2856

ਹਰਦੇਵ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧੀਆ ਹੋ ਗਿਆ। ਰਣਜੀਤ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਸ ਸਹੁਰੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤੀਜੀ ਧੀ ਮੰਨ ਕੇ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਣਜੀਤ ਨੇ ਵੀ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਤੇ ਵੱਧ ਸਮਝਿਆ।

ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸੂਈਆਂ ਘੁੰਮਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਰਣਜੀਤ ਨੇ ਇੱਕ ਧੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸੀਰਤ ਕੌਰ ਰੱਖਿਆ, ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਖਿਡਾਉਣਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸਾਰੇ ਸੀਰਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਚਾਚੇ ਤੇ ਭੂਆ ਦੀ ਜਾਨ ਸੀ ਸੀਰਤ, ਘਰ ਰੋਣਕਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਸੀਰਤ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋਰ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ੀ ਜੁੜ ਗਈ, ਹਰਦੇਵ ਦੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਲਈ ਕਨੇਡਾ ਤੋਂ ਆਇਆ ਮੁੰਡਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਸਾਰੇ ਕਹਿਣ ਸੀਰਤ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲੀ ਆ। ਹਰਦੇਵ ਦੀ ਭੈਣ ਸਿਮੀ

ਦਾ ਬੜਾ ਸਾਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ। ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਰੱਤੀ ਭਰ ਸੋਨਾ ਨਾ ਪਵਾਇਆ, ਕਲਜ਼ਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਐਨੀਆ ਰੱਜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਵਾਲੇ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰ ਹੋਗੇ ਨੇ। ਹਰਦੇਵ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਮੀ ਨੂੰ ਗਹਿਣਾ-ਗੱਟਾ ਪਾਇਆ ਤੇ ਚਾਈ-ਚਾਈ ਵਿਦਾ ਕੀਤਾ। ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਸਿਮੀ ਦਾ ਪਤੀ ਵਾਪਿਸ ਮੁੜ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਸਿਮੀ ਦੇ ਪੇਪਰ ਭਰ ਦਿੱਤੇ। ਹੁਣ ਹਰਦੇਵ ਹੋਰੀ ਦੂਜੀ ਭੈਣ ਰਾਣੀ ਲਈ ਮੁੰਡਾ ਦੇਖਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਦੱਸ ਪਈ। ਪੰਦਰਾਂ ਕਿੱਲਿਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਮੁੰਡਾ ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਧੀਆ ਸੀ ਉਹ ਵੀ ਘਰੇਲੂ ਕੁੜੀ ਲੱਭਦੇ ਸੀ, ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਖ-ਦਖਾਈ ਹੋਈ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਜੈਕਾਰੇ ਗੂੰਜੇ, ਮੰਗਣੀ ਹੋ ਗਈ ਵਿਆਹ ਦੀ ਤਰੀਕ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਪੱਕੀ ਕਰ ਲਈ। ਦਿਨ ਬੀਤਦਿਆਂ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ, ਝੱਟ ਮਿਥਿਆ ਹੋਇਆ ਦਿਨ ਆ ਗਿਆ, ਰਾਣੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਵਧੀਆ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਰ ਦੀ ਹੋ ਗਈ।

ਹਰਦੇਵ ਹੋਰੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਕਿ ਭੈਣ ਲਈ ਵਧੀਆ ਸਹੁਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਕਾਰਜ ਕਰਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਲੱਗਾ, ਰਣਜੀਤ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਧੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਚਾਹਤ ਸੀ ਪਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ। ਜੋ ਕਰਦਾ ਚੰਗਾ ਹੀ ਕਰਦਾ ਕਹਿ ਕੇ ਸਭ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਦਾਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ! ਸਭ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਧੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸਹਿਜ ਕੌਰ ਰੱਖਿਆ। ਕਹਿੰਦੇ ਇੱਕ ਧੀ ਗੋਦੀ ਆਈ ਦੂਜੀ ਧੀ ਕਨੇਡਾ ਨੂੰ ਜਹਾਜ਼ ਚੜ੍ਹ ਗਈ ਯਾਨੀ ਸਿਮੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਈ! ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਜੀਅ ਕਨੇਡਾ ਗਿਆ ਸੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ। ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰਦਾ ਨਾ ਬੱਕਦਾ। ਹੁਣ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਜ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ, ਪਰ ਗੁਰਦੇਵ

ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰਿਵਾਰ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪਿੰਡ ਹੀ ਰਹਿ ਕੇ ਦੇਵੇ ਭਰਾ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਕਰੇ। ਪਰਦੇਸੀ ਗਿਆ ਬੰਦਾ ਛੇਤੀ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਮਰ ਵੀ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਬੰਦਾ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਮੁੜਦਾ, ਨਾ ਫਿਰ ਘਰਦਾ ਨਾ ਘਾਟ ਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਮਝਾਉਣ ਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਮੰਨ ਗਿਆ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦ ਕਰਕੇ ਨਵਾਂ ਟਰੈਕਟਰ ਲੈ ਲਿਆ ਜਮੀਨ ਦਾ ਗੇੜ ਵਧਾ ਲਿਆ, ਵਿਹਲੇ ਸਮੇਂ ਗੁਰਦੇਵ ਟਰੈਕਟਰ ਨਾਲ ਕਰਾਇਆ ਲਾ ਲੈਂਦਾ ਤੇ ਚੰਗੇ ਪੈਸੇ ਬਣਾ ਲਿਆਉਂਦਾ, ਪਰਿਵਾਰ ਖੁਸ਼ ਸੀ, ਭਾਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਸੀ ਦੀ ਧੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਲਈ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹਿਆ ਪਰ, ਗੁਰਦੇਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਘਰ ਵਧੀਆ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਫਿਰ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਗੱਲ ਦੱਬ ਗਈ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮੀ ਲੱਗ ਗਏ।

ਕਨੇਡਾ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਆਇਆ ਕਿ ਸਿਮੀ ਘਰ ਪੁੱਤ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਹੈ। ਦਾਦਕਿਆਂ ਦੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਵਧੀ ਤੇ ਨਾਨਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋਹਤਾ ਮਿਲਿਆ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਲੱਭੂ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਵਿਹੜੇ ਤੇ ਬਨੇਰਿਆਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿੱਧਾ ਪਾਇਆ। ਹਰਦੇਵ ਤੇ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਭਾਣਜੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪੁੱਤ ਜੰਮਿਆਂ ਸਮਝ ਕੇ ਮਨਾਈ। ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਖਾਲੀ ਪੇਟ ਤੇ ਖਾਲੀ ਝੋਲੀ ਤੇ ਸਬਰਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਫੇਰਿਆ ਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਪੁੱਤ ਦੀ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ ਦੇਵੇ। ਸਮਾਂ ਲੰਘਿਆ ਤਾਂ ਘਰੇ ਫਿਰ ਗੁਰਦੇਵ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਤੁਰੀ ਤਾਂ ਸਭ ਨੇ ਰਲ ਕੇ ਗੁਰਦੇਵ ਨੂੰ ਮੰਗਣੇ ਲਈ ਮਨਾ ਲਿਆ। ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਚਾਈ ਚਾਈ ਮਾਸੀ ਮਾਸਤ ਤੋਂ ਕੁਲਦੀਪ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਲੈ ਆਈ। ਗੁਰਦੇਵ ਦਾ ਮੰਗਣਾ ਹੋ ਗਿਆ ਮੁਹਰਲੇ ਸਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਘਰ ਵਿਚ ਫਿਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਫੇਰਾ ਪਾਇਆ। ਘਰ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਵੀ ਨੱਚੀਆਂ, ਹੁਣ ਸੀਰਤ ਤੇ ਸਹਿਜ ਕੌਰ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਲੱਗ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਦਵਾਇਆ, ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਚਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਤੁਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਨਵੇਂ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਲੜ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਸੀ ਤੇ ਮਾਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਪਾਸਾ ਵੱਟ ਲੈਂਦਾ ਸੀ।

ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਰਾਸ ਨਾ ਆਈਆਂ ਹੋਣ, ਸਿਖਰ ਦੁਪਹਿਰੇ ਜਿਵੇਂ ਘਰ ਤੇ ਅਸਮਾਨੀ ਬਿਜਲੀ ਡਿੱਗ ਪਈ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਘਰੇ ਜੇਠੇ ਪੁੱਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਟਰੈਕਟਰ ਟਰਾਲੀ ਤੇ ਘਰ ਆ ਜਾਵੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹਰਦੇਵ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਖਬਰ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਫੈਲ ਗਈ। ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਹਰਦੇਵ ਕੇ ਘਰ ਇੱਕੱਠਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਰਦੇਵ ਦੀ ਖੇਤ ਕਰੰਟ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਰੱਬਾ ਐਨਾ ਕਹਿਰ ਕੀਤਾ, ਜੰਡ ਜਿੰਡਾ ਗੱਭਰੂ ਤੂੰ ਸਦਾ ਦੀ ਨੀਂਦ ਸੁਵਾ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਹਰੇਕ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਦੰਦਲਾਂ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਧੀਆਂ ਦਾ ਰੋਣਾ ਮਾਸੂਮ ਹਾਉਕੇ ਦੇਖੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਵਿਚ ਸੁਨੇਹੇ ਲਾ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਸੂਰਜ ਦੇ ਛਿੱਪਣ ਨਾਲ ਹੀ ਘਰ ਦਾ ਚੁਰਾਗ ਵੀ ਚਿਤਾ ਤੇ ਆਖਰੀ ਸੋਜ ਵਿਚ ਬਲ ਉੱਠਿਆ, ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਇੱਕਠਿਆਂ ਚੀਕ ਨਿਕਲ ਗਈ। ਹਰਦੇਵ ਦੇ ਸੁਭਾਅ, ਉਸ ਦੀ ਨਿਮਰਤਾ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਉਪੁਣੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਜੁਬਾਨ 'ਤੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁੰਝੂ ਵਹਿ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਛੇ ਫੁੱਟ ਗੱਭਰੂ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਕੁੱਜੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਕੀਰਤਪੁਰ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਏ। ਜਿਹੜੇ ਰਸਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੇ ਜਾਣਾ ਸੀ ਉਸ ਰਸਤੇ ਹਰਦੇਵ ਤੁਰ ਗਿਆ! ਹਰਦੇਵ ਦਾ ਭੋਗ ਪੈ ਗਿਆ। ਹਰਦੇਵ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੇ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਭਰ ਜਵਾਨੀ ਹੈ। ਧੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂ ਨਾ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਪੱਲਾ ਗੁਰਦੇਵ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਪਰ ਨਾ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਮੰਨੇ ਨਾ ਹੀ ਗੁਰਦੇਵ ਕੋਈ ਲੜ ਫੜਾਵੇ।

ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ 'ਤੇ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਤਰਲਿਆਂ ਨਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਮੰਨ ਗਿਆ। ਪਰ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਕਹਿੰਦੀ ਮੈਂ ਗੁਰਦੇਵ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਰਹਿ ਪਉਂਗੀ, ਪਰ ਮੈਂ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾ ਵਿਆਹ ਆਪਣੀ ਮਾਸੀ ਦੀ ਧੀ ਕੁਲਦੀਪ ਨਾਲ ਜਰੂਰ ਕਰਨਾ, ਸਭ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਪਰ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਅੜੀ ਰਹੀ, ਫਿਰ ਸਭ ਦੇ ਰਲੇ-ਮਿਲੇ ਹੁੰਗਾਰੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਈ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਪੱਲਾ ਗੁਰਦੇਵ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ, ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾ ਹੋਸਲਾ ਹੀ ਨਾ ਪਿਆ ਕਿ ਆਪਣੀ ਭਾਬੀ ਨਾਲ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਵਾਲਾ ਸਬੰਧ ਬਣਾਵੇ। ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਗੁਰਦੇਵ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਬੱਸ ਤੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਧੀਆਂ ਪੜ੍ਹਾ ਦੇ। ਪਹਿਲਾ ਹੱਕ ਤੇਰੇ 'ਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਦਾ ਰਹੂ ਤੇ ਮੈਂ ਦੂਜੇ ਥਾਂ ਰਹਿ ਕੇ ਦਿਨ ਕੱਟ ਲਾਉਂਗੀ ਤੂੰ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੀ। ਬੜੀ ਸਾਦਗੀ ਨਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕੁਲਦੀਪ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਵਾਂ ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੁੰਹ ਪਾਈ ਤੇ ਹਰਦੇਵ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਾਂਹ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਘੜੀ। ਹਰਦੇਵ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਲੜਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਣ। ਪਰ ਇੰਝ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਕੁਲਦੀਪ ਨਵੀਂ ਨਵੇਲੀ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਗੁਰਦੇਵ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਵੀ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰੋ!

ਗੁਰਦੇਵ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਭੈਣਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਹੱਸਦੀਆਂ-ਵੱਸਦੀਆਂ ਸਨ। ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਦੋ-ਦੋ ਬੱਚੇ ਸਨ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਤਾਂ ਹਵਾ ਦਾ ਠੰਡਾ ਬੁੱਲਾ ਆਉਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਨੂੰਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੋਤੇ ਦੀ ਆਸ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਨੇੜੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਰਧ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਸੁਣ ਲਈ ਹੋਵੇ। ਕੁਲਦੀਪ ਦਾ ਪੈਰ ਭਾਰੀ ਹੋ ਗਿਆ, ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨੇਪਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੁਲਦੀਪ ਦੇ ਪੇਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ। ਹੁਣ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾ ਜੀਅ ਨਾ ਲੱਗਦਾ ਉਹ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਨਾਲ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਲੰਘਾਉਂਦਾ, ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦਾ, ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸਲਾਹਾਂ ਕਰਦਾ, ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗਿਆ ਕਦੇ ਦੱਸ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਫਰਕ ਹਾਣ ਦੇ ਹਾਣੀ ਦਾ

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਟਰੰਪ ਦੀ ਤੀਜੇ ਮੁਲਕ 'ਚ ਡਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਖਤਰੇ

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਮਰੀਕੀ ਮੁਲਕਾਂ, ਨਾਲ ਗੁਪਤ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗ਼ੈਰ-ਨਾਗਰਿਕ ਡਿਪੋਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲੈਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ (ਟੀਸੀਐਨ) ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਕਸੀਕੋ, ਐਲ ਸਲਵਾਡੋਰ, ਦੱਖਣੀ ਸੂਡਾਨ, ਐਸਵਾਤੀਨੀ, ਘਾਨਾ, ਇਕਵਾਟੋਰੀਅਲ ਗਿਨੀ, ਅਤੇ ਯੂਗਾਂਡਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਅਜਿਹੇ ਡਿਪੋਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ

ਨਿਵੇਦਿਤਾ ਐਸ

ਪੇਸ਼ਕਸ਼: ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ

ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਤਸਕਰੀ, ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਲੰਮਾ ਇਤਿਹਾਸ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਟਰੰਪ ਡਿਪੋਰਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ: “ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਹੀ, ਮੈਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਡਿਪੋਰਟ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂਗਾ,” ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਸੀ।

ਅਕਤੂਬਰ 2025 ਤੱਕ, ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਪੰਜ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਡਿਪੋਰਟ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਮਿਸਲਟਰ ਟਰੰਪ ਨੇ ਤੀਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਡਿਪੋਰਟ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਜਿਸਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਹੋਮਲੈਂਡ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ (ਡੀਐੱਚਐੱਸ) ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਡਿਪੋਰਟੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕਤਲ ਸਮੇਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਪਨਾਹ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚਾਰ-ਅਧੀਨ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ।

ਤੀਜੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ: ਤੀਜੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਨੈਸ਼ਨੈਲਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਅਧੀਨ ਡੀਐੱਚਐੱਸ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜੇਕਰ ਮੂਲ ਮੁਲਕ/ਜ਼ਿੰਬੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਡਿਪੋਰਟ “ਗ਼ੈਰਵਿਹਾਰਕ, ਅਣਉਚਿਤ ਜਾਂ ਅਸੰਭਵ” ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਮੂਲ ਮੁਲਕ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਡਿਪੋਰਟੀ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਮੁਲਕ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜੁਲਾਈ 2025 'ਚ, ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਨਫੋਰਸਮੈਂਟ (ਐਈਸੀਐੱਫ) ਨੇ ਨਵਾਂ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਣ ਤੋਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ‘ਅਸਾਧਾਰਣ ਹਾਲਾਤ’ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਛੇ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ‘ਤੀਜੇ ਮੁਲਕ’ ਵਿਚ ਡਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੂਨ ਵਿਚ, ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਸ

ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਮੁੜ ਸੱਤਾ ਉੱਪਰ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਛੇੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਅਕਤੂਬਰ 2025 ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਪੰਜ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰਵਾਸੀ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਹਮਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੀ ਇਸ ਡਿਪੋਰਟ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਪਹਿਲੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਪੋਰਟ ਕਰਕੇ ਤੀਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ 'ਚ ਚਰਚਾ ਕਰਦੀ 'ਦੀ ਹਿੰਦੂ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।—ਸੰਪਾਦਕ॥

ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਦੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਾਈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਰਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਡਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ: ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ, ਲਗਭਗ 12 ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੇਲੀਜ਼, ਕੋਸਤਾ ਰੀਕਾ, ਇਕਵਾਡੋਰ, ਐੱਲ ਸਲਵਾਡੋਰ, ਇਕਵਾਟੋਰੀਅਲ ਗਿਨੀ, ਐਸਵਾਤੀਨੀ, ਘਾਨਾ, ਗੁਆਟੇਮਾਲਾ, ਹੌਂਡੂਰਾਸ, ਕੋਸੋਵੋ, ਲਾਈਬੇਰੀਆ, ਲੀਬੀਆ, ਮੈਕਸੀਕੋ, ਪਨਾਮਾ, ਪੈਰਾਗੁਏ, ਪੋਲੈਂਡ, ਰਵਾਂਡਾ, ਦੱਖਣੀ ਸੂਡਾਨ, ਯੂਗਾਂਡਾ ਅਤੇ ਉਜ਼ਬੇਕਿਸਤਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤਿਆਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਟੀਸੀਐੱਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਲਈ ਰਸਮੀ ਜਨਤਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਗੋਲਮੋਲ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਡੇਟਾ ਵੀ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਪਰਵਾਸੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਕੀ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਡਿਪੋਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰਨਾ, ਮੂਲ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸਥਾਈ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ, ਹਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਕੁਟਨੀਤਕ ਭਰੋਸਾ’ ਵੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪੋਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਤਸੀਹਿਆਂ ਜਾਂ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਮੈਕਸੀਕੋ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗ਼ੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਡਿਪੋਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੁਲਕ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਟਰੰਪ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਟੀਸੀਐੱਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਨਵਰੀ 2025 ਤੋਂ ਨਵੰਬਰ 2025 ਤੱਕ, 10,928 ਗ਼ੈਰ-ਮੈਕਸੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਡਿਪੋਰਟੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਊਬਾ, ਐੱਲ ਸਲਵਾਡੋਰ, ਗੁਆਟੇਮਾਲਾ, ਹੈਤੀ, ਹੌਂਡੂਰਾਸ, ਨਿਕਾਰਾਗੁਆ ਅਤੇ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਤੋਂ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਮਝੌਤੇ ਕਿਉਂ ਕੀਤੇ? ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਬਾਅ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਡਿਪੋਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਸਮਝੌਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੁਲਕ ਅਮਰੀਕੀ ਸਹਾਇਤਾ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਡਿਪੋਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੰਡ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਮੁਲਕਾਂ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਟੈਰਿਫਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਿਸਾਲ ਲਈ, ਬੇਲੀਜ਼ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਪਾਰਕ ਭਾਈਵਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਵੱਡਾ ਵਪਾਰ ਘਾਟਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿਭਾਗ (DOGE) ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਾਇਤਾ ਏਜੰਸੀ, ਮਿਲੇਨੀਅਮ ਚੈਲੇਂਜ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਐਮਸੀਸੀ) ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਮੁਲਕ 12.5 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਗ੍ਰਾਂਟ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਿਸਟਰ ਟਰੰਪ ਨੇ ਬੇਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਕ ਅਤੇ ਤਸਕਰੀ ਦਾ ਲਾਭਾ ਮੁਲਕ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕਾਰਨ ਮੰਨੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਮੁਲਕ ਨੇ ‘ਸੇਫ਼ ਤੀਜਾ ਮੁਲਕ ਸਮਝੌਤਾ’ ਸਵੀਕਾਰ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਟੀਸੀਐੱਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇਕਵਾਟੋਰੀਅਲ ਗਿਨੀ ਨੂੰ 75 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਭੇਜੇ। ਸੀਨੀਅਰ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਸੈਨੇਟਰ ਜੀਨ ਸ਼ਾਹੀਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਬਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕੋ ਰੂਬੀਓ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਵਿਚ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ‘ਅਤਿਅੰਤ ਅਸਾਧਾਰਨ’ ਸੀ।

ਘਾਨਾ ਨੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 60 ਟੀਸੀਐੱਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਲਗਾਈਆਂ ਵੀਜ਼ਾ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਟਾ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਯੂਰਪ ਦੇ ਚੁਣਵੇਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ, ਕੋਸੋਵੋ ਨੇ ਟੀਸੀਐੱਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਇਸ

ਲਈ ਕਰਨਾ ਮੰਨ ਲਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਹੋਰ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਤੋਂ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹਮਾਇਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਕੇ।

ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਟੀਸੀਐੱਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਭਗ 58 ਮੁਲਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬੁਰਕੀਨਾ ਫਾਸੋ ਅਤੇ ਨਾਈਜੀਰੀਆ ਨੇ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸੋਦਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। “ਬੁਰਕੀਨਾ ਫਾਸੋ ਡਿਪੋਰਟ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ,” ਉਥੋਂ ਦੇ ਬਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਕਰਾਮੋਕੋ ਜੀਨ-ਮੈਰੀ ਟਰਾਓਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਅਸਲੀਲ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਕਿਹਾ। ਨਾਈਜੀਰੀਆ ਨੇ ਵੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਸੋਦਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ: ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਡਿਪੋਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਤੀਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਵਿਰੁੱਧ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਡਿਪੋਰਟੀਆਂ ਨੂੰ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੱਢਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਜਾਂ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦਾ ਡਰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ, ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਨੁਵਾਹ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਮੁਲਕ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਬੰਧ ਨਾ ਹੋਣ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲੈਣ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ, ਅਮਰੀਕਾ

ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਲੋਕ ਹੁਣ ਬਦੇਸ਼ੀ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹਨ। ਦੱਖਣੀ ਸੂਡਾਨ ਅਤੇ ਲੀਬੀਆ ਵਰਗੇ ਯੁੱਧ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲਈ ਵੱਡਾ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਗਾਇਬ ਕਰ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਤਸਕਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਡਿਪੋਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖ਼ਤਰੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਘਾਨਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਉਡਾਣ ਦੇ 45 ਡਿਪੋਰਟੀਆਂ ਬਾਰੇ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਈ ਟੀਸੀਐੱਨ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐੱਲ ਸਲਵਾਡੋਰ ਵਿਚ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਡਿਪੋਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਧੜਵੈਲ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੈਂਟਰੋ ਡੀ ਕੋਨਫਿਨਾਮੀਏਂਟੋ ਡੈਲ ਟੇਰੇਰਿਜ਼ਮੋ (CECOT) ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਡਿਪੋਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਸਮੂਹਾਂ ਨੇ ਐਸਵਾਤੀਨੀ, ਘਾਨਾ ਅਤੇ ਪਨਾਮਾ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਸਮਝੌਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ।

ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਟੀਸੀਐੱਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਤੀਜੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਜਰਮਾਂ ਵਾਂਗ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨੇਪਾਲ ਅਤੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ 300 ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪਨਾਮਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 60% ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਮੁਲਕ ਵਾਪਸ ਘੱਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਕੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਜ਼ੁਲਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਡਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਸ਼ਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਰਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਦਰ 2% ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ: 1951 ਦੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਮਰੀਕਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਡਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਸਾ ਜਾਂ ਸਤਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਸਮਝੌਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਕ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਮੁਲਕ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਪਰ ਜ਼ੁਲਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ‘ਚੇਨ ਰਿਫਾਊਲਮੈਂਟ’ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫੈਡਰਲ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉੱਪਰ ਤੀਜੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਡਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੇਨ ਰਿਫਾਊਲਮੈਂਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ 'ਚ ਡਿਪੋਰਟੀਆਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਗ਼ੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

(ਪਿਛਲੇ ਸਫੇ ਦਾ ਬਾਕੀ)

ਰੂਪ ਬਣ ਕੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਗਲਵੱਕਤੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਗੁਰਦੇਵ ਸੀਰਤ ਤੇ ਸਹਿਜ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਜਿਵੇਂ ਹਰਦੇਵ ਨਿੱਕੇ ਪੈਰੀਂ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਕੁਲਦੀਪ ਦਾ ਪਿਤਾ ਤਤਕੇ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਝੋਲਾ ਭਰ ਲਿਆਇਆ, ਕੁਲਦੀਪ ਨੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਅੱਲੇ ਜਖਮਾਂ 'ਤੇ ਮਲਮ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ। ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਜਾ ਕੇ ਮੁੰਡਾ ਦੇਖ ਕੇ ਆਇਆ। ਕੁਲਦੀਪ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ। ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਨਾਮ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖਿਆ। ਕਈਆਂ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ,

ਪਿੰਡੋਂ ਦਾਈ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ, ਦਾਈ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਨੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪੰਡ ਹੀ ਖਲਾਰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ। ਸਰਦਾਰਨੀਏ! ਤੂੰ ਦਾਈ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਆ, ਦਾਈ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ। ਗੁਰਦੇਵ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਰੋਣ ਹੀ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਮਾਂ ਰਣਜੀਤ ਦੇ ਵੀ ਮੁੰਡਾ ਹੀ ਹੋਵੇ, ਗੁਰਦੇਵ ਨੇ ਰੋਂਦਿਆਂ ਮਾਂ ਦੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ਮਾਂ ਨੇ ਦਿਲਾਸਾ ਦਿੱਤਾ! ਕੁਲਦੀਪ ਨੂੰ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਲੈ ਆਏ। ਸੀਰਤ ਤੇ ਸਹਿਜ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਵੀਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਿਡਾਉਣਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਹੱਸਦੇ ਖੇਡਦਿਆਂ ਸਮਾਂ ਲੰਘਿਆ ਤੇ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਵੀ ਸਮਾਂ ਨੇੜੇ ਆ ਗਿਆ। ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਆਪ

ਮੌਤ ਦੇ ਗਲ ਲੱਗ ਗਈ। ਪੁੱਤ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵੀ ਦੇਖਣੀ ਨਸੀਬ ਨਾ ਹੋਈ। ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਵਾਜਿਆਂ ਨਾਲ ਗ਼ਮੀਆ ਦੇ ਵੈਣ ਪੈਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੇ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਵੀਰ ਕੁਲਦੀਪ ਦੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੀਰਤ ਤੇ ਸਹਿਜ ਅੱਜ ਫਿਰ ਦੁਬਾਰਾ ਯਤੀਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਖੇਡ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾ, ਕਿੰਨੇ ਚੰਗੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਮਾਤਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਕਿਰਿਆ-ਕਰਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਿਵਾਰ ਫਿਰ ਰੌਂਦਾਂ ਕਰਲੌਂਦਾ ਕੰਮੀ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਕੁਲਦੀਪ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਦਿਨ ਚੜਦਾ ਤੇ ਛਿੱਪ ਜਾਂਦਾ।

ਵਕਤ ਬੀਤਿਆ ਸੀਰਤ ਮੁਟਿਆਰ ਹੋ

ਗਈ। ਉਸ ਲਈ ਸਿੱਮੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਉਰ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਲਿਆਂਦਾ, ਸਾਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਹਰਦੇਵ ਤੇ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਗੁਰਦਿੱਤ ਤੇ ਗੁਰਵੀਰ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਵੰਡਾਉਣ ਲੱਗੇ, ਹੁਣ ਸਹਿਜ ਲਈ ਵੀ ਕਨੈਡਾ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਤਾ ਲੱਭ ਲਿਆ। ਦੋਵੇਂ ਭੈਣਾਂ ਹੀ ਕਨੈਡਾ ਸੈਂਟ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਕੁਲਦੀਪ ਨੇ ਬੜੀ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਘਰ ਨੂੰ ਸਾਂਭਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਕਦੇ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਸੀ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬੁਢੇਪੇ ਵਿਚ ਨੂੰਹ-ਪੁੱਤ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਵੱਡਾ ਦੁੱਖ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਪੋਤਿਆਂ ਦੀ ਜੋੜੀ ਨੂੰ ਹੱਸਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਲੁਕੇ ਜਾਂਦੇ,

ਗੁਰਦੇਵ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਰਿਆ ਸੀ। ਜਹਾਨੇ ਗਏ ਕਦੇ ਮੁੜੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਕਦੇ ਮਰਿਆ ਨਾਲ ਮਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਿਲ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਰਦੇਵ ਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਦੋਵਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਸਾਂਭਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਹਿਜ ਨੇ ਗੁਰਦੇਵ ਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਨੂੰ ਵੀ ਕਨੈਡਾ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਗੁਰਦੇਵ ਬੁੱਢੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਤੇ ਪੁੱਤਰ ਕੰਮ ਕਾਜ ਕਰਦੇ, ਉਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਦੇਖ ਕੇ ਹੌਂਕਾ ਲੈਂਦਾ ਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰਦਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਡੁੱਬਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ਿਆ! ਰੱਬ ਰਾਖਾ !

ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਵਿਸਕਾਂਸਿਨ)

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਦੇਹ ਸਿਵਾ ਬਰੁ ਮੋਹਿ ਇਹੈ ਸੁਭ ਕਰਮਨ ਤੇ ਕਬਹੂੰ ਨ ਟਰੇ॥
ਨ ਡਰੇ ਅਰਿ ਸੋ ਜਬ ਜਾਇ ਲਰੇ ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਅਪੁਨੀ ਜੀਤ ਕਰੇ॥

‘ਚਾਰ ਮੂਏ ਤੋ ਕਿਆ ਹੁਆ ਜੀਵਿਤ ਕਈ ਹਜਾਰ॥’ ਆਖ ਕੇ ਸਰਬੰਸ
ਵਾਰਨ ਵਾਲੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਬਾਨੀ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਸਮੇਸ ਪਿਤਾ

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ

ਕੋਟਾਨਿ ਕੋਟਿ ਵਧਾਈ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਰੁੱਕਫੀਲਡ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਮੂਲ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਅਨੁਸਾਰ
ਗੁਰਪੁਰਬ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਅਰੰਭ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ
2 ਜਨਵਰੀ, 2026, ਦਿਨ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ
ਡੋਗ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ
4 ਜਨਵਰੀ, 2026, ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ
5 ਜਨਵਰੀ, 2026 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 5 ਤੋਂ 7
ਵਜੇ ਤੱਕ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੋਣਗੇ।

ਨਵਾਂ ਵਰ੍ਹਾ ਆਪ ਜੀ ਅਤੇ ਆਪ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ-
ਖੇਡੇ, ਤਰੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਇਤਫਾਕ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ। ਸਮੂਹ ਸੰਸਾਰ
ਵਿਚ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ
ਬਣੀ ਰਹੇ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੁਖ-ਸੁਖ ਵਿਚ ਆਪ ਸਭ ਦੇ ਅੰਗ-
ਸੰਗ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਅਤੇ
ਮਾਨਵਤਾ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਨਦਰਿ ਬਣਾਈ ਰੱਖੇ।

ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਮ-ਹੁਮਾ ਕੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੀ।

ਵਲੋਂ: ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ।

Sikh Religious Society of Wisconsin

3675 N Calhoun Rd, Brookfield WI 53207 Ph: 262-790-1600

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸਵਾ ਲਾਖ ਸੇ ਏਕ ਲੜਾਉਂ॥ ਤਬੈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਕਹਾਉਂ॥

ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਰਬੰਸਦਾਨੀ ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਨਵਾਂ ਸਾਲ 2026 ਮੁਬਾਰਕ!

ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਉਸ
ਸਰਬ-ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ
ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ
ਨਵਾਂ ਵਰ੍ਹਾ ਆਪ ਜੀ ਅਤੇ ਆਪ
ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ-ਖੇਡੇ,
ਤਰੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਇਤਫਾਕ ਲੈ ਕੇ
ਆਵੇ। ਸਮੂਹ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ
ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ, ਪਿਆਰ
ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਬਣੀ
ਰਹੇ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੁਖ-ਸੁਖ ਵਿਚ
ਆਪ ਸਭ ਦੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਸਹਾਈ
ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚ
ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਮਾਨਵਤਾ 'ਤੇ ਆਪਣੀ
ਨਦਰਿ ਬਣਾਈ ਰੱਖੇ।

ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸੰਘਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ

ਵੱਲੋਂ: ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਅਤੇ ਸੰਘਾ ਪਰਿਵਾਰ।

ਨਰੇਗਾ ਤੋਂ ਮਨਰੇਗਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਜੀ ਰਾਮ ਜੀ (VB-G RAM G)

ਆਸਾਨ ਪਰ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ ਧਰਮ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ

ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸਕੀਮ ਮਨਰੇਗਾ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ, ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੀ। ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਪਛੜੇ ਹੋਏ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪਲਾਇਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਵੀ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। ਆਰਥਕ ਮਾਹਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਇਫੈਕਟ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਨਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ

ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ 100 ਦਿਨ ਦਾ ਗਰੰਟੀ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ 54 ਦਿਨ, ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 67.9 ਦਿਨ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਤੀਸਾ ਵਿੱਚ 51 ਦਿਨ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਵਿੱਚ 46, ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ 35.41, ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ 36.18, ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ 34.11, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 26 ਦਿਨ ਅਤੇ ਵੱਧ ਗਰੀਬ ਸਟੇਟਾਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੀਕ ਨਹੀਂ ਰਹੀ।

ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪੱਖ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਸੂਚੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਹੀ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਕੱਦ ਦੇ ਨੇਤਾ ਪੀ ਚਿਦੰਬਰਮ ਅਨੁਸਾਰ 'ਇਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਹੈ।' ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਤੇਜ਼-ਤਰਾਰ ਨੇਤਾ ਮਹੂਆ ਮੋਇਤਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਮਹਾਤਮਾ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਰਾਵਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਟੈਗੋਰ ਦਾ ਵੀ ਅਪਮਾਨ ਹੈ। ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ. ਦੀ ਲੀਡਰ ਕਨੀਮੋਜ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ ਸ਼ਬਦ ਨੋਸਟਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਫੈਡਰਲਿਜ਼ਮ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਨਿਕਲੀ ਪਾਰਟੀ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਹਿਰੂ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਾਲ ਬੇਕਾਰਾਂ ਸਟੀਲ ਸਿਟੀ, ਭਲਾਈ ਉਦਯੋਗ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਏਅਰੋਨਾਟਿਕਸ ਲਿਮਟਿਡ ਵਰਗੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਆਰੰਭ ਹੋਏ। ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਇਸ ਨਹਿਰੂ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ., ਏਮਜ਼ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਣੀਆਂ ਸਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਸੱਤਾ, ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਸਪਸ਼ਟ ਹੱਦਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੀਆਂ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਅਕਸਰ ਪਰਿਵਾਰ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਸੱਤਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਨਹਿਰੂ-ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਨਹਿਰੂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ, ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ, ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਧੁਰਾ ਰਹੇ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਇਆ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਦੌਰ

ਵਿੱਚ ਗਵਰਨਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਏਜੰਟ ਬਣ ਗਏ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਰਬਤ ਸਟੈਪ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਨਾ ਰਹੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਵੱਡਾ ਧੱਬਾ ਲੱਗਾ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਲਾਉਣਾ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਟਰਨਿੰਗ ਪੁਆਇੰਟ ਬਣ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਸੈਂਸਰ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਿਊਰੋਕ੍ਰੇਸੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਿਆਸੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੱਤਾ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਾਰੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਸੰਜੇ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਹੱਥ ਆ ਗਈਆਂ। ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਥਾਂ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਨੇਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਨੁਕਸਾਨ ਸਾਬਤ ਹੋਈ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਈ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਗਾਂਧੀ ਦੋਵੇਂ ਚੋਣ ਹਾਰ ਗਏ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਉੱਚਾਈ ਡਿੱਗੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬ, ਕਿਸਾਨ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਹਿਲਿਆ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਦੁਰਗਾ ਵਾਲੀ ਛਵੀ ਇੱਕ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਗਈ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਉਸਦੀ ਸਿਆਸੀ ਆਤਮਾ 'ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਸਥਾਈ ਦਾਗ਼ ਸੀ।

ਜੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਜ਼ਾਦੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਟ ਕੀਤਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ, ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਦਿੱਤਾ। ਲਾਲੂ, ਨਿਤੀਸ਼, ਮੁਲਾਇਮ ਅਤੇ ਜਾਰਜ ਫ਼ਰਨਾਂਡਿਸ ਵਰਗੇ ਨੇਤਾ ਜੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਉਭਰੇ। ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਉਭਾਰ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਫੈਡਰਲ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲੀ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸ 1977 ਤੋਂ 1980 ਤਕ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਈ, ਪਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਫੁੱਟ, ਜਲਦ ਹੀ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ, ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਰਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲਲਕ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਫੁੱਟ ਵਧ ਗਈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਰਣਨੀਤਕ ਵਾਪਸੀ ਤਾਂ ਹੋਈ ਪਰ ਸੱਤਾ ਦਾ ਗੁਰੂਰ ਨਾ ਟੁੱਟਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗਲਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਫਲਸਰੂਪ

ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਲਗਾਤਾਰ ਹਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੀ ਰਹੀ। 1998 ਵਿੱਚ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਿਖਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਕਰਕੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ। ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰਣਨੀਤਕ ਸਫਲਤਾ ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ., ਐਨ.ਸੀ.ਪੀ., ਆਰ.ਜੇ.ਡੀ. ਅਤੇ ਖੱਬੇ-ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾ ਕੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਗੱਠਜੋੜ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। 2004 ਦੀ ਜਿੱਤ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਗੱਠਜੋੜ ਦੀ ਜਿੱਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇੰਡੀਆ ਸ਼ਾਇਨਿੰਗ ਦੇ ਝੂਠੇ ਨੈਰੇਟਿਵ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ। ਇਸ ਜਿੱਤ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਗਰੀਬੀ, ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਲਿਆਂਦੇ।

ਇਸ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦਾ ਹੱਕ ਸੀ ਪਰ ਚੋਣਾਂ ਹਾਰੀ ਸੱਜੀ ਧਿਰ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਭਾਰੀ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਡਾਕਟਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨੈਤਿਕ ਉੱਚਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਗਠਜੋੜ ਸਥਿਰ ਹੋਇਆ। ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੈਲਫੇਅਰ ਅਤੇ ਰਾਈਟਸ ਮਾਡਲ ਵੱਲ ਮੋੜਿਆ। 2004 ਤੋਂ 2014 ਤੀਕ ਦੇ ਟਰਮਾਂ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੱਲੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 2005 ਵਿੱਚ ਰਾਈਟ ਆਫ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮਨਰੇਗਾ ਵਰਗੇ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣੇ। 2009 ਵਿੱਚ ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਈਟ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਬਣਿਆ। 2013 ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੂਡ ਸਕਿਓਰਟੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਈ। ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵੇਲੇ ਬਣੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ।

ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਰਾਈਟ-ਵਿੰਗ ਨੇ 2012 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਨਿਰਭੈਯ ਗੈਂਗਰੇਪ ਅਤੇ ਅੰਨਾ ਹਜ਼ਾਰੇ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਬਣੀ ਜਨਤਕ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਦੀ ਲਹਿਰ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਸੱਤਾ ਦੀ ਖੇਡ ਖੇਡੀ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਮੱਧ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਗਹਿਰੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਇਸ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਸੰਸਦ, ਪਾਰਟੀਆਂ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਭਰੋਸਗੀ ਨੂੰ ਰਾਈਟ-ਵਿੰਗ ਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੇਤਾ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਸੁਰੱਖਿਆ, ਨਿਆਂ, ਪੁਲਿਸ ਸੁਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਗਏ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਾਲੀ ਛਵੀ ਟੁੱਟ ਗਈ, ਰਾਈਟ-ਵਿੰਗ ਨੇ ਉਸ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਭਰਿਆ। ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਰਿਐਕਟਿਵ ਛਵੀ ਇਸ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕੀ ਅਤੇ ਹਾਰ ਗਈ। ਵੱਡੀ ਬੁਗਿਨੇਟੀ ਨਾਲ ਤਾਕਤ ਵਿੱਚ ਆਈ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ

ਨੇ ਆਪਣਾ ਚਿਰ ਦਾ ਸੈਕੂਲਰ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੇਠ ਦੱਬਿਆ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੈਂਤੜਾ ਹਿੰਦੂਤਵ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਰੰਭਿਆ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਸੋਂ ਦੇ 80 ਫੀਸਦੀ ਹਿੰਦੂ ਵਰਗ ਦੇ ਵੋਟ ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਐਡੀਆਲੋਜੀਕਲ ਕੱਟਤਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪਕੜ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਕੇ ਤੀਸਰੀ ਵਾਰ ਦੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਖਤਮ ਹੋਈ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦਬਦਬਾ ਵਧਿਆ। ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨੀਤੀ ਅਯੋਗ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰ ਘਟਾਏ ਗਏ। ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ, ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਕੈਗ, ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਕੌਂਸਲ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਫੈਡਰਲ ਢਾਂਚਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਇਆ। ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਖਤਮ ਹੋਈ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਟਰਮ ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਾ ਦਖਲ ਵਧਿਆ, EVM ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਆਲ ਉਠੇ, ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤੀ ਰਵਈਆ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ। ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ., ਈ.ਡੀ. ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨੇਤਾ ਡਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲੱਗੇ।

ਧਰਮ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਨੀ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਖੇਡ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਫੌਰੀ ਲਾਭ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਜਗਦੇਵ ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੂਫੀ ਸ਼ਾਇਰ ਹਾਸਮ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਯਤਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਇਸ ਮਾਣ-ਮੱਤੋਂ ਸ਼ਾਇਰ ਦਾ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਵੀ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਸਿਰਫ ਦਸ ਫੁੱਟ ਚੌੜੀ ਰੂਰਲ ਰੋਡ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਕਈ ਅਣਥੱਕ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਸੜਕ ਨੂੰ ਚੌੜੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਜੋ ਹੁਣ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਲੰਮੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੜਕ 18 ਫੁੱਟ ਚੌੜੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਜਦ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹਾਸਮ ਮਾਰਗ ਰੱਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲੀ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਧੜਬੰਦੀ ਕਰੈਡਿਟ ਲੈਣ ਲਈ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਆਈ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪੱਤਾ ਖੇਡਦਿਆਂ ਸੜਕ ਦਾ ਨਾਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਮਾਰਗ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਵਿੱਥ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਡੂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਸਥਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਅਸੰਭਵ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਅਫਸੋਸ! ਅੱਜ ਉਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਲੋਕ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਫੁਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਲੁਹਾਰਕਾ ਰੋਡ ਵਜੋਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਿਸ ਕਵੀ ਨੂੰ ਮਾਣ ਬਖਸ਼ਿਆ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਗੀਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਮਹਾਨ ਕਵੀ, ਸੂਫੀ ਦਰਵੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਂ ਸੜਕ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਸੋਝੀ ਧਾਰਮਿਕ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਗਏ।

ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਨੀਤਾਂ ਉਹ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਬੀਜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਬੀਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਜਲ ਨਾਲ ਸਿੱਚੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਮੁਰਾਦਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫਲਦੇ-ਫੁੱਲਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਵਤ 'ਜਿਹੀ ਨੀਤ ਤਿਹੀ

ਡਾ. ਹਰਗੁਣਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਫੋਨ: 94636-19353

ਮੁਰਾਦ' ਸਿਰਫ ਕਹਿਣ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਅਟੱਲ ਨਿਯਮ ਹੈ। 'ਨੀਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਾਦਾਂ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੋਚ ਸੁੱਚੀ, ਇਰਾਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਕਰਮ ਸੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਭ ਮੁਰਾਦਾਂ ਅਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ

ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਹੀ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਦਾ ਰਾਹ ਲੱਭ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੇ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਅਕਸਰ ਤੁਰੰਤ ਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਫੌਰੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤਾਂ ਅਤੇ ਮੂਲ ਮਾਨਵੀ ਮੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਬੈਠਦਾ ਹੈ। ਸੱਖਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾਉਣਾ, ਛੋਟੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਅਨੈਤਿਕ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤਣਾ ਜਾਂ ਝੂਠੀ ਚਮਕ-ਦਮਕ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੌੜਨਾ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਕ ਤਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਸੁਖ ਨਾ ਟਿਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਤਮਿਕ ਸੰਤੋਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਸਫਲਤਾ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮਿਹਨਤ, ਸਾਫ ਨੀਅਤ ਅਤੇ

ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਆਦਿ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨੀਤਾਂ ਸੁੱਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਲੋਕ-ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਰਸਤਾ ਸੁਗਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਜਦੋਂ ਨੀਤਾਂ ਸਵਾਰਥ, ਲਾਲਚ ਜਾਂ ਹੰਕਾਰ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਨੀਤੀਜੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਸੰਤੁਲਨ ਅਤੇ ਅਨਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ

ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਹਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਨੀਅਤ ਸਿਰਫ ਨਿੱਜੀ ਲਾਭ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਾ ਰਹਿ ਕੇ ਲੋਕ ਹਿੱਤ, ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵੀ ਉਸ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਅਹਿਮ ਸਰੋਤ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਮਨੁੱਖ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲੈ ਕੇ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ

ਸਾਫ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਹਨਤ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਫਲ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਨੀਅਤ ਨੂੰ ਸੱਚ, ਧੀਰਜ ਅਤੇ ਕਰਮ ਨਾਲ ਜੋੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸਮਤ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਰਾਦਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਈਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਨੀਤਾਂ ਹੀ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਰਾਦਾਂ ਬਣ ਕੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਕਾਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ: 'ਨੀਤਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲਣ ਮੁਰਾਦਾਂ ਤੇ ਮਿਹਨਤਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਫਲ ਲੱਗਦੇ ਨੇ। ਜੇ ਉਹਦੀ ਰਜ਼ਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਉੱਚਿਆਂ ਵੱਲ ਵੀ ਵੱਗਦੇ ਨੇ।'

ਨੀਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਾਦਾਂ

ਸਫਰ ਜਾਰੀ ਹੈ...27ਵੇਂ ਸਾਲ 'ਚ (ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ 2000-2026)

ਅਦਾਰਾ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ,
ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼, ਕਾਲਮਨਵੀਸਾਂ ਤੇ ਸੂਭ ਚਿੰਤਕਾਂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ
ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ, ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੱਜਣਾਂ ਅਤੇ ਕੁਲ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ
ਧੰਨ ਧੰਨ ਕਲਗੀਧਰ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ, ਸਰਬੰਸਦਾਨੀ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਪੁਰਬ ਅਤੇ ਨਵੇਂ

ਸਾਲ 2026 ਦੀਆਂ
ਕੋਟਨਿ ਕੋਟ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ਼ਾਲਾ! ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਖੇਡੇ
ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ। ਸਫਲਤਾ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਰ ਚੁੰਮੇ ਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ
ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਮੁਰਾਦ ਪੂਰੀ ਕਰੇ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਡਾ. ਹਰਗੁਰਮੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰੜ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ

ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਨ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ (ਅਮਰ ਕਾਰਪੈਟ) ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਡਾ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਆਗਿਆਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਠ

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਢਿਲੋਂ ਡਾ. ਇਨਕਲਾਬੀ ਥਾਂਦੀ ਡਾ. ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਨਿੱਕੀ) ਸੇਖੋਂ ਹਰਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲੈਲ ਮਨਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ ਸੁਖਮੇਲ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਸ. ਹੈਪੀ ਸਿੰਘ ਹੀਰ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਜੱਸੀ ਗਿੱਲ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Ph: 847-359-0746

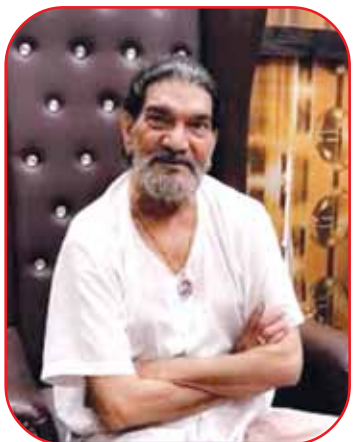
ਬੇਲਾਗ, ਬੇਬਾਕ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁੱਦਈ

Published simultaneously from Chicago, California & New York.

e-mail: punjabtimes1@gmail.com, website: www.punjabtimesusa.com

ਬੇਹੱਦ ਅਸਹਿ ਹੈ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਦਾ ਤੁਰ ਜਾਣਾ

ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਹਰ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਸਨ। ਰੁਮਾਲ ਨਾਲ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹੰਝ ਪੁੱਝ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਰ ਕੋਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਸਨ। ਮੇਰੀ ਹੱਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ, ਉਹ ਅੱਜ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਬਣਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਭ ਦੇ ਉਸਤਾਦ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਕਲਾਮ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਸੀ। ਕੁਦਰਤ ਵੱਲੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਨਾ ਕਦੇ ਹਲਕਾ ਸੁਰ ਲਾਇਆ, ਨਾ ਹੀ ਜੀਵਨ 'ਚ ਹਲਕੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ

ਸਨ। ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣਾ ਸਿਖਾਇਆ, ਤੁਰਨਾ ਸਿਖਾਇਆ, ਸੰਗੀਤ ਸਿਖਾਇਆ। ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖਿਆ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਸ ਸੀ। ਬਚਪਨ 'ਚ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਕ ਬਾਇਲੋਜਿਕਲ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਇਹ ਸਾਡੇ ਮਾਈ-ਬਾਪ

ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹੀ ਅਸਲੀ ਲੈਜੈਂਡ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾ ਗੁਰਲੇਜ਼ ਅਖਤਰ ਦਾ ਗੁਰਲੇਜ਼ ਅਖਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਏ ਸਨ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੇਖ ਕੇ ਬੇਟਾ ਮਾਸਟਰ ਸਲੀਮ ਬਹੁਤ ਰੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸਤਾਦ ਪੂਰਨਸ਼ਾਹ ਕੋਟੀ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ। 22 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ

ਸੀ। ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਯਾਦ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੇਰੇ ਗੀਤ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ, ਆਵਾਜ਼ ਤੇ ਸੁਰ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹਨ।

ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੀਤ

- ਮੈਂ ਕੀਨੂੰ-ਕੀਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
- ਸੋਹਣੀਏ ਨੀ ਸਾਨੂੰ ਤੇਰੀਆਂ ਉਡੀਕਾਂ
- ਐਹਨੂੰ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਚਾਟੇ ਲਾ ਦਵੇ, ਨਿਕਲ ਸੁੱਕੀ ਨਾ ਜਾਵੇ
- ਰਾਂਝਾ-ਰਾਂਝਾ ਕਰਦੀ ਨੀ ਮੈਂ ਆਪੇ ਰਾਂਝਾ ਹੋਈ
- ਰੱਬਾ ਮੇਰੇ ਹਾਲ ਦਾ ਮੋਹਰਮ ਤੂੰ
- ਸੁਣ ਹੁੱਕ ਮਹਿਰਮਾ ਵੇ, ਇਕ ਹੁੱਕ ਮਹਿਰਮਾ ਵੇ
- ਮੇਰੀ ਗੋਦਤੀ, ਮੇਰੀ ਗੋਦਤੀ
- ਤੂੰਬਾ ਤੁਣਕ-ਤੁਣਕ ਕਰਦਾ

-0-

ਮਾਸਟਰ ਹੁਰਾਂ ਇਹ ਘਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਲੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਔਰਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਘਰ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਕਾਲੂ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਲੰਘਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਘਰ ਦੀਆਂ ਦਹਿਲੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਗਏ ਸਨ। ਇੱਥੇ ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲੂ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਿੰਦੇ ਦੇ ਪੋਟੇ ਹੈ ਤੇ ਮਾਸਟਰ ਸਲੀਮ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਮਥਰੇ ਹੈ। ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਦੇ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਭਾਊ ਨੇ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਨੂੰ 1984 'ਚ ਆਪਣਾ ਉਸਤਾਦ ਧਾਰਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੋਕ ਸੂਫੀ ਗਾਇਕ ਵਜੋਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ।

ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਨੂੰ ਉਸਤਾਦ ਧਾਰਨ ਦੀ ਵਿੱਥਿਆ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਭਾਊ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲਿਆਂ 'ਚ ਲਾਂਬੜਾ ਵਿਖੇ ਹਰਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਦਫਤਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸਤਾਦ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਵੀ ਉਸੇ ਦਫਤਰ ਬੈਠਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਸਤਾਦ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਿਆ ਤਾਂ ਦਫਤਰੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਕਲਿਆਣਪੁਰ ਗਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੁਰ ਕੇ ਕਲਿਆਣਪੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇਖਣ ਚਲੇ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅਬਾਦਪੁਰ ਲੈ ਗਏ ਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਗਿਰਦ ਬਣ ਗਿਆ।

ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਉਦਾਸ ਹੈ

ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਉਦਾਸ ਹੈ। ਉਹ 40-45 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੋਂ ਅਬਾਦਪੁਰ (ਜਲੰਧਰ) ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਫਿਰ ਦਿਓਲ ਨਗਰ 'ਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਬਣਾ ਲਈ ਪਰ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀਏ ਅੱਜ ਵੀ ਉਸਤਾਦ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਦਾ ਗਾਇਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਦਾ ਮੁਹੱਲਾ ਬਾਗਵਾਲਾ ਬੜਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਪਿਤਾ ਨਿਰੰਜਨ ਦਾਸ ਦੇ ਘਰ ਤੇ ਮਾਤਾ ਲਾਜੋ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਪੂਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੱਦੀ ਘਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਖਰੀਦ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਉਸੇ ਮੁਹੱਲੇ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪੁੱਤਰ ਕਾਲੂ

“ਉਹ ਹਸਤੀ ਇਸ ਫ਼ਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕਰ ਗਈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਜਹਾਨ ਦਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਇੱਕ ਮਾਂ-ਦੁਨੀਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੱਸਦੀ ਸੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਸ ਸੀ। ਬਾਪ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਕ ਇਹ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਗੁੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣਾ ਸਿਖਾਇਆ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਦੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਬੋਲਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਅੱਜ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਅੱਜ ਲਫਜ਼ ਸਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ।”

-ਹੰਸ ਰਾਜ ਹੰਸ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ

“ਉਸਤਾਦ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹ ਕੋਟੀ ਦਾ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਜਾਣਾ ਪੰਜਾਬ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਲਈ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ 'ਚ ਸੂਫੀ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਖੁਸ਼ਨਸੀਬ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਮੈਂ ਜਸਬੀਰ ਜੱਸੀ, ਬਲਬੀਰ ਬੀਰਾ ਸਾਰੇ ਸਮਕਾਲੀ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਲੱਗ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗਾਣਾ ਕਦੇ ਵੇਚਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅੱਜ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਇਕ ਯੁੱਗ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।”

-ਰੋਮੀ ਰੰਜਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ।

“ਉਸਤਾਦ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਨੂੰ ਸੂਫੀ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਹੰਸ ਰਾਜ ਹੰਸ, ਜਸਵੀਰ ਜਸੀ, ਰੰਜਨ ਰੋਮੀ, ਮੰਗੀ ਮਾਹਲ, ਬਲਬੀਰ ਬੀਰਾ ਤੇ ਮਰਹੂਮ ਸਾਬਕਾ ਕੋਟੀ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਸਾਗਿਰਦ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤ ਜਗਤ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਏ, ਉਥੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਮਾਸਟਰ ਸਲੀਮ ਦਾ ਵੀ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਆਪਣਾ ਵਿਲੱਖਣ ਰੁਤਬਾ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਬਣਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਫੁਲਵਾਤੀ ਦਾ ਮਾਲੀ ਅੱਜ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰੇ ਛੱਡ ਕੇ ਤੁਰ ਗਿਆ।

-ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟੁਰਨਾ, ਓ.ਐੱਸ.ਡੀ. ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ।

ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ

ਕਾਲਮ 'ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ' ਨੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਬੈਠੇ ਸ਼ਾਇਰ ਨੂੰ ਖੂਬ ਹਲੂਣਿਆ ਹੈ। ਤਸਵੀਰ ਦੇਖ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜੋ ਵਲਵਲੇ ਉਠਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸਤਰਾਂ ਸਾਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੇਜੇ। ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਫੋਟੋ ਨਾਲ ਕਾਵਿ ਟੋਟਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਕੈਪਸ਼ਨ ਭੇਜਣ ਲਈ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ 10 ਜਨਵਰੀ 2026 ਹੈ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-723

ਸੱਜ ਪੱਜ ਕੇ ਕੁੜੀ ਪੰਜਾਬਣ, ਬੈਠੀ ਚਰਖਾ ਡਾਹ ਕੇ, ਤੁੰਵਣ ਦਾ ਪੈਦਾ ਹੈ ਝਉਲਾ, ਤੰਦ ਤੱਕਲੇ 'ਤੇ ਪਾ ਕੇ। ਗੋਟੇ ਵਾਲੀ ਚੁੰਨੀ ਸਿਰ 'ਤੇ, ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਟਿੱਕਾ ਲਾ ਕੇ, ਸੁਘੜ ਸਿਆਣੀ ਪੀੜੀ 'ਤੇ, ਹੈ ਸੁੰਦਰ ਪੇਂਜ ਬਣਾ ਕੇ।

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-721

ਕਿਸੇ ਦੀ ਦਾਦੀ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਾਨੀ ਸਭਨਾਂ ਰਲ ਮਿਲ ਝੁਰਮਟ ਪਾਇਆ। ਸੱਜੇ-ਸੱਜੇ ਕੁੜੀਆਂ, ਖੱਬੇ-ਖੱਬੇ ਮੁੰਡੇ ਨਿੱਕਾ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਬਿਠਾਇਆ। ਵਿੰਗੇ-ਟੇਢੇ ਖੜ੍ਹ ਗਏ ਸਾਰੇ। ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਪੇਂਜ ਬਣਾਇਆ। ਤਿਆਰੀ ਬਿਆਰੀ ਪੂਰੀ ਕਰਕੇ ਰੰਗਦਾਰ ਫੋਟੋ ਖਿਚਵਾਇਆ।

-ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਧੋਰ
ਫੋਨ: +1 403 439 2008

ਗਰਮੀ ਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ, ਆ ਨਾਨਕੇ ਰੋਣਕ ਲਾਈ, ਦੋਹੜੇ ਦੋਹੜੀਆਂ ਪੋਤਰੇ ਪੋਤੀਆਂ, ਹੈ ਨਾਨੀ ਦੀ ਹੋਸ਼ ਭੁਲਾਈ। ਡੱਡੂਆਂ ਦੀ ਪੰਸੇਰੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ, ਹਰ ਪਾਸੇ ਉਧਮ ਮਚਾਈ, ਇਧਰ ਉਧਰ ਝਾਕ ਰਹੇ ਨੇ ਸਾਰੇ, ਨਾ ਕੰਮ ਦੀ ਪੇਂਜ ਬਣਾਈ।

-ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ 'ਨੂਰਪੁਰੀ'

ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੋਈਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ, ਦੋਹੜੇ-ਦੋਹੜੀਆਂ ਨਾਨਕੇ ਆਏ, ਦੋਹੜੇ-ਪੋਤਿਆਂ ਹੋ ਇਕੱਠੇ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਏ

ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਦੇਖ ਇਕੱਠੇ, ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਚਾਅ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਨਾਨੀ ਨੇ ਚੁੱਕ ਕੇ, ਦੋਹੜਾ ਗੋਦੀ ਲਿਆ ਬਿਠਾ ਬੱਚੇ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਲਾਉਣ ਸਕੀਆਂ, ਕਿਦਾਂ ਹੈ ਅਸੀਂ ਲਾਈਨ ਬਣਾਉਣੀ ਫੋਟੋਗਰਾਫਰ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹੇ ਉਡੀਕਣ, ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੈ ਤਸਵੀਰ ਖਿਚਾਉਣੀ।

-ਮਾ: ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਲੰਮੇ
ਫੋਨ: 925-325-2486

ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੁਆਲੇ ਚਿਤੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਝੁਰਮਟ ਪਾਇਆ ਇਕ ਫੋਟੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਫੋਟੋ ਖਿਚਣ ਦਾ ਪੇਂਜ ਬਣਾਇਆ। ਨੰਨ੍ਹੀ ਛਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਨੇ ਡਿੰਗਦਾ ਡਿੰਗਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਵਧਾਇਆ। ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਤੀ ਲੋੜ ਹੈ ਬਹੁਤ ਤੰਗਦਿਲੀਆਂ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਯੁਗ ਹੈ ਆਇਆ।

-ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ
ਕੁਲਬੁਰਛਾਂ ਪਟਿਆਲਾ

ਸੁਖ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਵੱਡਾ ਬੋਬੇ ਬਹਿ ਗਈ ਨਿੱਕੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕਹਿ ਖਿੱਚ ਦੇ ਸਭ ਦੀ ਫੋਟੋ ਐਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋ ਗਏ ਬੱਚੇ ਪੇਂਜ ਬਣਾਉਂਦੇ ਰਹਿ ਗਏ ਕੈਮਰਾਮੈਨ ਵੀ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਦੇਖੋ ਇੱਧਰ ਬਟਨ ਦਿੱਤਾ ਦਬਾ ਬੋਬੇ ਦੀ ਹੱਸਦਿਆਂ ਆਈ ਸੋਹਣੀ ਫੋਟੋ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਏ ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਮੱਥੇ ਚੁੱਕਦੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੂੰਹ ਕਿੱਧਰ, ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਝਾਕਦਾ।

-ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਲ ਦੋਸਾਂਝ

ਨਵੇਂ ਸਾਲ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਸ਼ਾਲਾ! ਨਵਾਂ ਸਾਲ

ਮਹਿੰਗਾਈ ਸੜ੍ਹ ਜੀਸੋਂਵੇ ਨ ਕੋਈ ਭੁੱਖਾ,
ਅਬਾਦ ਰਹੇ ਹਰ ਘਰ ਸਾਫ਼ ਸਲੋਨਾ ਹੋ।
ਮਜ਼੍ਹਬਾਂ ਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਥਾਂ ਹੋਵੇ ਮੁਹੱਬਤ,
ਅਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਹਰ ਤਰਫ਼ ਵਿਛੋਣਾ ਹੋ।

ਆਸਾਂ ਫੁੱਲ-ਫਲਣ ਨ ਹੋਣ ਕਤਲ ਸੱਧਰਾਂ,
ਖੁਸ਼ੀ ਹਰ ਵਿਹੜੇ, ਨ ਦਰਦ ਦੁਖਾਉਣਾ ਹੋ।
ਮੁੱਢਲਾ ਹੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲੇ,
ਖੁਸ਼ਬੋਆਂ ਵੰਡਦਾ ਪਿਆਰ ਲੁਭਾਉਣਾ ਹੋ।

ਅਲਵਿਦਾ ਪੱਚੀ ਖੁਸ਼ਆਮਦੀਦ ਛੱਡੀ ਨੂੰ,
ਕਿਲਕਾਰੀ ਮਾਰਦਾ ਨਵਾਂ ਸੂਰਜ ਉਦਾ ਹੋ।
ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਮੁਸਲਿਮ ਤੋਂ ਪਾਰਸੀ ਈਸਾਈ,
ਪੈਣ ਜੱਫੀਆਂ ਨ ਭਾਈ ਤੋਂ ਭਾਈ ਜੁਦਾ ਹੋ।

ਧਰਮ ਨਾ ਵੰਡਣ ਉਚ-ਨੀਚਤਾ ਨ ਰੜਕੇ,
ਨਾ ਹੀ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਝਗੜੇ, ਇੱਕ ਖੁਦਾ ਹੋ।
ਬੱਸ ਪਿਆਰ ਹੀ ਪਿਆਰ ਦਿਸੇ ਹਰ ਪਾਸੇ,
ਸਰਬ-ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀ ਜੁਬਾ 'ਤੇ ਦੁਆ ਹੋ।
-ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ 'ਨੂਰਪੁਰੀ'

ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦ

ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦ 'ਤੇ ਮੈਂ ਕਿੰਦਾਂ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਵਾਂ।
ਪੱਚੀ ਦੀਆਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਮੈਂ ਕਿੰਦਾਂ ਭੁੱਲ ਜਾਵਾਂ।
ਰੱਬ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੈਂ ਤਾਂ ਇੱਕੋ ਕਰ ਸਕਦੈਂ ਅਰਜ਼ੋਈ,
ਛੱਬੀ ਦੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤ ਮਰੇ ਨਾ ਕੋਈ,
ਕਾਤਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਵਣ ਸਖਤ ਤੋਂ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ।
ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦ 'ਤੇ...

ਮਿੱਤਰ-ਮੇਲੀ, ਸਾਕ-ਸਬੰਧੀ ਫਿਰਦੇ ਨੇ ਜੋ ਰੁੱਸੇ,
ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿਚ ਮੁੜ ਮਿਲ ਜਾਵਣ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਗੁੱਸੇ,
ਮੈਂ ਵੀ ਮਿਲ ਕੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਢੋਲੇ ਦੀਆਂ ਲਾਵਾਂ।
ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦ 'ਤੇ...

ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲੇ ਕੋਈ ਵਿਹਲਾ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਵੇ,
ਹਰ ਕੋਈ ਆਪ ਕਮਾ ਕੇ ਖਾਵੇ ਹੱਥ ਨਾ ਰੱਬ ਅਡਾਵੇ,
ਮੈਂ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਾ ਰਹੂੰ ਕਵਿਤਾਵਾਂ।
ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦ 'ਤੇ...

ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿਚ ਘਰ-ਘਰ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋ ਜਾਵੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ,
ਰੋਟੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਲਈ ਰੱਬ ਦੇ ਘਰ ਨਾ ਜਾਣ ਸਵਾਲੀ,
ਛੱਬੀ ਦੇ ਵਿਚ 'ਨਾਗਰ' ਸਭ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਇਛਾਵਾਂ।
ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦ 'ਤੇ ਮੈਂ ਕਿੰਦਾਂ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਵਾਂ।
ਪੱਚੀ ਦੇ ਵਿਚ ਵਿਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਮੈਂ ਕਿੰਦਾਂ ਭੁੱਲ ਜਾਵਾਂ।
-ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ 'ਮਹਿੰਦਪੁਰੀਆ'

ਗੀਤ

ਸੂਰਜ ਨੇ ਘੁੰਡ ਚੁਕ ਕੇ ਜਦ ਕਿਰਣਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਖਾਇਆ।
ਧਰਤੀ ਦੇ ਫਿਰ ਕਣ-ਕਣ ਅੰਦਰ ਨੂਰ ਇਲਾਹੀ ਆਇਆ।
ਫੁੱਲਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ਬੂਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਘੁਟ ਗਲ ਵਕਤੀ ਪਾ ਕੇ।
ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੇ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ ਸੁੱਭ ਇਛਾਵਾਂ ਆ ਕੇ।

ਰੁੱਤਾਂ ਦੀ ਅੰਗੜਾਈ ਅੰਦਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿਨਾਈ।
ਜੰਨਤ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਾਸੇ ਵਿਚ ਸ਼ਰਮਾਈ।
ਹਰਿਆਲੀ ਨੇ ਧਰਤੀ ਚੁੰਮੀ ਠੰਡੀਆਂ ਛਾਵਾਂ ਪਾ ਕੇ।
ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੇ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ ਸੁੱਭ ਇਛਾਵਾਂ ਆ ਕੇ।

ਨਵ ਵਿਗਿਆਨ ਪਰੀਚਿਤ ਹੋਇਆ ਪਾ ਕੇ ਚੰਦਰਯਾਨ।
ਚੰਦਰਮਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਾ ਬਣਿਆ ਮਹਿਮਾਨ।
ਇਕ ਇਤਿਹਾਸ ਅਨੋਖਾ ਰਚਿਆ ਅੰਬਰ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ।
ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੇ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ ਸੁੱਭ ਇਛਾਵਾਂ ਆ ਕੇ।

ਵਿਦਿਆ ਬੁੱਧ ਵਿਵੇਕ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਡਲੀ ਕਰਣ ਬਣਾਏ
ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਕਾਰਜ ਸਾਰੇ ਮੁੱਠੀ ਦੇ ਵਿਚ ਆਏ।
ਉਨਤੀ ਵਾਲੀ ਮਾਂਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫਿਰ ਸਿੰਦਰ ਸਜਾ ਕੇ।
ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੇ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ ਸੁੱਭ ਇਛਾਵਾਂ ਆ ਕੇ।

ਮੁੱਕ ਜਾਣੀਂ ਏਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਖੋਰੀ ਹੋਰਾ ਫੇਰੀ ਠੱਗੀ।
ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਅਪਣੇ ਜੋਬਨ ਉੱਤੇ ਵੇਖੋ ਆਵਣ ਲੱਗੀ।
ਚੰਗਿਆਈ ਵਾਲੀ ਵਹੁਟੀ ਬੈਠੀ ਅਪਣਾ ਘੁੰਡ ਉਠਾ ਕੇ।
ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੇ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ ਸੁੱਭ ਇਛਾਵਾਂ ਆ ਕੇ।

ਨਵ ਯੁਵਕਾਂ ਵਿਚ ਚੇਤਨਤਾ ਦੇ ਖੰਭਾਂ ਵਿਚ ਪਰਵਾਜ਼ ਬੜੀ।
ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਦੇ ਮੰਜ਼ਰ ਵਿਚ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੜੀ।
ਪਰਪੱਕਤਾ ਨੂੰ ਆਈ ਹੈ ਫਿਰ ਸਰਸਵਤੀ ਸਮਝਾ ਕੇ।
ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੇ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ ਸੁੱਭ ਇਛਾਵਾਂ ਆ ਕੇ।

ਫੁੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਬਨਮ ਆਈ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਸਿਰਨਾਵਾਂ।
ਸੁਖਮ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੇ ਵਿਚ ਨੇ ਭਾਰਤ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਵਾਂ।
ਉਨਤੀ ਜੋਬਨ ਰੁੱਤੇ ਨਿਕਲੀ ਕਿਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹਾ ਕੇ।
ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੇ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ ਸੁੱਭ ਇਛਾਵਾਂ ਆ ਕੇ।

ਗਰਮੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਗੁੰਮ ਗਈ ਏ ਸਰਦੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਆਈ।
ਫਲ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਸਾਗ ਸਰੋਂ ਦਾ ਮੱਖਣ ਨਾਲ ਲਿਆਈ।
ਵਿੱਚ ਬੁਢਾਪੇ ਸਿਹਤ ਬਣਾਓ ਅਪਣਾ ਆਪ ਬਚਾ ਕੇ।
ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੇ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ ਸੁੱਭ ਇਛਾਵਾਂ ਆ ਕੇ।

ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਸੱਜਣ ਬੈਠੇ ਪਿਆਰੇ ਰਾਜ ਦੁਲਾਰੇ।
ਏਦਾਂ ਜਚਦੇ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਜਿੰਦਾਂ ਚੰਨ ਸਿਤਾਰੇ।
ਦੋ ਧਰਤੀਆਂ ਉਪਰ ਵੱਸਦੇ ਅਪਣੀ ਅਣਖ ਜਗਾ ਕੇ।
ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੇ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ ਸੁੱਭ ਇਛਾਵਾਂ ਆ ਕੇ।

ਮੇਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਪਿਆਰਾ ਜੱਗ ਤੋਂ ਸੋਹਣਾ ਸੁੰਦਰ।
ਏਥੇ ਸ਼ੋਭਿਤ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਸੂਰਜ ਵਰਗੇ ਮੰਦਰ।
'ਬਾਲਮ' ਅਪਣੇ ਗੀਤ 'ਚ ਕਹਿੰਦਾ ਵਿਚ ਤਰਨੁੰਮ ਗਾ ਕੇ।
ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੇ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ ਸੁੱਭ ਇਛਾਵਾਂ ਆ ਕੇ।

-ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ

ਨਵਾਂ ਸਾਲ

ਬੱਚਿਓ, ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਨਵਾਂ ਸਾਲ,
ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜ਼ੋਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ।
25 ਬਾਅਦ ਵਾਰੀ 26 ਦੀ ਆਈ,
ਬੁਰੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਬਦਲੀਏ ਭਾਈ।

ਨਵੇਂ ਸਾਲ 'ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਟਰੈਕ ਸੂਟ,
ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਜਾਣਾ ਪਹਿਣ ਕੇ ਬੂਟ।
ਕਸਰਤ ਤੇ ਘੰਟਾ ਇੱਕ ਲਗਾ ਲੈਣਾ,
ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਖਹਿਤਾ ਛੁਡਾ ਲੈਣਾ।

ਬੰਦ ਕਰ ਦੇ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਕਾਰਟੂਨ,
ਸਿਰਫ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਹੀ ਰੱਖੋ ਜਨੂੰਨ।
ਹਰੀ ਪੱਤੇਦਾਰ ਵਾਲੀ ਖਾਓ ਸਬਜ਼ੀ,
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਕਬਜ਼ੀ।

ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਨਿੱਤ ਪੈਰੀਂ ਹੱਥ ਲਾਓ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੁਫਤ 'ਚ ਦੁਆਵਾਂ ਪਾਓ।
ਆਪਣੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਕਰੋ ਸਤਿਕਾਰ,
ਬੜ੍ਹਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ।

ਕੜਵੇ ਬੋਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ,
ਸੱਚ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਕਦੇ ਨਾ ਡੋਲਣਾ।
ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਵਿਚ ਮਾਰਨੀ ਬਾਜ਼ੀ,
ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਕੋਰੀ ਨਾਂਹ ਜੀ।
'ਚਮਨ' ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਹਰ ਹਾਲ,
ਵਾਅਦਾ ਕਰ ਲਓ ਆਪਣੇ ਨਾਲ।

-ਚਮਨਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ

ਫੋਨ: 95010-33005

ਨਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਲਓ ਵਧਾਈ

ਜਾਂਦੇ ਸਾਲ ਨੂੰ ਦਿਉ ਵਿਦਾਈ
ਨਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਲਓ ਵਧਾਈ।
ਪਿੱਛੇ ਕੀਤੀ ਲੱਖ ਜੇ ਗਲਤੀ
ਇਸ ਵਾਰੀ ਹੁਣ ਕਰੋ ਸੁਧਾਈ।
ਸਫਲ ਹੈ ਉਸਦਾ ਜੀਣਾ ਯਾਰੇ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨੇਕ ਕਮਾਈ।
ਸਬਰ, ਸ਼ੁਕਰ ਨਾਲ ਬੋਝੀ ਖਾ ਲਓ
ਮੰਨ ਲਓ ਉਸਦਾ ਹੁਕਮ ਰਜਾਈ।

ਧੀਓ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਤਕੜੀਆਂ ਹੋਵੋ
ਵਿਭਚਾਰੀ ਸੰਗ ਲੜੋ ਲੜਾਈ।
ਹੱਕ ਆਪਣੇ ਲਈ ਜਾਗੋ ਲੋਕੋ
ਕਿਉਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ, ਉਂਨ ਲੁਹਾਈ?
ਨਫ਼ਰਤ ਵਾਲੇ ਬੀਜ,ਬੀਜ ਕੇ
ਲੀਡਰ ਪੁੱਟਦੇ, ਡੂੰਘੀ ਖਾਈ।
ਕਾਹਨੂੰ ਬਣ ਕੇ ਮੂਰਖ ਬੰਦਿਆ
ਭਾਈਆਂ ਦੀ ਤੂੰ ਰੱਤ ਵਹਾਈ?
ਸਭਨਾਂ ਅੰਦਰ ਨੂਰ ਖੁਦਾ ਦਾ
ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਿਮ, ਸਿੱਖ, ਈਸਾਈ।
ਨਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਵੇ ਛੱਡੋ
ਹੁੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਗਲ ਲਾਓ ਭਾਈ।
ਇੱਕੋ ਅਰਜ਼ ਖੁਦਾ ਦੇ ਅੱਗੇ
ਸੁਖੀ ਵੱਸੋ ਸਭ ਖਲਕਤ ਜਾਈ।
ਦਿਲਬਰ ਕਰ ਲੈ ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੂੰ
ਜਿਸਨੇ ਸਭਦੀ ਪੈਸ ਰਖਾਈ।

-ਪ੍ਰੋ.ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿੱਕੇ ਘੁੰਮਣ

ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ

ਵੱਡੇ ਤੜਕੇ ਬਿਪਰ ਦਾ ਜੀਭਾਂ ਕੱਢੇ ਨਾਗ,
ਮੱਥੇ ਖੂਨੀ ਲਾਹਣਤਾਂ ਪੀਣ ਤਿਲਕ ਦੇ ਭਾਗ।
ਨਾ ਸ਼ੁਕਰੇ ਦੀ ਦੇਹਲੀਓ ਅੱਜ ਮੁੜੀ ਸ਼ੁਕਰ ਦੀ ਦਾਤਿ,
ਸੁੰਨੇ ਘਰ ਵਿਚ ਭਟਕਣੀ ਅੰਤ ਬਾਹਮਣ ਦੀ ਜਾਤਿ।
ਸਣੇਂ ਦਾਦੀ ਕੋਤਵਾਲ ਨੇ ਬੰਨ੍ਹ ਲਏ ਦੋ ਲਾਲ,
ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਅੱਜ ਮੁਰੀਦਾਂ ਹਾਲ।
ਕਰੇ ਹਵਾਲੇ ਅੱਗ ਦੇ, ਚੁੱਕ ਨਿਹੱਥੇ ਬਾਲ,
ਖੁਣਸ ਗੰਗੂ ਦੀ ਸੁਣ ਰਹੀ ਅੱਜ ਕਿਸ ਡਮਰੂ ਦਾ ਤਾਲ?
ਬਾਗ ਅੰਬਾਂ ਦੇ ਲੰਘਿਆ ਨੂਰਾਂ ਲੰਦਿਆ ਰੱਬ,
ਅੰਨ੍ਹੇ, ਕਾਣੇ ਬਸਰ ਨੂੰ ਨਾ ਦਿਸੇ ਜੰਨਤ ਦੀ ਵੱਬ।

ਕੋਈ ਕਹਿਰ ਕਰਬਲਾ ਵਾਲੜਾ, ਰਿਹਾ ਵੇਖ ਸਿਦਕ ਦੇ ਨਾਜ਼।
ਸੋਪੀ ਹੱਥ ਮਾਸੂਮ ਦੇ ਅੱਜ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੀ ਲਾਜ਼।
ਨੇਜ਼ਾ ਚੁੱਕੇ ਜ਼ਿਮਰ ਦਾ ਪੈਣ ਸੁਰਤਿ ਨੂੰ ਹੌਲ,
ਪਰਖਣ ਸਿੰਦਾਂ ਭੋਲੀਆਂ ਅੱਜ ਮੋਮਨ ਦੇ ਕੌਲ।
ਸਜਦੇ ਕਰੇ ਕਚਿਹਰਿਓ ਜਾਅ ਨਨਕਾਣੇਂ ਰੂਹ,
ਸੁੱਕੇ ਰਹਿਮ ਦੇ ਪਾਣੀਓਂ ਮੁੜ ਵਲੀਆਂ ਦੇ ਖੂਹ।
ਲਾ ਕੇ ਫ਼ਤਵੇ ਦੀਨ ਦੇ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਪਾਲਣ ਨਿਰਲੱਜ,
ਕੋਹੋ ਖੰਜਰ ਕੁਫ਼ਰ ਦਾ ਸ਼ੀਰ ਖੋਰਾਂ ਦੀ ਰਗ।

ਧਰਮ ਨਿਭਾਇਆ ਬੱਚਿਆਂ, ਦੇ ਕੇ ਅਜਬ ਮਿਸਾਲ,
ਜ਼ਾਤ ਮੋਮਿਨ ਦੀ ਮੀਸਣੀ, ਨਿੱਤ ਮਰੂ ਨਦਾਮਤ ਨਾਲ।
ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਦੇ ਜਿਗਰ ਨੂੰ ਚੀਸਾਂ ਪੈਣ ਹਜ਼ਾਰ,
ਹਾਮੀ ਭਰੇ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ 'ਬੇਕਸਾਂ-ਰਾ ਯਾਰ।'।
ਡੰਗ ਹਉਮੈ ਦਾ ਡੱਸਦਾ, ਮੁੜ ਮੁੜ ਦੀਨ ਦਾ ਨੂਰ
ਸਭ ਬੇਅਣਖੇ ਫ਼ਿਤਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਹੱਕ ਜ਼ਹੂਰ।
ਮੋਈ ਦੇਹ ਨੂੰ ਦੇਵੰਦਾ ਹਰ ਮਜ਼ਹਬ ਸਤਿਕਾਰ,
ਸੂਬੇ ਮੋਹਰਾਂ ਮੰਗੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਸਕਾਰ।

ਤਨ ਮੋਇਆਂ ਦੇ ਵੇਚ ਕੇ, ਲਏ ਮੁੱਲ ਦੋਜ਼ਖ ਦੀ ਅੱਗ,
ਮੱਥੇ ਨੂਰ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ, ਉੱਥ ਪੜ੍ਹਨ ਨਮਾਜ਼ਾਂ ਵੱਗ।
ਅੱਖ ਨਬੀ ਦੀ ਵੇਖਦੀ ਅੱਜ ਦੀਨ ਦੇ ਭਾਗ,
ਚੋਜ਼-ਏ-ਹਸ਼ਰ ਨਾ ਮਿਟਣਗੇ ਇਸ ਲਾਹਣਤ ਦੇ ਦਾਗ਼।
-ਸਰਤਾਜ ਸਿੰਘ

ਧੰਨ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ

ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਗੁਰੂ ਪਿਤਾ, ਤੇ ਮਾਂ ਗੁਜਰੀ ਦੇ ਜਾਏ।
ਪਟਨਾ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਜਨਮ ਲਿਆ, ਮੇਰੇ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ।
ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਸੀ ਕੇਵਲ, ਜਦੋਂ ਅਨੰਦਪੁਰ ਆਏ
ਚੋਜੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੇ ਕੀ ਆਖਾਂ, ਕੀ-ਕੀ ਚੋਜ਼ ਵਿਖਾਏ।
ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਬਚਾਵਣ ਦੇ ਲਈ, ਪਿਤਾ ਤੋਰਿਆ ਦਿੱਲੀ
ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਹਾਦਤ, ਖਲਕਤ ਸਾਰੀ ਹਿੱਲੀ।
ਬਾਲ-ਵਰੇਸੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ, ਸ਼ਸਤਰ ਵਿੱਦਿਆ ਸਿੱਖੀ
ਭਰੇ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜੇ ਐਸੇ, ਤੇਗ ਵਾਹੀ ਉਹ ਤਿੱਖੀ।
ਤੇਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਉਮਰੇ ਗੁਰੂ ਜੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਆਰ ਕਰਾਇਆ
ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਿਆ, ਗਿਦਤੋਂ ਸ਼ੇਰ ਬਣਾਇਆ।
'ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ' ਸਾਜ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ, ਫਿਰ ਉਹ ਕੋਤਕ ਕੀਤਾ
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਨੇ 'ਚੇਲਾ' ਬਣ ਕੇ, ਘੁੱਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਪੀਤਾ।
ਜੰਗ ਚਮਕੋਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬੇਟੇ, ਸਨ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਵਾਏ
ਦੋ ਛੋਟਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਨ ਵਜ਼ੀਰੇ, ਨੀਂਹਾਂ ਵਿਚ ਚਿਣਾਏ।
ਐਸੀ ਬਿਪਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਰਾ ਨਾ ਸੋਗ ਮਨਾਇਆ
'ਯਾਰਤੋ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸੱਥਰ ਚੋਗ', ਉੱਚੀ ਆਖ ਸੁਣਾਇਆ।

'ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮਾ' ਔਰੰਗੇ ਤਾਈਂ, ਲਿਖਿਆ ਜੋਸ਼ 'ਚ ਆ ਕੇ
ਜੇਤੂ ਚਿੱਠੀ ਪੜ੍ਹ ਔਰੰਗਾ, ਕੰਥ ਉਠਿਆ ਬੱਰਰਾ ਕੇ।
ਜਿੱਤੀ ਜੰਗ ਖਿਦਰਾਣੇ ਦੀ, ਤੇ ਟੁੱਟੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਗੰਢੀ
ਪਾਤ ਬੇਦਾਵਾ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਦਾ, ਮੰਦੀਓਂ ਕੀਤੀ ਚੰਗੀ।
ਤੁਰਦੇ-ਫਿਰਦੇ ਆਖਰ ਸਤਿਗੁਰ, ਦੇਸ਼ ਮਾਲਵਾ ਆਏ
ਤਲਵੰਡੀ ਦੀ ਬੰਜਰ ਭੂਮੀ, ਨੂੰ ਆ ਭਾਗ ਲਗਾਏ।
ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦਾਤੇ ਨੇ, ਤਖ਼ਤ ਥਾਪਿਆ ਚੌਥਾ
ਕੀਤਾ ਲੰਮਾ ਟਿਕਾਣਾ ਏਥੇ, ਵੇਲਾ ਮੁੱਕਿਆ ਔਖਾ।
ਬੈਠ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਦਾਤੇ ਦੀ, ਮਾਣ ਡੱਲੇ ਦਾ ਟੁੱਟਿਆ
ਛਕਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤ, ਮੁੱਕੀ ਹਉਮੈ, ਗਰਬ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਫੁੱਟਿਆ।
ਬੀੜ ਗੁੰਥ ਸੰਪੂਰਨ ਕੀਤੀ, ਵਿਚ ਤਲਵੰਡੀ ਰਹਿ ਕੇ
ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪ ਲਿਖਾਇਆ, ਮੁੱਖੋਂ ਜੁਬਾਨੀ ਕਹਿ ਕੇ।
ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਦਾਤੇ ਨੇ, ਕੇਵਲ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ
ਅਜਬ-ਅਨੋਖੀ ਉਹਦੀ ਗਾਥਾ, ਆਖਾਂ ਕਿੰਜ ਕਹਾਣੀ।
ਵਿਚ ਨੰਦੇਤ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾ, ਅੰਤਿਮ ਫ਼ਤਹਿ ਬੁਲਾਈ
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਸੀਸ ਨਿਵਾ ਕੇ, ਸੋਪ ਦਿੱਤੀ ਗੁਰਿਆਈ।

ਸਾਲ ਬਿਆਲੀ ਰਹਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ, ਐਸੇ ਕੋਤਕ ਕੀਤੇ
ਜੋ ਅਤਿਆ ਸੋ ਝੜਿਆ, ਮੁਗਲਾਂ ਜ਼ਹਿਰ ਪਿਆਲੇ ਪੀਤੇ।
ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰੂ ਜੀ, ਸਨ ਇੱਕ ਮਹਾਂ ਸੈਨਾਨੀ
ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ, ਧੰਨ ਸਨ ਸਰਬੰਸਦਾਨੀ।
ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ, ਸਭ ਮਜ਼੍ਹਬਾਂ ਦੇ, ਕੀ ਮੁਸਲਿਮ ਕੀ ਹਿੰਦੂ
ਸਭ ਦੇ ਗੁਰੂ-ਪੀਰ ਸਨ ਸਤਿਗੁਰ, ਸਭ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ।
ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰਾ, ਗੁਣੀ-ਗਹੀਰਾ, ਧੰਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਦਾਤਾ
ਕਰ ਕਿਰਪਾ 'ਰੁਹੀ' ਤੇ ਰਹਿਬਰ, ਭੇਤ ਨਾ ਤੇਰਾ ਜਾਤਾ।

-ਪ੍ਰੋ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ

ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਲਿਖਦਾ ਹੈਂ, ਕੁੱਝ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖ। ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ ਨੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ
ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਕਲਮ
ਦੀ ਐਨੀ ਔਕਾਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੁੱਝ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਬਾਰੇ ਲਿਖ ਸਕੇ, ਪਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਆਰਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੀ ਹੈ।
ਉਹ ਤੇਨੂੰ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
--ਅਜੈ ਤਨਵੀਰ

ਆਰਤੀ

ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ

ਮੈਂ ਕਿਸ ਹੰਝੂ ਦਾ ਦੀਵਾ ਬਾਲ ਕੇ
ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ਗਾਵਾਂ
ਮੈਂ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਬੂਹੇ 'ਤੇ
ਮੰਗਣ ਗੀਤ ਅੱਜ ਜਾਵਾਂ
ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਟਾ
ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ 'ਤੇ ਆਵਾਂ
ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਗੀਤ ਨਹੀਂ ਐਸਾ
ਜੋ ਤੇਰੇ ਮੋਚ ਆ ਜਾਵੇ
ਭਰੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ
ਜੋ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਕਟਾ ਆਵੇ
ਜੋ ਆਪਣੇ ਸੋਹਲ ਛਿੱਦੇ ਬੋਲ
ਨੀਂਹਾਂ ਵਿਚ ਚਿਣਾ ਆਵੇ
ਤਿਹਾਏ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਦਾ
ਪਾਣੀ ਪਿਆ ਆਵੇ
ਜੋ ਲੁੱਟ ਜਾਵੇ ਤੇ ਮੁੜ ਵੀ
ਯਾਰਤੋ ਦੇ ਸੱਥਰੀਂ ਗਾਵੇ
ਚਿਤੀ ਦੇ ਖੰਭ ਦੀ ਲਲਕਾਰ
ਸੌ ਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਵੇ
ਮੈਂ ਕਿੰਜ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਗਾਨੀ
ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਗੀਤ ਗਲ ਪਾਵਾਂ
ਮੇਰਾ ਹਰ ਗੀਤ ਬੁਜ਼ਦਿਲ ਹੈ
ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਗੀਤ ਅੱਜ ਗਾਵਾਂ
ਮੈਂ ਕਿਹੜੇ ਬੋਲ ਦੀ ਭੇਟਾ
ਲੈ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰ 'ਤੇ ਆਵਾਂ
ਮੇਰੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਮਹਿਫਲ 'ਚੋਂ
ਕੋਈ ਉਹ ਗੀਤ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ
ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੀਸ ਮੰਗਣ 'ਤੇ
ਤੇਰੇ ਸਾਹਵੇਂ ਖੜਾ ਹੋਵੇ
ਜੋ ਮੇਲੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਲੋਹੇ ਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਖੂਨ ਵਿਚ ਧੋਵੇ
ਕਿ ਜਿਸਦੀ ਮੌਤ ਪਿੱਛੋਂ
ਓਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਾ ਰੋਵੇ
ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੀੜ ਤਾਂ ਕੀਹ
ਪੀੜ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਾ ਛੋਹਵੇ
ਜੋ ਲੋਹਾ ਪੀ ਸਕੇ ਉਹ ਗੀਤ
ਕਿਥੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੈਂ ਆਵਾਂ
ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪੀੜ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਕੋਲੋਂ
ਦੁਰ ਕਿੰਜ ਜਾਵਾਂ।
ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਦਾ ਗੀਤ
ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਹੋਵੇ
ਜਿਦੂ ਹੱਥ ਸੱਚ ਦੀ ਤਲਵਾਰ
ਤੇ ਨੈਣਾਂ 'ਚ ਰੋਹ ਹੋਵੇ
ਜਿਦੂ ਵਿਚ ਵਤਨ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਲਈ
ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਮੋਹ ਹੋਵੇ
ਜਿਦੂ ਵਿਚ ਲਹੂ ਤੇਰੇ ਦੀ
ਰਲੀ ਲਾਲੀ ਤੇ ਲੋਅ ਹੋਵੇ
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਦਾ
ਕਿਸੇ ਗੀਤ ਨੂੰ ਟਿੱਕਾ ਕਿਵੇਂ ਲਾਵਾਂ
ਮੈਂ ਬੁਜ਼ਦਿਲ ਗੀਤ ਲੈ ਕੇ
ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰ 'ਤੇ ਆਵਾਂ।
ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਏਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਕਿ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ਗਾਵਾਂ
ਮੈਂ ਮੇਲੇ ਸ਼ਬਦ ਧੋ ਕੇ
ਜੀਭ ਦੀ ਕਿੱਲੀ 'ਤੇ ਪਾ ਆਵਾਂ
ਤੇ ਮੇਲੇ ਸ਼ਬਦ ਸੁੱਕਣ ਤੀਕ
ਤੇਰੀ ਹਰ ਪੈਤ ਚੁੰਮ ਆਵਾਂ
ਤੇਰੀ ਹਰ ਪੈਤ 'ਤੇ
ਹੰਝੂ ਦਾ ਇਕ ਸੂਰਜ ਜਗਾ ਆਵਾਂ
ਮੈਂ ਲੋਹਾ ਪੀਣ ਦੀ ਆਦਤ
ਜ਼ਰਾ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾ ਆਵਾਂ
ਮੈਂ ਸ਼ਾਇਦ ਫੇਰ ਕੁਝ
ਭੇਟਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵਾਂ
ਮੈਂ ਬੁਜ਼ਦਿਲ ਗੀਤ ਲੈ ਕੇ
ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰ 'ਤੇ ਆਵਾਂ
ਮੈਂ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਬੂਹੇ 'ਤੇ
ਮੰਗਣ ਗੀਤ ਅੱਜ ਜਾਵਾਂ
ਮੇਰਾ ਹਰ ਗੀਤ ਬੁਜ਼ਦਿਲ ਹੈ
ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਗੀਤ ਅੱਜ ਗਾਵਾਂ।

ਸਿੱਖ ਕੌਮ: ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਨਵੀਂ ਪਛਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ

ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਆਏ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਬੈਨਰ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ 'ਗੋ ਬੈਕ ਟੂ ਇੰਡੀਆ'। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸੀ ਪਰ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਕੱਢ ਰਹੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੇਸ਼ ਮੰਨ ਚੁਕੇ ਹਨ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਵੇਖਣਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪਛਾਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਸਵਰੂਪ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੀ ਸਿਰਜਿਆ ਸੀ, ਵਰਤਮਾਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਇਸ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਹੀ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਧਰਮ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਗਏ, ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਡਾ. ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਅਨੁਆਈ ਬਣੇ, ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਕਾਇਮ ਹੋਈ 'ਜਿਥੇ ਬਾਬਾ ਪੈਰੁ ਧਰਿ ਪੂਜਾ ਆਸਣੁ ਬਾਪਣਿ ਸੋਆ'। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਲਈ ਸੀ, ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਪੂਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਵੇਹੜਾ ਸੀ 'ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੋਧਣਿ ਧਰਤਿ ਲੁਕਾਈ'। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰੂ ਕਾਲ ਦੇ ਸ਼ਿਖਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਦੀ ਉਪਮਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ 'ਜਾਹਰ ਪੀਰੁ ਜਗਤੁ ਗੁਰ ਬਾਬਾ'। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਹੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਧੁਰਾ ਹੈ। ਕੀ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਰਬ ਜਗਤ ਹਿੱਤ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ, ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਸਿੱਖ ਨਿਤ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਾਮ ਸਰਬਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਸਥਾਨ ਦੇ

ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਵੇਖਣਾ ਕੁੱਝ ਸੋਚਣ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਘੱਟ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਅੱਜ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ, ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਦੂਜੀ, ਤੀਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਬਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੇ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਦਿਵਾਈ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇੱਥੇ ਤੱਕ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਵੀ ਸਿੱਖ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਯੂ.ਕੇ. ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਦੂਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਤਨਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੇਸੀ ਤੇ ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਪੂਰਨ ਸਿੱਖੀ ਸਵਰੂਪ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਦੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਦਖਲ ਤੇ ਦਬਦਬਾ ਮਿਸਾਲ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਰੋਲ ਮਾਡਲ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਾਹਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਉਭਰ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਕੀ ਸਿੱਖੀ ਅੱਜ ਗਲੋਬਲ ਕੌਮ ਦਾ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਚੁੱਕੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਨੀਂਹ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਪਈ ਤੇ ਬਰਾਸਤਾ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਂਦੇੜ ਵਿਚ ਪਰਿਪੱਕ ਹੋਈ। ਪਰ ਦਸਾਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੀ ਜੋੜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਹਰ ਉਸ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਵਿਰਾਜਮਾਨ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਹਰ ਅਸਥਾਨ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਜੋੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਰ ਉਸ ਦੇਸ਼, ਉਸ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਦੇ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਤੇ ਪੱਕਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ, ਤੀਜੀ ਜਾਂ ਕਈ ਜਗ੍ਹਾ ਤਾਂ ਚੌਥੀ ਪੰਜਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮਾਜ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਮਿੱਕ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਰਹੇ, ਜੇ ਸਮਝ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਛਵੀ ਇੱਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀ,

ਗਲੋਬਲ ਕੌਮ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਪਾ ਰਹੀ। ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦਾ ਮੂਲ ਵੀ ਭਾਰਤ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੇ ਅਨੁਆਈ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਧਰਮ ਇੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫਰਜ਼ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਧਰਮ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਫਰਕ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿੱਖ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਪਣ ਭਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦੂਜੀ ਰਾਇ ਨਹੀਂ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਹਨ। ਪਰ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਬਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਪੂਰੇ ਜਗਤ, ਪੂਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਾਭ ਹਾਨੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦੇ ਤੇ ਕੌਮ ਦੇ ਧਾਰਮਕ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਕੌਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਧਾਰਮਕ, ਸਮਾਜਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਲਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਬਾਹਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਆਪਣੀ ਸਵਰੂਪ ਪਛਾਣ ਕਾਇਮ ਕਰਨ 'ਚ ਤਾਂ ਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਅਵੇਸਲੇ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਗਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਧਰਮ ਹੈ।

ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਨਵੀਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਸਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਮਨੋਰਥ ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਜੀਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਮਨੁੱਖੀ ਫਿਤਰਤ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਹੀ ਵਚਨ ਕੀਤਾ ਸੀ 'ਗਲੀ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ'। ਮਨੁੱਖ ਜੇ ਨਿਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਚਰਜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜੀਵਨ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿਚ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕਦਮ ਲਾਪਰਵਾਹ ਹੋ ਜਾਏ। ਜਿਸ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਹੋਣਾ ਹੈ 'ਏਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕਰਿ ਸਮਸਰਿ ਜਾਣੈ ਜੋਗੀ ਕਹੀਐ ਸੋਈ' ਉਹ ਸਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਪੰਥ ਅੰਦਰ ਧਾਰਮਕ, ਸਮਾਜਕ ਤਰੇਤਾਂ ਸਮਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਆਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਡੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਸ 'ਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਘਾਟ, ਕਥਨ ਤੇ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਕ, ਨਿਜ ਸਵਾਰਥ ਨੇ ਫਰੇਬ ਤੇ ਧੋਖੇ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

ਆਮ ਸਿੱਖ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਟੁੱਟਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਸੋਚ ਨੇ ਪੰਥ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਤਾਕ 'ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਸੇ ਹੀਣੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀ ਪੰਥ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਪੰਥ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥ ਸਿੱਧ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਚਤੁਰਾਈ, ਸਿਆਣਪ ਹੀ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੰਥਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਧੋਹ ਕਮਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੌਮੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਮਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵਿਵੇਕ ਆਪ ਹੀ ਲੀਹ 'ਤੇ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਚਤੁਰਾਈ, ਸਿਆਣਪ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿਚ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅੰਤ ਕੌਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ 'ਚਤੁਰਾਈ ਸਿਆਣਪ ਕਿਤੇ ਕਾਮਿ ਨ ਆਈਐ'। ਕੌਮ ਨੇ ਜੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਿਧਾਂਤ ਧਾਰਨ ਕੀਤੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਆਉਣੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਅੱਜ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸੱਚਾ ਸਿੱਖ ਬਣ ਜਾਏ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਸਲੇ ਆਪ ਹੀ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਣ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਰਹਿਤ, ਗੁਰਸਿੱਖ ਦੀ ਰਹਿਤ ਦਾ ਮੂਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਦਰਜ ਵਚਨ ਹਨ। ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਮਨਚਾਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅੰਕੁਸ ਲਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਇਸ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਸਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪਿਛਲੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ, ਭੁੱਲਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇ। ਆਮ ਸਿੱਖ ਅੰਦਰ ਭਰੋਸੇ ਤੇ ਆਸ ਦਾ ਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੀ ਆਸ ਤੇ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਬਾਣੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਵੀ ਜੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਆਸ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਘਾਟ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਗੁਰੂ ਆਪ ਬਖਸ਼ਣਹਾਰ ਹੈ ਤੇ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ 'ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਗੁਰ ਏਕ ਪੈਡਾ ਜਾਇ ਚਲ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋਟਿ ਪੈਡਾ ਆਗੇ ਹੋਇ ਲੋਤ ਹੈ'।

ਨਵਾਂ ਸਾਲ 2026: ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਤੇ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਸਮਾਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਨਿਰੰਤਰ ਧਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ ਵਹਿੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾ ਕੋਈ ਰੋਕ ਸਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਉਂਜ ਤਾਂ ਸੂਰਜ ਦਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਗਣਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਦਿਨ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸੰਭਾਵਨਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ ਕੈਲੰਡਰ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਮੰਗ ਭਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2025 ਆਪਣੀਆਂ ਖੱਟੀਆਂ-ਮਿੱਠੀਆਂ ਯਾਦਾਂ, ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਨਮੋਲ ਅਨੁਭਵਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਧੂਰੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਛੱਡ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡੇ
ਫੋਨ: 94136-52646

ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਲ 2026 ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸਵੇਰ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਸੋਚ, ਨਵੇਂ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਲਹਿਰ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਅਤੀਤ ਦੀਆਂ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਪੂਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕਤਾ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਮਿਤੀ ਦਾ ਬਦਲਣਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸਜਾਉਣ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰਾ ਅਵਸਰ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਮਾਨਤਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਾਤਵਿਕ ਅਤੇ ਨੇਕ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਸਾਲ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਬੀਤਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਟ ਦੇਵ ਦਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲੈਣ ਲਈ ਮੰਦਰਾਂ, ਮਸਜਿਦਾਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਅਤੇ ਚਰਚਾਂ ਵਿਚ ਸੀਸ ਨਿਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਕਲਿਆਣ, ਸੁਖ-ਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਉਤਸਵ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਜਿੱਥੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਜਾਗਰੂਕ ਲੋਕ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਯਤੀਮਖਾਨਿਆਂ, ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮਾਂ ਅਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਫਲ, ਮਿਠਾਈਆਂ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਵੰਡਦੇ ਹਨ। ਦਾਨ ਦੀ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਮੁਸਕਾਨ ਲਿਆ ਸਕੀਏ।

ਅੱਜ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਉਤਸਵ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ

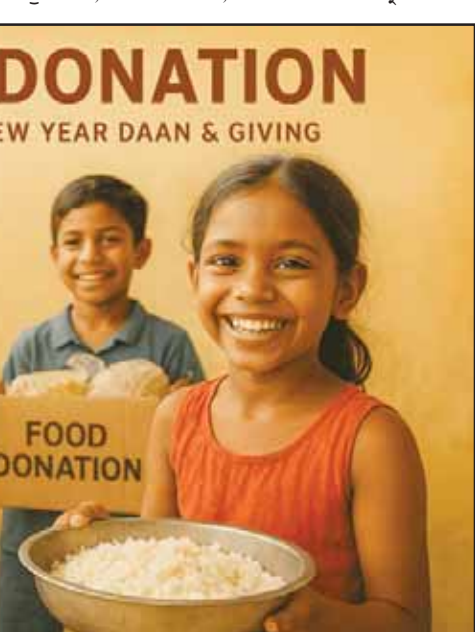
ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਦੀ ਸਜਾਵਟ, ਹੋਟਲਾਂ ਅਤੇ ਕਲੱਬਾਂ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਗੂੰਜ ਅਤੇ ਆਪਣਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੇਕ ਕੱਟਣਾ ਆਦਿ-ਇਹ ਸਭ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਤਰੀਕੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਗਿਲੇ-ਸ਼ਿਕਵੇ ਭੁੱਲ ਕੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ

ਗਲੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਾਹੌਲ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਉਤਸਵ ਦਾ ਹੋਣਾ ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਸਾਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਇਹ ਜਸ਼ਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ-ਚਾਹੇ ਉਹ ਅਮੀਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗਰੀਬ, ਬੱਚਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ-ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੂਤਰ ਵਿਚ ਪਰੋਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਹਰੀ ਉਤਸਵ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਆਤਮ-ਮੰਥਨ ਦਾ ਵੀ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਪਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣੀਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਈਏ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚੋਂ ਈਰਖਾ, ਗੁੱਸਾ, ਹੰਕਾਰ ਅਤੇ ਦਵੈਸ਼ ਵਰਗੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ ਉਥੇ ਪਿਆਰ, ਕਰੁਣਾ ਅਤੇ ਖਿਮਾ ਨੂੰ ਥਾਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਇਹ ਵਾਅਦਾ

ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾਂਗੇ, ਆਪਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਦੇਵਾਂਗੇ ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਇਰਾਦੇ

ਵਰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਸੱਚੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਮਨੁੱਖ ਭੌਤਿਕ ਸੁੱਖਾਂ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸਥਾਪਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਵੀ ਸੰਕਲਪ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਊਰਜਾ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ਗੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਂਗੇ। ਸਾਨੂੰ

ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨੇਕ ਕੰਮਾਂ ਲਈ 'ਕੱਲ੍ਹ' ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ; ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅੱਜ ਅਤੇ ਇਸੇ ਪਲ ਤੋਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਆਉ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਸਾਲ 2026 ਦੀ ਇਸ ਨਵੀਂ ਦਹਿਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਕਦਮ ਰੱਖੀਏ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧੂਰੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਲਈਏ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ। ਬਦਲਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਕਦਮ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣੀ ਉੱਚੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਅਟੁੱਟ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਸਾਲ ਹੋਵੇ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਇਹੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚੋਂ ਜੰਗ, ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਹਰ ਦੇਸ਼, ਹਰ ਘਰ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਵਾਸ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸਿਹਤ, ਦੌਲਤ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕਰੇ। ਇਸੇ ਕਾਮਨਾ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਸਾਲ 2026 ਨੂੰ 'ਜੀ ਆਇਆਂ' ਅਤੇ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਇਸ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ।

ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ

ਉਠ ਕੇ ਸਵੇਰੇ ਸਦਾ, ਨਿੱਤਨੇਮ ਕਰਾਂ ਮੈਂ
ਲੰਗਰਾਂ 'ਚ ਕਰਾਂ ਸੇਵਾ, ਬਾਣੀ ਨਿੱਤ ਪੜ੍ਹਾਂ ਮੈਂ।
ਸਦਾ ਰਹੇ ਤੇਰਾ ਹੀ, ਖਿਆਲ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਸੁੱਖਾਂ ਦਾ ਚੜ੍ਹਾਵੀਂ ਨਵਾਂ ਸਾਲ, ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ।

ਮੰਗਦੇ ਆਂ ਤੇਰੇ ਤੋਂ, ਰਿਹਾਈ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ
ਜੇਹਲਾਂ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਜੀ, ਚੜ੍ਹਾਈ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ
ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਵਿੰਗਾ, ਵਾਲ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ 'ਚ ਲੰਘੇ, ਸਾਲ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ।

ਸੁੱਖ ਹੋਵੇ ਸਦਾ ਮੇਰੇ ਲਾਡਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ
ਬੈਰ ਹੋਵੇ ਦੁਨੀਆ 'ਤੇ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ
ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਹੋਵੇ ਪੂਰੀ, ਘਾਲ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਸੁੱਖਾਂ ਦਾ ਲਿਆਵੀਂ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ।

ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ, ਦੀਵੇ ਰਹਿਣ ਜਗਦੇ
ਮਿਹਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਤੇ, ਹੜ੍ਹ ਰਹਿਣ ਵਗਦੇ
ਰਹੀਂ ਕੁਲਵੀਰ 'ਤੇ, ਦਿਆਲ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ 'ਚ ਲੰਘੇ ਸਾਲ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ।

—ਕੁਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਡਾਨਸੀਵਾਲ

ਚੁੱਪ ਦਾ ਸੱਨਾਟਾ... ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਿਰਜਣਾ !!

ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀਆਂ ਕਈ ਵਿਧਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਵਿਧਾ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਦੇ ਕਾਬਲ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸੁਹਿਰਦ ਪਾਠਕ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਲੰਮੀਆਂ-ਲੰਮੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਸਮਾਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਇਕਾਗਰ ਮਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ 'ਸਾਰਥਕ ਸੁਨੇਹਾ' ਪੱਲੇ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸੁਨੇਹਾ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੀ ਨਾ ਦੇਵੇ, ਸਗੋਂ ਪੜ੍ਹਨ-ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਪਾਵੇ।

ਕਈ ਵਾਰੀ ਬੋਲੋ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ

ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਟ
ਫੋਨ: 209-600-2897

ਕਥਾ ਰਸ ਅਤੇ ਸੁਨੇਹਾ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਧੂਹ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਾਠਕ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਮਾਣਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਠਕ ਦੇ ਮਨ 'ਤੇ ਚਿਰ ਤੀਕਰ ਜੀਵਤ ਵੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ ਦੀ ਨਵੀਂ ਨਕੋਰ ਪੁਸਤਕ 'ਚੁੱਪ ਦਾ ਸੱਨਾਟਾ' ਦੀਆਂ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਣਦਿਆਂ ਪਾਠਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰਾਂ ਸੰਗ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਖੁਦ-ਬ-ਖੁਦ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਬਹਿੰਦਾ ਹੈ। 'ਚੁੱਪ ਦੇ ਏਸ ਸੱਨਾਟੇ' ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਦਿਖਦਾ ਅਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸੋਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪਾਠਕ ਦੇ ਮਨ 'ਤੇ ਗਹਿਰਾ ਅਤੇ ਚਿਰਜੀਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਲੇਖਕ ਦੀ ਚੰਗੀ ਲਿਖਤ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਵੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਸਾਹਿਤਕ ਪੇੜਾਂ ਪਾਉਂਦਾ 'ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ'...

ਦੇਸਤੋਂ, ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਜ਼ਰੂਰ ਸੋਚਦੇ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਦਿਨ-ਰਾਤ, ਧੁੱਪ-ਛਾਂ, ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ, ਫੇਲ੍ਹ-ਪਾਸ ਵਗੇਰਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਥ-ਸਾਥ ਤੁਰਦੇ ਨੇ। ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਵਜੂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ! ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਛੋਟੀਆਂ ਜਾਂ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅਗਾਂਹ ਛੋਟੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਮਿਆਰੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ 'ਅਣੂ' ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ 'ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ' ਦਾ ਨਾਮ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲ-ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਆ ਦਸਤਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸਿਰਨਾਵੇਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਰਸਾਲੇ 'ਅਣੂ' ਦਾ ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਲੰਮਾ ਸਾਹਿਤਕ ਕਾਫ਼ਲਾ ਵਿਲੱਖਣ ਪੇੜਾਂ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਣੂ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਪਾਠਕ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ ਦੀ ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਲੰਮੀ ਸਾਹਿਤਕ ਘਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਸਰਧਾ ਵੱਸ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ। 'ਅੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ' ਸਦੀ ਦੀ ਉੱਚੀ-ਲੰਮੀ ਸਾਹਿਤਕ ਪਰਵਾਜ਼, ਅਣੂ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ ਅਤੇ ਕੈਲੇ ਦੇ ਲੰਮੇ ਸਾਹਿਤਕ ਪੈਂਡਿਆਂ ਦੇ ਜਾਣੂ ਇਸ ਦੇ ਜ਼ਿਉਂਦੇ-ਜਾਗਦੇ ਗਵਾਹ ਹਨ!

ਮੈਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ ਨੂੰ ਜਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਫਿਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪਾਠਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਪੇੜਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਵਾਕਿਫ਼ ਹਾਂ। ਉਹ ਵਿਭਿਨ ਅਤੇ ਅਣਛੋਹੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਕਲਮ ਚਲਾਉਂਦੇ ਨੇ। ਕੁਝ ਕੁ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਅਣੂ' ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਇੱਕ ਮਿੰਨੀ ਆਰਟੀਕਲ ਛਪਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਕੁਝ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਤੇ ਮੰਨੇ-ਪ੍ਰਮੰਨੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਅਣੂ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੇ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਰਤਾ-ਧਰਤਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਵਡਮੁੱਲੀ ਦੇਣ

ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ।

ਸੰਨ 1972 ਤੋਂ ਅਣੂ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 9 ਸੰਪਾਦਿਤ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਤੇ 11 ਵਿਭਿਨ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ, ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਕਥਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿਆਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ 'ਚੁੱਪ ਦਾ ਸੱਨਾਟਾ' ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨਾਲ ਫੇਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਹਨ।

'ਚੁੱਪ ਦਾ ਸੱਨਾਟਾ'... ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਕਸਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਮਨ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸਾਂ, ਅਨੁਭਵਾਂ, ਵਲਵਲਿਆਂ ਅਤੇ ਖਿਆਲਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ ਦੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ, ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵੀ ਮਨ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਆਪਣੀਆਂ ਪੋਤੇ-ਪੋਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ, ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਵਰਗੇ ਚਿਕਨੇ ਪਾਤ ਪੁੰਗਰ ਰਹੇ ਹਨ! ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ 'ਅਗਲੇਰੀ' ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

'ਅਣੂ ਮੱਚ' ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ 128 ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਵਿਭਿਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ-ਰਸਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 55 ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲਘੂ ਨਾਟਕ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬੇਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਸਮਝਦਿਆਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਸਿਆਸੀ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਤ੍ਰਾਸਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਖੁੰਝਦੇ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਈ ਪ੍ਰਤੀ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਵੀ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਵਿਚੋਂ ਉਪਜੀਆਂ ਕਥਾ-ਰਸ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਾਰਥਕ ਅਤੇ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਸੁਨੇਹੇ ਵੰਡਦੀਆਂ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਦੇ ਮਨ 'ਤੇ ਗਹਿਰਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਵਾਲ-ਜਵਾਬ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਸੋਚਣ ਅਤੇ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਵੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਕਮਾਲ ਲਿਖਤਾਂ ਤੋਂ ਲੇਖਕ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ, ਉਸਾਰੂ ਬਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਦੀ ਅਥਾਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਵੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ ਨੇ ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਇੱਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਰਚਨਾ 'ਪਿੱਤਰ ਭੂ' ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਰੋਟੀ ਰੋਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਖੋਹ ਲਏ ਜਾਣ ਦੀ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਲਈ ਬਦਲੇ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਦਾ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਨਾਲ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਹੈ।

'ਜ਼ਿੰਦਗੀ' ਵਿਚ ਅਜੋਕੇ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਤੰਗੀਆਂ ਤੁਰਸ਼ੀਆਂ, ਪਲ-ਪਲ ਡੋਲਦੇ ਮਨੋ-ਬਲ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਦੌਤ ਨਾਲ ਜੂਝਦਿਆਂ ਜੀਵਨ ਹੰਢਣ-ਹੰਢਾਉਣ ਨੂੰ ਕਲਮਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਹ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਵੱਟਾਂ ਦੇ ਪਾਏ ਹੋਏ ਰੇਤਕੇ ਅਤੇ ਰੰਜਿਸ਼ਾਂ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ-ਭਲੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ 'ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਵੱਟ' ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਜਾਦੂਗਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ ਨੇ 'ਬਿਆਨ' ਨਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅੰਦਰ।

ਦੇਸਤੋਂ, ਹਵਾ ਵਿਚ ਗੱਲਾਂ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਕਰੀ ਜਾਈਏ, ਪਰ ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਧੀਅ ਜੰਮਣ 'ਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੀ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਹੀਂ ਮਨਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਜੋ ਲੜਕੇ ਦੇ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਮਨਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਸਤਕ 'ਤੇ ਕਲੰਕ ਹੈ, ਜੋ ਲਹਿ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਬਿਮਾਰ ਸੋਚ ਵਿਚ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਹਿਮ ਵੀ ਰਲ-ਮਿਲ ਜਾਵਣ ਤਾਂ ਮਸਲਾ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਪੇਚੀਦਾ ਹੋ ਨਿਬੜਦਾ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵੀ ਵਹਿਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਿੰਡ ਤੋੜਨ ਲਈ ਤਕੜਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਨੇ। 'ਇਸ ਘਰ ਤਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਹੀ ਜੰਮਦੀਆਂ ਨੇ' ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਹਿਮ ਸਿਰਫ਼ ਵਹਿਮ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।

'ਪਰਵਾਸ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ' ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਜੰਮਣ ਭੋਇਂ ਛੱਡ ਕੇ ਦੂਰ ਕਿਸੇ ਅਣਜਾਣੇ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਦੂਸਰਾ ਸੱਚ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਵਾਸ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਵਰਤਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲਦਾ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਚੱਲਦਾ ਵੀ ਰਹੇਗਾ। ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਆਰਥਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਚੰਗੇ

ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜੋਕੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਰ, ਗੈਂਗ, ਜਾਂ ਹਜ਼ੂਮੀ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਦਾ ਡਰ ਵੀ ਸਰਦੇ-ਪੁਜਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਚਿਰਾਗਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ।

'ਬਸ ਐਵੇਂ ਨਹੀਂ' ਰਚਨਾ ਵਿਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਅਤਿ ਮੁਸ਼ਕਲ ਘੜੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਮਜਬੂਰੀ ਵੱਸ ਲਏ ਗਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਗ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ ਮਨ ਦੇ ਪਛਤਾਵੇ ਦਾ ਬਾਕਮਾਲ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਹੈ।

'ਤਲਾਕ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ' ਕਹਾਣੀ ਮਰਦ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਮਰਦ ਦੀ ਹੈਕਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮਰਦ ਔਰਤ ਨੂੰ ਦਬਾ-ਡਰਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ 'ਤੇ ਰੋਹਧ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਪ-ਹੁਦਰੀਆਂ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਔਰਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਦੇ ਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

'ਮੇਰੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ' ਚੰਗੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਪ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਫੌਜ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਨਾਲ ਘਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ 'ਮੇਰੀਆਂ' ਬੰਦ ਕਰੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਵਿਚ ਘਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ, ਬੁੱਢੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਇਲਾਜ, ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਨਿੱਕੀ ਭੈਣ ਦਾ ਵਿਆਹ ਵਗੇਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਪਰ ਸਰਹੱਦ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਉਹਦੇ ਬਾਪ ਨੂੰ ਇੰਜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਮੇਰੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚਕਨਾਚੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਡਾਹਵੇ ਅਤੇ ਤਾਕਤਵਰ ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕਮਜ਼ੋਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਯੁਗਾਂ-ਯੁਗਾਂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਭਲਕੇ ਵੀ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗਾ। ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ 'ਚੁੱਪ ਦਾ ਸੱਨਾਟਾ' ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜਗੀਰਦਾਰੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਹੈਕਤ ਸੁਭਾਅ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਨਿਮਨ ਜਾਤੀ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਉਪਰ ਹੁੰਦੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਤਸ਼ੱਦਦ, ਕਹਿਰ ਅਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਉਭਾਰਦੀ ਹੈ।

'ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਅੜਿੱਕ' ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ ਨੇ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਰਹੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਵੀ ਕੱਟੜ ਸੋਚ, ਧਰਮ, ਜਾਤੀ, ਉਚ-

ਪੁਸਤਕ ਸਮੀਖਿਆ

ਨੀਚ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਅੜਿੱਕਾ ਭਾਗ ਦਿੰਦੇ ਨੇ। ਦੋ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਅਤੇ ਮੁਹੱਬਤੀ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਨਕੋਲ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅੱਡੀਆਂ ਚੁੱਕ-ਚੁੱਕ ਕੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

'ਜਿੱਥੋਂ ਰੱਬ ਦਿਸਦਾ ਹੈ' ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਦੇਸ ਅਤੇ ਪਰਦੇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਹੈ। ਦਿਲੋਂ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਰਵਾਸ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਭੋਗਣਾ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ 'ਜ਼ਮੀਨ ਅੰਦਰ ਧੁੱਸੀ ਹੋਈ ਬੇਸਮੈਟ' ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਸਮਾਨ ਵਾਲੇ ਚੰਨ, ਸੂਰਜ ਅਤੇ 'ਰੱਬ' ਦੀ ਝਲਕ ਨੂੰ ਤਰਸਦਾ ਹੈ। ਪਰਵਾਸੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਉਹ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕਿਲੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਪਸ਼ੂ ਵਾਂਗ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਚੰਗਾ ਭਲਾ ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਹੀ ਬਿਮਾਰ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ-ਫੁੱਲ੍ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸਤਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

'ਜਲੂਸ' ਕਹਾਣੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਅਤਿ ਦੁਖਦਾਈ ਅਤੇ ਮੰਦ-ਭਾਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਵਾਨੀਅਤ ਭਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਕਲੰਕ ਹਨ। ਇਨਸਾਨ ਪਸ਼ੂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਬਦਤਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਵਿਚ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਸਟਮ ਵੀ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਲਾਚਾਰ ਇਸ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕੁਝ ਜ਼ਖ਼ਮ ਬੜੇ ਗਹਿਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। 'ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਬਾਅਦ' ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਅਤੇ ਰਿਸਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਜੋ ਵਕਤ ਨਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭਰਦੇ, ਬਲਕਿ, ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਬਣਦਿਆਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਵੀ ਡੂੰਘੀ ਛਾਪ ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕੋਵਿਡ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਔਕਾਤ ਸਮਝਾ ਦਿੱਤੀ। ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਿਲਚਸਪ ਕਹਾਣੀ 'ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ ਇੱਕ' ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਲਾਲਚੀ ਅਤੇ ਖੁਦ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਵੇਂ ਗਿਰਗਿਟ ਵਾਂਗ ਰੰਗ ਬਦਲਦਾ ਸਵਾਰਥੀ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਹਾਣੀ 'ਕੁੱਤੀ ਦਾ ਰਲੇਵਾ' ਵਿਚ ਕੈਲੇ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਪ੍ਰਤੀ ਅਪਣਾਈ ਬੇਰੁਖੀ ਤੇ ਬੇਭਰੋਸਗੀ, ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਗੱਠਜੋੜਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਅਤੇ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਿਆਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ, ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਾਲਮ ਤਾਕਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬਣਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਹਿੱਕ ਤਾਣ ਕੇ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਜੂਝਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਪੁਰਖੇ ਕਰਦੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਜਿਉਂਦੇ-ਜਾਗਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵੀ ਭਰਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸਤੋਂ, ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੇ ਜ਼ਿਕਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੋਰ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਣਦਿਆਂ ਪਾਠਕ ਜ਼ਰੂਰ ਪਸੰਦ ਕਰਨਗੇ। ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਵੀ ਸਕਣਗੇ।

ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਬੜੀ ਸਰਲ, ਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਕਹਾਣੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਕਤਾਉਂਦੀ ਜਾਂ ਥਕਾਉਂਦੀ ਨਹੀਂ। ਲੇਖਕ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਪਾਠਕ ਦੇ ਮਨ ਤੱਕ ਅੱਪੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਾਇਬਰੇਰੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇੱਕ ਪਾਠਕ ਵਜੋਂ ਆਪ ਸਭ ਸੁਹਿਰਦ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ 'ਚੁੱਪ ਦੇ ਸੱਨਾਟੇ' ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ, ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਮਾਨਣ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਵਿਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਿਰਜਣਾ ਨੂੰ 'ਜੀ ਆਇਆ' ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸਾਹਿਤਕ ਸਫ਼ਰ ਲਈ ਸ਼ੁਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ!!

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ।

ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਉ ਹਰ ਧਰਮ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਰਾਖਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਵਤਾਰੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ,

ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੇਚੀ
ਫੋਨ: 480-794-0325

ਦਾਤਾਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਦਾਤੇ, ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਸਾਹਿ ਸਹਿਨਸਾਹ, ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਾਨ ਆਦਿ,

ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਵਾਹ: ਸਤਿਕਾਰਤ ਰਾਖਵੇਂ ਸ਼ਬਦ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸ਼ਹੀਦ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਭਗਤ ਆਦਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਔਰ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਿਰਫ਼ ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦੁੱਤੀ ਸ਼ਾਹਦਤਾਂ ਖਾਤਰ! ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੇ ਫਰਜ਼ੰਦ ਸਨ! ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇ ਕੋਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ 'ਤੇ ਕਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਠਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ

ਅੱਗੋਂ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਜੋਤ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਬਣੇ ਭਾਵ ਗੁਰਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਏ ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਗੁਰਮੇਵਕ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦਿਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਕਾਫੀ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਨੇ ਨਾਵਲ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ (ਪੰਜਵਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ) ਅਤੇ ਪੰਜਵੇਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਦੀ ਪਦਵੀ ਦਿੱਤੀ ਰੱਖਦੇ-ਗੁਰੂ ਕਾ ਬੇਟਾ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ (ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ) ਨੂੰ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਜੀਵਨ

ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਅਥਾਹ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ ਪਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਦੀ ਪਦਵੀ ਦੇਣੀ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਬੰਦੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਦੀ ਘੁਰਕੀ ਤੋਂ ਡਰਦਿਆਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਸ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਸੂਰਜ ਦੀ ਅੱਖ) ਨਾਵਲ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਅਪਸ਼ਬਦ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਸ ਉਪਰ ਵੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਮਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਅਤੇ ਬਾਦਲਾਂ ਦੇ ਗਲਬੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਰਹੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ? ਕਿਉਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਮਿਲਗੋਭਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਕਬੂਤਰ ਵਾਂਗ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟੀ ਬੈਠੇ ਹਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਧਾਮੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ?

ਛੁਪ ਗਿਆ ਚਾਨਣੀ ਰਾਤ ਦਾ ਸੰਗੀਤਕ ਚੰਦਰਮਾ- ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਵਹਿਮ ਹੈ ਕਿ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸੰਗੀਤ 'ਚ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਦੇ ਸੰਭਵ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਾਈ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਬਜ਼ ਤਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਸਾਹ ਬੜਾ ਔਖਾ ਆ ਰਿਹਾ। ਹੁਣ

ਐਸ ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਰਾ

ਅਸੀਂ ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰੀ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਮਾਣ-ਮਰਿਆਦਾ ਦੀ ਗੱਲ ਜਿੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਹੀ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਛਿੜਦਾ ਹੈ। ਧਾਰ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲੇ ਚਰਨਜੀਤ ਅਹੂਜਾ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਭੱਲਾ, ਰਾਜਵੀਰ ਜਵੰਦਾ ਤੇ ਗੁਰਮੀਤ ਮਾਨ ਦਾ ਸਿਵਾ ਵੀ ਠੰਡਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਨੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਜਾਂਦਿਆਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਵਾਰਿਸ, ਸਾਡੀ ਅਮੀਰ ਤੇ ਮਹਾਨ ਵਿਰਾਸਤ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਖੋਹ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸੰਗੀਤਕ ਪ੍ਰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹਰ ਹੀਲਾ-ਵਸੀਲਾ ਵਰਤਿਆ, ਸਬਰ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਲਾਤਮਕ ਸੰਗੀਤਕ ਕੈਰੀਅਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਰਕ ਆ ਸਕੇ।

ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਗੱਲ ਜਿੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਥੋਂ ਹੀ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਛਿੜਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਸੁਰ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰ 'ਚ ਫਕਣ ਵਾਲੀ ਉਹਦੀ ਚਾਦਰ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਚਾਰੇ ਕੰਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਵੇਲੇ ਘੁੱਟ ਕੇ ਫੜਨਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੇ ਗਾਇਕ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾ ਕੇ ਹਿੱਟ ਹੋਣ ਦਾ ਫੰਟਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਯਕੀਨ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹਫਤਾ-ਦਫਤੀ ਵਾਲੀ ਇਸ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹ ਸਾਡੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹੈ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵਿਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤ ਦਾ 'ਸਭੇ ਕੁਝ' ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਉਂ ਕਿ ਉਹਦੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਆਂਗਣ ਵਿਚ ਤਪਸ ਪਿੱਛੇ ਠੰਡ ਵਰਤਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਚਾਨਣੀ ਰਾਤ ਵਰਗਾ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਚੰਦਰਮਾ ਸੀ।

22 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਲਿਆ ਤਾਂ ਇਦਾਂ ਲੱਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਸੁਰ ਤੋਂ ਵਿਰਵੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਉਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਯੁਗ ਮੁੱਕ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਇਹ ਵੀ ਗਿਆ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਸਲੀਮ ਦਾ ਪਿਤਾ ਚਲੇ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਗੱਲ ਯਾਦ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਬਾਪ ਦੀ ਅਕਲ 'ਤੇ ਹੀ ਮਾਣ ਨਾ ਕਰੀ ਜਾਓ ਸਗੋਂ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਕੁਝ ਕਰੋ ਕਿ ਬਾਪ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਮਾਣ ਕਰ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਐਸ.ਡੀ. ਬਰਮਨ ਦਾ ਨਾਂ ਬਣਿਆ ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਤ੍ਰੁਕ 'ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਲੋਕੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਐਸ.ਡੀ. ਬਰਮਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਆਰ.ਡੀ. ਬਰਮਨ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਨਵੀਆਂ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੋਹਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਐਸ.ਡੀ. ਬਰਮਨ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਤਾਂ ਲੋਕੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਆਰ.ਡੀ. ਬਰਮਨ ਦਾ ਪਿਓ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਸੋ ਮਾਸਟਰ ਸਲੀਮ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਪਾਈਆਂ ਕਿ ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਣ ਹੋਇਆ ਤੇ ਅੱਜ ਕਹਿਣਾ ਪਿਆ ਕਿ 'ਮਾਸਟਰ ਸਲੀਮ ਦਾ ਪਿਤਾ ਚਲੇ ਗਿਆ ਹੈ।' ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਨੇ ਤੰਗੀਆਂ ਤੁਰਸੀਆਂ ਵੇਖੀਆਂ ਨੇ, ਫਾਕੇ ਕੱਟੇ ਨੇ ਪਰ ਸਮਝੌਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਉਹਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਾਰੰਗੀ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਵੇਖਿਆ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵੀ ਵੇਖੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਗਿਰਦਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਪਾਲ ਕੇ ਟੀਸੀ ਵਾਲਾ ਬੋਰ ਵੀ ਟੁੱਟਦਾ ਦੇਖਿਆ। ਸੱਚੀ ਮੁੱਚੀ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਦਾ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇੱਕ ਕਲਾ ਦੇ ਯੁੱਗ ਦਾ ਮੁੱਕ ਜਾਣਾ ਵੀ ਹੈ।

ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਸਾਡੀ ਗਾਇਕੀ ਵਿਚ ਸਰਬ-ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੈ, ਉਹਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਸੁਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਜਿਉਂਦੀ ਜਾਗਦੀ ਮੂਰਤੀ ਸੀ, ਉਹਦੀ ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਸੰਗੀਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਉਹ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਸਵਰਗ ਦੇ ਨਰਕ ਦਰਮਿਆਨ ਬੈਠ੍ਹਨ ਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੂਫੀਆਨਾ ਗਾਇਕੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਪਛੜ ਗਏ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ, ਪੂਰਨ ਚੰਦ ਵਡਾਲੀ ਤੇ ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਜਾਂ ਬਰਕਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਉਲਾਂਭੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੀ ਅੰਗਤਾਈ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ।

‘ਫੱਕਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲੀ ਵਿਚ ਰੱਬ ਵੱਸਦਾ, ਜੱਗ ਭੈੜਾ ਐਵੇਂ ਸਾਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਦਾ...’ ਗਾਉਣ ਵੇਲੇ ਉਹਦਾ ਅਜਿਹਾ ਫਕੀਰਾਨਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਪਲ ਅਜਿਹੇ ਆ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ‘ਹਾਤ-ਹੁਤ’ ਵਾਲਾ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਦੱਬਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜੋ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਰਾਹ ਭੁੱਖ ਮਰੀ ਤੇ ਸਿਰਤ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਉਸਨੇ ਅੱਧੀ ਖਾਣ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਿਆ, ਫਾਕੇ ਕੱਟ ਲੈਣ ਦੀ ਸੋਚੀ ਪਰ ਹਲਕੀ-ਫੁਲਕੀ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵੱਲ ਤੱਕਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ। ‘ਲੈ ਲਓ ਭੰਬੀਰੀਆਂ, ਲੈ ਲਓ ਭੰਬੀਰੀਆਂ, ਪੱਲੇ ਸਾਡੇ ਪੈ ਗਈਆਂ ਫਕੀਰੀਆਂ’ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੂਰਨ ਬਾਰੇ ਕਹਿਣਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮਸਤ ਤੇ ਫਕੀਰ ਗਵੱਈਆ ਸੀ। ਪੂਰਨ

ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਨੂੰ ਗਾਉਣਾ ਵਿਰਸੇ 'ਚੋਂ ਮਿਲਿਆ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਗਾਇਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਜਦੋਂ ਛਿੜਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਰਾਸਤੀ ਪਰਤਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1949 ਵਿਚ ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਵਿਚ ਪਿਤਾ ਸਾਂਈ ਨਿਰੰਜਨ ਦਾਸ ਦੇ ਘਰ ਇਸ ਗਾਇਕੀ ਗਰਨ ਦੇ ਨੂਰ ਨੇ ਅੱਖ ਪੱਟੀ, ਬਾਪੂ ਆਪਣੇ ਵੇਲੇ ਦੇ ਸੂਫੀਆਨਾ ਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਮੁਤਾਬਕ ਪੂਰਨ ਨੂੰ ਮੰਦਰਾਂ,

ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਤੇ ਮਸਜਿਦਾਂ ਵਿਚ ਗਾਉਣ ਲਾਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਰੂ 'ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀ ਲੀਹ ਨਾ ਟੱਪੇ। ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹੱਟ ਕੇ ਵੀ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਨੂੰ 11 ਜਮਾਤਾਂ ਪਾਸ ਕਰਾਈਆਂ ਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਫਕੀਰੀ 'ਚ ਰਹਿਣਾ-ਗਾਉਣ ਤੇ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਗਾਇਕ ਪਹਿਲਿਆਂ ਗਾਇਕਾਂ 'ਚੋਂ ਚੋਖਾ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ।

ਸਾਈ ਅਬਦੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ ਮਢਾਲੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮੇਲੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਗਾਉਣ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸੂਫੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਰੰਗ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਕਿ ਪਟਿਆਲੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਉਸਤਾਦ ਲੋਕ ਬਾਕੁਰ ਹੁਸੈਨ ਨੇ ਆਪ ਕਿਹਾ 'ਜਵਾਨਾ ਆਜਾ ਮੇਰੇ ਲੜ ਲੱਗ ਜਾ' ਤੇ ਪੂਰਨ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਕੁਰ ਹੁਸੈਨ ਦਾ ਸ਼ਗਿਰਦ ਬਣ ਗਿਆ। 1975 ਵਿਚ ਉਹਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਆਕਾਸ਼ਵਾਣੀ ਲਈ ਗਾਇਆ ਤੇ 1976 ਵਿਚ ਦੁਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੇਂਦਰ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕਰਵਾਈ। ਇਉਂ ਮੀਡੀਏ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰਨ ਅੱਗੇ ਸਰਕਿਆ ਤੇ ਮਹਿਫਲਾਂ, ਕਵਾਲਾਂ 'ਚ ਗਾਉਂਦਾ ਪੂਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨੇੜੇ ਆ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਨਕੋਦਰ ਦੀ 'ਟੂਰਨ ਟਾਕੀਜ਼' 'ਚ ਫਿਲਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਗਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਪਾਸੇ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਬਣਦੀ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸ ਨੇ 1972 ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਕਿ

ਕਿਹਤਾ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੋਹਲੇ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਸਥਾਪਨਾ ਪੱਖੋਂ ਇਹਦੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਪੂਰਨ ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ ਦੁਰਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਆਕਾਸ਼ਵਾਣੀ ਨੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਚਹੇਤਾ ਗਵੱਈਆ ਬਣਾਇਆ। ਉਹ ਲਾਹੌਰ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਵਿਵਿਧ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਨੂੰ ਸੁਣਨ

ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਜੀਅ ਭਰ ਕੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਰਗਾਂ ਵਿਚ, ਕੰਠ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਸੁਰੀਲਾਪਣ ਹੈ ਕਿ ਮਨ ਸੁਣ ਕੇ ਬਾਗੋਂ-ਬਾਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਲੰਧਰ ਦੁਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਕੱਠਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਉਹ 'ਬਈ ਵਾਹ!' ਕਹੇ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। ਸ਼ਬਦੀ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਕੋਰੀ ਮਥਰੇ ਗਾਉਣ ਵਿਚ ਕਿਆ ਕਮਾਲ ਹੈ ਤੇ ਸੁਣ ਕੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਸੁਰ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਤੇ ਬੰਦਗੀ ਹੈ।

ਪੂਰਨ ਦਾ ਮਥਰੇ ਨਾਲ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਸੀ ਉਹਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਸਨ। ਮਾਸਟਰ ਸਲੀਮ ਤੇ ਪੇਰੀ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ। ਸਲੀਮ ਦਾ ਬਾਲ-ਵਰੇਸੇ 'ਚਰਖੇ ਦੀ ਘੂਕ' ਗੀਤ ਕਿਹਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ 'ਢੋਲ ਜਗੀਰੋ ਦਾ' ਸੁਣ ਕੇ ਪੂਰਨ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਗਾਇਕੀ ਪੱਖੋਂ ਸਲੀਮ ਕੋਲ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੈ ਪਰ ਵਰਤਮਾਨ ਗਾਇਕੀ ਵਿਚ ਕਈ ਸਮਝੌਤੇ ਵੀ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਤੰਗੀਆਂ-ਤੁਰਸੀਆਂ, ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਪੂਰਨ ਨੇ ਵੇਖੇ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੋਹਾ ਵੀ ਲਿਆ ਪਰ ਇੱਕ ਸੜਕੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੇ ਸਾਡੇ ਇਸ ਗਾਇਕ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਦਿੱਤਾ। ਬੜੀ ਲੰਬੀ ਦੇਰ ਉਹ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਪਿਆ ਰਿਹਾ, ਮੰਜੇ ਦਾ ਮੁਰੀਦ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਪਰ ਉਹ ਰਾਜੀ-ਬਾਜੀ ਹੋਇਆ ਤੇ ਮੁੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸੰਸਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਇਆ। ਇਹਦੇ ਬਾਰੇ ਉਹਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦੁਰਘਟਨਾ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਘਟਨਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਹਾਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਮੇਰੇ ਸੰਗੀਤਕ ਮਨ ਨੇ ਕਦੇ ਉਦਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਵਾਂ ਪਰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਨ ਹਾਂ ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਤੰਦਰੁਸਤ।

ਗੀਤ ਤੇ ਗਾਇਕੀ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਹੁਣ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਪਲੇਬਣ ਹੀ ਲਗਾ ਕੇ ਸੁਆਰਨ ਦਾ ਅਸਫਲ ਯਤਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਵਰਗੇ ਗਾਇਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਉਦਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦੀ ਵਰਨਾ ਸਾਡੇ ਗੀਤ ਕਦੇ ਦੇ ਗੁਆਚ ਗਏ ਹੁੰਦੇ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਆਬੋ-ਹਵਾ ਵਿਚ ਗਾਲਿਬ ਘੁਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਲੁਧਿਆਣੇ ਯਮਲੇ ਜੱਟ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਨਿੱਘ ਹੈ ਤੇ ਜਲੰਧਰ 'ਚ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਚਹੇਤਿਆਂ ਲਈ ਹੱਜ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਇਉਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਉਸ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਉਦਰੀ ਰਹੇਗੀ, ਉਦਾਸ ਰਹੇਗੀ, ਅਜਿਹੀ ਗਾਇਕੀ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹਾਉਕਾ ਨਿਕਲਦਾ ਰਹੇਗਾ, ਅੱਖ 'ਚੋਂ ਅੱਥਰੂ ਡਿੱਗਦਾ ਰਹੇਗਾ ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਕੇ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ ਹੁਣ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਪਰਤੇਗਾ ਪਰ ਉਹਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦਾ ਫਲਸਫਾ, ਉਸ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੇਣ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਇੱਕ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਗੱਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ...ਬਾਂਦਰ ਨੂੰ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਹੋ ਗਿਆ...ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਤੁਰ ਪਿਆ...ਰਾਹ ਵਿਚ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਵੇਖ ਉਸਦਾ ਕੰਨ ਪੁੱਟ ਦਿੱਤਾ...!

ਕੱਚੀ ਨੀਂਦਰੇ ਉੱਠ ਖਲੋਤਾ...ਦਹਾੜ ਮਾਰੀ...ਕਿਸਦੀ ਮੌਤ ਆਈ ਏ...ਕਿਸਨੇ ਪੰਗਾ ਲਿਆ ਜੰਗਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਾਲ?

ਬਾਂਦਰ ਡਰ ਗਿਆ ਆਖਣ ਲੱਗਾ 'ਜਨਾਬ ਗਲਤੀ ਹੋ ਗਈ...ਭਾਵੇਂ ਮਾਰ ਦਿਓ ਜਾਂ ਬੋਟੀ ਬੋਟੀ ਕਰ ਦਿਓ...ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ...ਵੈਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਅੱਕ ਹੁਣ ਮਰਨ ਹੀ ਚਲਿਆਂ ਹਾਂ...!'

ਬਾਂਦਰ ਨੂੰ ਸੈਨਤ ਮਾਰ ਕੋਲ ਸੱਦ ਲਿਆ ਤੇ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਾ 'ਗੱਲ ਦੱਸ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਕੰਨ ਪੁਟਿਆ...ਕਿਸੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਨਹੀਂ?'

ਬਾਂਦਰ ਆਖਣ ਲੱਗਾ ਜਨਾਬ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ...ਤੁਸੀਂ ਟੈਨਸ਼ਨ ਨਾ ਲਵੋ...!

ਅੱਗੋਂ ਆਖਣ ਲੱਗਾ 'ਮੇਰਾ ਦੂਜਾ ਕੰਨ ਵੀ ਪੁੱਟ ਕੇ ਵਿਖਾ...ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗੂ...ਸੱਚ ਪੁੱਛੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੱਲਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹਾਂ...ਏਡੇ ਵੱਡੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ...ਜੁਆਨੀ ਵਾਲੀ ਮੜਕ ਤੇ ਬੜਕ ਦੇਵੇਂ

ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ...ਹੱਡ-ਪੈਰ ਦੁਖਦੇ ਰਹਿੰਦੇ...ਸ਼ਿਕਾਰ ਮਗਰ ਨੱਸਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ...ਰਹੀ ਗੱਲ ਹੁਣੇ ਮਾਰੀ ਬੜਕ ਦੀ...ਇਹ ਤਾਂ ਬੱਸ ਜੁਆਨੀ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ

ਮਾੜਾ ਮੋਟਾ ਦਬਕਾ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਆਸਰੇ ਰੋਟੀ ਪਾਣੀ ਚੱਲੀ ਜਾਂਦਾ!'

ਸੋ ਦੋਸਤੋ ਦੌਲਤ ਹੁਸਨ-ਜਵਾਨੀ, ਤਾਕਤ, ਰੁਤਬੇ, ਅਹੁਦੇ, ਸਰਦਾਰੀਆਂ, ਬਾਦਸ਼ਾਹੀਆਂ, ਤਖਤੋ-ਤਾਜ ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੀ ਖੇਡ ਹੁੰਦੀ ਏ...ਫੇਰ

ਵਾਜ ਪਈ ਤੇ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਭਰਿਆ ਮੇਲਾ ਛੱਡਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਏ...ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਕਿਸੇ ਅਗਿਆਤ ਮੰਜਿਲ ਦੇ ਪਾਂਧੀ ਬਣ ਇਥੋਂ ਕੂਚ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਏ...ਮਗਰੋਂ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗੀ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਸਵਾਹ...!

ਸੋ ਆ'ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਕਤੀ ਸਰਮਾਇਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬੋੜ-ਚਿਰੇ ਹੰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਅਤੇ ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਤਲਿਸਮੀ ਮੱਕੜ ਜਾਲ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਆਪਣੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਵਿਚਰਦੇ ਹੋਏ ਜਿਉਂਦੇ-ਜਾਗਦੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣਾ-ਮੱਲਣਾ ਸਿੱਖੀਏ...ਕਿਧਰੇ ਇੰਜ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਜਿਉਂਦੀ ਜਾਗਦੀ ਲਾਸ਼ ਬਣ ਏਨੇ ਕੱਲੇ-ਕਾਰੇ ਰਹਿ ਜਾਈਏ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਬਾਂਦਰ ਨੂੰ ਹੀ ਸਾਡਾ ਕੰਨ ਖਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਵੇ!

ਆ'ਜੋ ਹੁਣ ਫੋਟੋ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ...

ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਸੌ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਗਿਆ ਸਾਂ...ਰਾਹ ਵਿਚ ਇੱਕ ਮਨਮੋਹਕ ਝੀਲ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਗੱਡੀ ਖਲਿਆਰ ਲਈ...ਓਥੇ ਮੈਂ ਕੱਲਾ ਹੀ ਸਾਂ...ਆਸੇ-ਪਾਸੇ ਪੱਸਰੀ ਹੋਈ ਸੁੰਢ-ਮਸਾਣ ਦੇਖ ਮੈਨੂੰ ਇੰਝ ਲੱਗਿਆ ਜਿੰਦਾ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਬੱਸ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਹੋਵੇ...ਅਚਾਨਕ ਇੱਕ ਫੁਰਨਾ ਫੁਰਿਆ...ਗਿੱਲੀ ਰੇਤ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ...!

ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਇੱਕ ਖੇਡ ਖੇਡ ਦਿੱਤੀ...ਪਾਣੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਾਰੀ ਲਹਿਰ ਆਈ ਤੇ ਵੇਖਦਿਆਂ-ਵੇਖਦਿਆਂ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਵਹਾ ਕੇ ਲੈ ਗਈ...ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਓਥੇ ਨਾ ਮੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਰਹੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗਿੱਲੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਹਿੱਕ 'ਤੇ ਉੱਕਰਿਆ ਮੇਰਾ ਨਾਮੋਂ-ਨਿਸ਼ਾਨ...! ਸੱਚ ਜਾਣਿਓ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਮੁੱਕਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣਾ ਖੁਦ ਦਾ ਵਜੂਦ...ਖੁਦ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ
ਨਾਮਾ

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਜਵੰਦਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਤੋਂ ਬੜੇ ਸੂਖਮ ਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇ ਲੈ ਕੇ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਸੁਨੇਹਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਜਾਂ ਅਸਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਘੱਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਸਮੇਟਣਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿਚ ਲਾਜਵਾਬ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਜਵੰਦਾ ਦਾ 'ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਮਾ' ਕਾਲਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਆ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

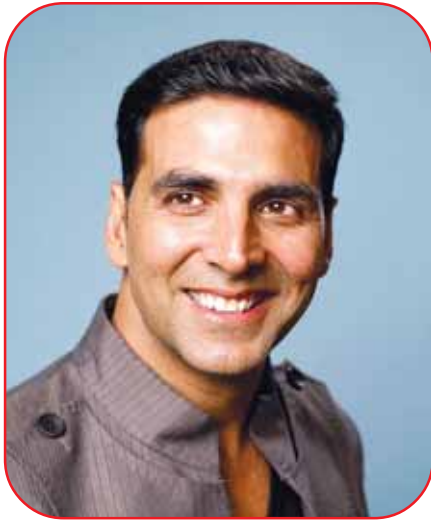
ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ...ਉਸ ਦਿਨ ਪਹਿਲੀ ਵੇਰ ਵੇਖਿਆ!

ਫਿਲਮ ਲੋਕ

2025 ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਦਾਕਾਰ

ਫਿਲਮ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 797.34 ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਫਿਲਮ ਨਾਲ ਵਿੱਕੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਔਸਤ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਹੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਨੰਬਰ ਇਕ ਦੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ।

ਅਹਾਨ ਪਾਂਡੇ

ਸਾਲ 2025 ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਐਕਟਰ ਅਹਾਨ ਪਾਂਡੇ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਰਹੇ। ਉਸ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਫਿਲਮ 'ਸੈਯਾਰਾ' ਆਈ ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 579.23 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ

ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ। ਫਿਲਮ 'ਸੈਯਾਰਾ' ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਲਾਕ ਬੱਸਟਰ ਸਾਬਿਤ ਹੋਈ ਸਗੋਂ ਸਾਲ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਮਾਈ ਵਾਲੀ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ ਬਣੀ।

ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਦੀਆਂ ਇਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ 4 ਫਿਲਮਾਂ 'ਸਕਾਈ ਫੋਰਸ' (112.75 ਕਰੋੜ), 'ਹਾਊਸਫੁੱਲ' (183.3 ਕਰੋੜ), 'ਕੇਸਰੀ ਚੈਪਟਰ 2' (92.73 ਕਰੋੜ), 'ਜਾਲੀ ਐਲ.ਐਲ.ਬੀ. 3' (113.11 ਕਰੋੜ) ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ। ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਟੋਟਲ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਮਾਈ 501.89 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਤੀਜੇ ਥਾਂ 'ਤੇ ਰਿਹਾ।

ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਚੌਥੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਰਹੀ। ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਜੈ ਦੇਵਗਨ

ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲ 2025 ਵਿਚ ਅਜੈ ਦੇਵਗਨ ਦੀ ਇਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ, 3 ਫਿਲਮਾਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈਆਂ। ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ 'ਰੇਡ-2' ਨੇ 243.06 ਕਰੋੜ ਕਮਾਏ, ਉਥੇ ਦੂਜੀ ਫਿਲਮ 'ਸਨ ਆਫ਼ ਸਰਦਾਰ-2' ਨੇ ਟਿਕਟ ਖਿੜਕੀ 'ਤੇ 46.82 ਕਰੋੜ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ। ਅਜੈ ਦੇਵਗਨ ਦੀ ਤੀਜੀ ਫਿਲਮ 'ਆਜ਼ਾਦ' ਨੇ ਸਿਰਫ਼ 6.35 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜੈ ਦੇਵਗਨ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ਜੋੜ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 296.77 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜੈ ਦੇਵਗਨ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਚੌਥੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਕਾਬਿਜ਼ ਹੋਏ।

-0-

ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲ 2025 ਵਿਚ ਵੀ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ ਸਨਅਤ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕ ਫਿਲਮਾਂ ਰਲੀਜ਼ ਹੋਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਿਕਟ ਖਿੜਕੀ 'ਤੇ ਖੂਬ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੁਝ ਫਿਲਮਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਰਹੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮੀਦ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਔਸਤ ਕਮਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਫਿਲਮਾਂ ਸਨ ਜੋ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਫਲਾਪ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਕੈਟੋਗਰੀ ਵਿਚ ਆ ਗਈਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਹੀ।

ਵਿੱਕੀ ਕੌਸ਼ਲ

ਵਿੱਕੀ ਕੌਸ਼ਲ ਇਸ ਸਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਫਿਲਮ 'ਛਾਵਾ' ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਬਲਾਕ ਬੱਸਟਰ ਸਾਬਿਤ ਹੋਈ। ਇਸ

ਰਿਤਿਕ ਰੌਸ਼ਨ

ਰਿਤਿਕ ਰੌਸ਼ਨ ਜੂਨੀਅਰ ਐਨ.ਟੀ.ਆਰ. ਦੇ ਨਾਲ ਆਈ ਸਪਾਈ ਜੂਨੀਵਰਸ ਦੀ ਐਕਸ਼ਨ ਫਿਲਮ 'ਵਾਰ-2' ਟਿਕਟ ਖਿੜਕੀ 'ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 303.22 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

2025 : ਟਿਕਟ ਖਿੜਕੀ 'ਤੇ ਦਬਦਬਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ 5 ਨਾਇਕਾਵਾਂ

ਜੁਲਾਈ, 2025 ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਅਤੇ ਸਾਲ ਦੀ ਦੂਜੀ ਬਲਾਕ ਬੱਸਟਰ ਫਿਲਮ ਸਾਬਿਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 579.23 ਕਰੋੜ ਦਾ ਬੰਪਰ ਕਮਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਧਮਾਲ ਮਚਾਇਆ। ਇਕ ਅਲਜ਼ਾਈਮਰ ਰੋਗ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਕੁੜੀ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਐਕਟਿੰਗ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਤਾਰੀਫ਼ ਹੋਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲ 2025 ਵਿਚ ਟਿਕਟ ਖਿੜਕੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਬਦਬਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਰਹੀ।

ਵਾਣੀ ਕਪੂਰ

ਅਜੈ ਦੇਵਗਨ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਰੇਡ-

ਜੇਨੇਲੀਆ ਦੇਸ਼ਮੁਖ

20 ਜੂਨ, 2025 ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਫਿਲਮ 'ਸਿਤਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪਰ' ਤੋਂ ਆਮਿਰ ਖਾਨ ਨੇ ਵੱਡੇ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾਕਾਰਾ ਜੇਨੇਲੀਆ ਦੇਸ਼ਮੁਖ ਦੀ ਵੀ ਇਕ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਵੱਡੇ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਹੋਈ। 266.49 ਕਰੋੜ ਦੀ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕਿਆਰਾ ਅਡਵਾਨੀ

ਵਾਈ. ਆਰ. ਐਫ. ਸਪਾਈ ਜੂਨੀਵਰਸ ਦੇ ਅਯਾਨ ਮੁਖਰਜੀ

ਰਸ਼ਮਿਕਾ ਮੰਦਾਨਾ

14 ਫਰਵਰੀ, 2025 ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਪੀਰੀਅਡ, ਡਰਾਮਾ ਫਿਲਮ 'ਛਾਵਾ' ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 797.34 ਕਰੋੜ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਲ 2025 ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਫਿਲਮ ਸਾਬਿਤ ਹੋਈ। ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਵਿੱਕੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਨਾਲ ਰਸ਼ਮਿਕਾ ਮੰਦਾਨਾ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਸ਼ਮਿਕਾ ਮੰਦਾਨਾ ਇਸ ਸਾਲ ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਨਾਇਕਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰਹੀ।

ਅਨੀਤ ਪੱਡਾ

ਅਹਾਨ ਪਾਂਡੇ ਅਤੇ ਅਨੀਤ ਪੱਡਾ ਵਰਗੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਸਟਾਰ ਕਾਸਟ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਗੀਤਕ, ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਅਤੇ ਕਾਮੇਡੀ ਫਿਲਮ 'ਸੈਯਾਰਾ' 18

2' ਵਿਚ ਉਸ ਨਾਲ ਵਾਣੀ ਕਪੂਰ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿੱਤਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ। 1 ਮਈ, 2025 ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ, ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਲਾਗਤ ਕੱਢ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ 243.06 ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਨਾਲ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਮਹਿਲਾ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ 5ਵੇਂ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਰਹੀ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਸਾਲ ਦੀ ਲੰਮੀ ਉਡੀਕ ਵਾਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਫਿਲਮ 'ਵਾਰ-2' 14 ਅਗਸਤ, 2025 ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ। ਰਿਤਿਕ ਰੌਸ਼ਨ ਜੂਨੀਅਰ ਐਨ.ਟੀ.ਆਰ. ਅਤੇ ਕਿਆਰਾ ਅਡਵਾਨੀ ਦੀ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੋਈ। ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਟਿਕਟ ਖਿੜਕੀ 'ਤੇ ਇਹ ਫਿਲਮ ਅਚਾਨਕ ਡਾਵਾਡੌਲ ਹੋ ਗਈ। ਫਿਲਮ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 303.22 ਕਰੋੜ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਫਿਲਮ ਬਲਾਕ ਬੱਸਟਰ ਜਾਂ ਸੁਪਰ ਹਿਟ ਦਾ ਟੈਗ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰਹਿ ਗਈ ਪਰ ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿਆਰਾ ਲਿਸਟ ਵਿਚ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਰਹੀ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ॥

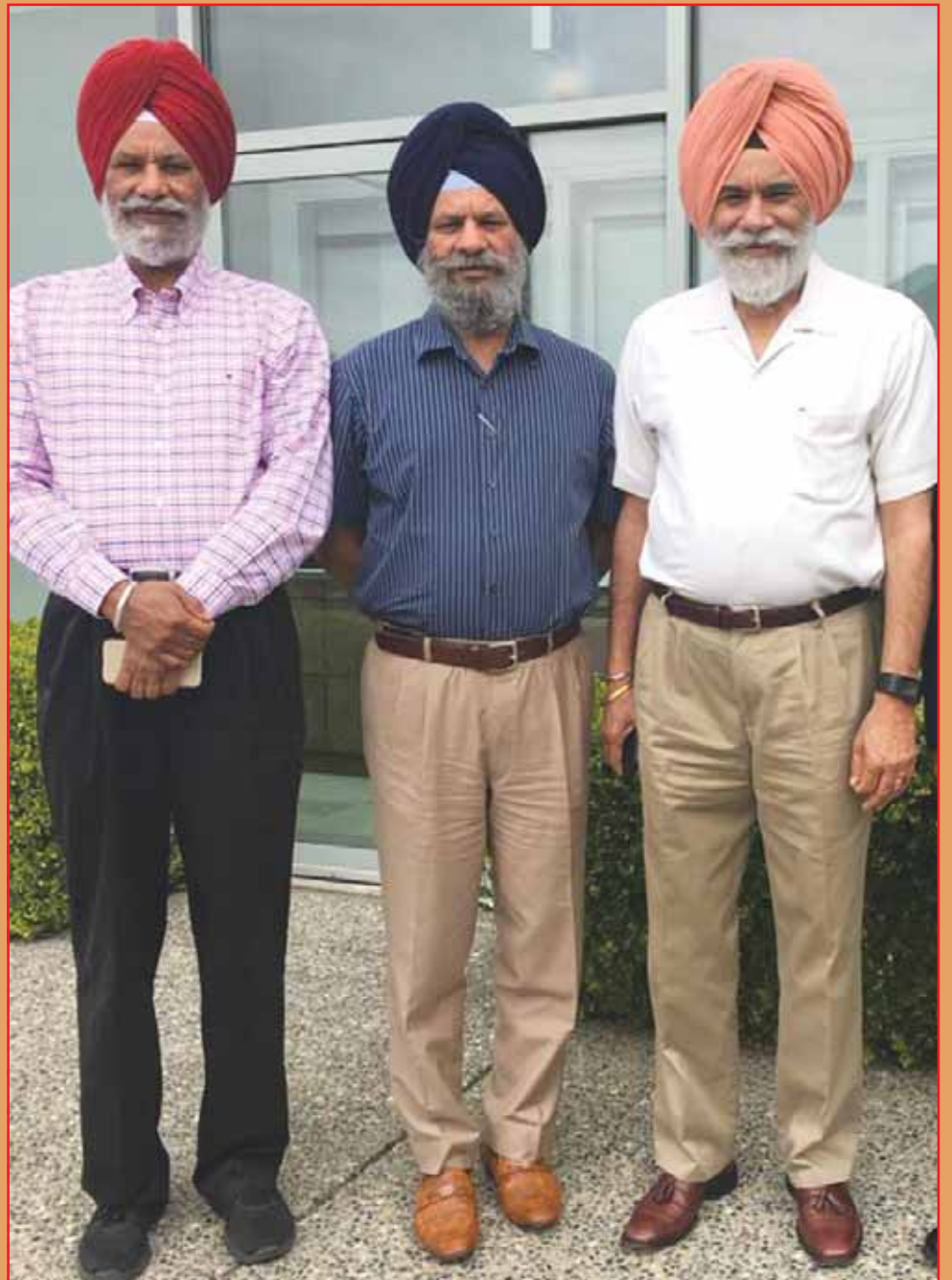
ਚੁ ਕਾਰ ਅਜ਼ ਹਮਹ ਹੀਲਤੇ ਦਰ ਗੁਜ਼ਸ਼ਤ॥
ਹਲਾਲ ਅਸਤ ਬੁਰਦਨ ਬ ਸ਼ਮਸ਼ੀਰ ਦਸਤ॥

ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਸਰਬੰਸਦਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ **ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ**

ਨਵਾਂ ਵਰ੍ਹਾ 2026 ਮੁਬਾਰਕ!

ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ
ਆਮਦ ਮੌਕੇ ਆਓ
ਅਰਦਾਸ ਕਰੀਏ
ਕਿ ਕੇਵਲ ਅੱਜ ਦਾ
ਦਿਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ
ਸਾਲ ਦੇ ਹਰੇਕ ਦਿਨ
ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ
ਕਿਰਪਾ ਸਾਡੇ 'ਤੇ
ਬਣੀ ਰਹੇ ਤੇ ਸਾਡਾ
ਹਰੇਕ ਦਿਨ ਅਨੰਦ,
ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ
ਭਰਪੂਰ ਰਹੇ।

ਵਲੋਂ: ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਰੱਖੜਾ ਪਰਿਵਾਰ